

Kakor na Marjeto
vreme kane, tako ves
mesec ostane.

POMURJE 2003

VESTNIK

Vreme

Precej jasno
bo in nekoliko
topleje.

Murska Sobota, 20. februarja 2003, leto LV, št. 8, odgovorni urednik Janez Votek, cena 300 slit

Str. 10 – Robert Potočnik je zaživel samostojno življenje

Naj ljudje vedo, kaj so dobrega storili zanj

Str. 16 – Gradec – kulturna prestolnica Evrope

Za Slovence najbolj zanimi- va Plečnikova razstava

Str. 23 – Petek – najboljši dan v tednu

Prideš iz šole, odložiš torbo in greš naprej

Nepreslišano

Str. 6 – Združene moči vseh regijskih institucij

Pomursko gospo- darstvo dušijo bančne hipoteke in davčni dolgovi

Osebné finance

Priloga Vestnika

Varčevanje
za stara leta

Str. 17 – Dokležovje

Huda ne-
sreča na tirih

Str. 19 – Šport

Maratonec
Martin Strel
bo junija pre-
plaval Muro

Str. 10 – Delo
koordinatork v projektu
Živimo zdravo v Beltincih

Ljudje pri-
dejo, ker so
jim priredi-
tve, delavni-
ce, akcije
gibanja pisa-
ne na kožo

NAROČNIK

TV
OKNO

Jan Plestenjak,
glasbenik ljubezni

Je Patrik Greblo
na črnem seznamu
Miše Molk?

primorske novice, turenjski glas, novi tednik, vestnik, tehnik

Pred referendumom o EU razprava v Lendavi Schengenska meja ne zapira ničesar

Ni ga spora, ki bi raztrgal to družbo narodov

Delegacija evropske komisije v Sloveniji, Urad vlade za informiranje in služba vlade za evropske zadeve sta pripravila serijo javnih razprav o vključevanju Slovenije v Evropsko unijo in skupni prihodnosti. V času do referenduma bodo člani ožje pogajalske skupine, minister za evropske zadeve dr. Janez Potočnik, predsednik državnega zbora Borut Pahor ter z evropske strani vodja delegacije evropske komisije v Sloveniji veleposlanik Erwan Fouere obiskali dvanajst slovenskih regij, v javni razpravi pa odgovarjali tudi na vprašanja. V torek so to priložnost imeli vsi, ki so do zadnjega kotička napolnili veliko sejno sobo občine Lendava, na vprašanja pa sta odgovarjala član ožje pogajalske skupine za pristop Slovenije k EU dr. Fedor Černe in veleposlanik EU Erwan Fouerein.

Fouere je v svojem uvodnem nastopu poudaril, da je širitev EU svojevrsten politični proces, svojevrsten zato, ker gre za povezovanje v skupno dobro vseh narodov, zato nikoli in res nikoli, tako Fouere, ne bo prišlo do takšnega spora, ki bi raztrgal to družbo narodov. Sloveniji se z vstopom v EU odpirajo številne možnosti za gospodarski razvoj in s tem možnosti za nove zaposlitve. In kot se je uspela ob pomoči evropskih držav ob vstopu v EU dvigniti Irska, ki je bila v zelo težkem položaju, tako se številne možnosti odpirajo tudi za Slovenijo, je pričrčan veleposlanik EU, ki tudi sam prihaja iz Irske. Duh solidarnosti je namreč v ospredju vseh pomoči, ki jih Evropa ponuja novim članicam.

Stabilnost, varnost in večja blaginja so smernice združene Evrope, pot novim reformam pa bo tlakovala Konvencija o prihodnosti Evrope. Pri tem bo dobila pomembno vlogo tudi Slovenija, predvsem pri vključevanju drugih novih držav z juga, je zbranim med drugim povedal visoki gost.

Vstopna pogajanja so imela enaintrideset poglavij, o katerih se je moralo dogovoriti petnajst članic EU in dvanajst kandidatov, in to tako, da bi bili z dobljenim zadovoljni vsi igralci, in teh ni bilo malo, je povedal dr. Fedor Černe. Černe je v svojem uvodnem nastopu odgovoril tudi na pogosto postavljeno vprašanje, ali so se res pogajali. Kadar vstopamo v klub, njegova pravila prevzamemo, zato je, tako Černe, nesmiselno spraševati, ali so bila pogajanja trda ali mehka. Ko je šlo za denar, so bila trda, čeprav je Evropa za nas veliko več kot le skladi. Z vstopom v EU bomo formalizirali to, da smo del evropskega prostora, v katerega smo začeli pot pred več kot desetimi leti, pravi Černe.

Sledila je razprava, med vprašanji pa so prevladovala tista, ki so opozarjala na manjrazvitost pomurske regije, razpravljali pa so veleposlaniku tudi »zatožili« slovensko državo, ker ni naredila dovolj za skladnejši razvoj regij. Veleposlanik EU, ki je svoj nastop v Lendavi opravil v zelo spravljivem in božajočem tonu, je povedal, da bo Evropa pomagala, Slovenija pa mora sama zagotoviti, da se bodo sredstva razporedila tja, kjer so najbolj potrebna. Zaradi očitka državi se je oglasiti tudi Černe, ki vidi kot možnost za regijo v delu na novo imenovane ministrice za regionalni razvoj in načrtovani politiki razvojnih spodbud, velike možnost pa se nam odpirajo tudi z vstopom Slovenije v EU.

Pričakovano je bilo tudi vprašanje o ujetosti ob meji zaradi schengenskega režimu na meji, zato je toliko bolj odločno zvenel odgovor visokih gostov, da schengenska meja ne bo zaprla ničesar, sicer pa bo tako ali tako začela veljati šele čez dve leti. Sogovornika sta se zahvalila tudi za vprašanja o položaju manjšin, možnosti izstopa iz EU, denacionalizacijskih postopkih, o pomoči EU Lendavi, da se obvaruje pred pritiskih ekološko spornih projektov, o uporabi potnih listov, dovolilnic prevoznikom in druga, na vsa pa odgovarjala na načelni ravni. Na zelo konkretno vprašanje o neenakopravnem položaju kmetov v državi pri dodeljevanju subventij pa Černe ni znal odgovoriti. Kot je dejal, bi to znal But.

Majda Horvat

S celjskega kongresa Liberalne demokracije Na videz nezanimiv, a za stranko zelo pomemben kongres

Rop predsednik stranke, Gaber in Širčeva nova podpredsednika

Zanimiv dan si je zbrala naša največja stranka za svoj kongres. Dan, ko svet na eni strani praznuje praznik zaljublencev, na drugi pa so bile oči svetovne javnosti zazre v Varnostni svet OZN in poročilo, ki naj bi odločalo o novi vojni, in na domači sceni dan, ko je torej na eni strani oblastna stranka odločala o svojem vodstvu in na drugi opozicijska stranka praznovala svojo obletnico.

Petkov kongres LDS so že pred dogodkom mnogi označili za nezanimivega. Tokrat so mediji napovedali skoraj vse že pred kongresom. Občutek nepomembnosti pa je dajalo dogajanje tudi to, da je bil kongres kot najvišji organ stranke pripravljen na hitro. Tako na primer ni bilo na spletnih straneh stranke skoraj nič napisanega o kongresu, novinarji na kongresu nismo dobili niti gradiva niti niso bile potrebne akreditacije pa tudi zabavni del s pogostitvijo je bil tokrat, organi-

zacijsko gledano, manj razkošen v primerjavi z njihovim lanskim kongresom v Portorožu.

Nepomembnost pa je bila le navidezna in doživeta s strani medijev, za katere je zanimivo zgolj to, kar se zgodi nepredvideno. Dejstvo pa je, kot je tudi povedal Gregor Golobič ob otvoritvi kongresa, da je to eden najpomembnejših kongresov stranke, in neskromno dodal, da tudi zelo pomemben za celotno slovensko politiko. Po enajstih letih je namreč stranka dobila novega predsednika. Čeprav so vsi vedeli, da bo to postal Tone Rop, ker je bil edini kandidat in bitke sploh ni bilo, niti z glasovi ne, saj je od 475 delegatov, ki so oddali glasovnice, zanj glasovalo kar 468, pa je nekaj novega to, da so in bodo odslej vse kamere na dogodkih, ki so povezane z LDS, usmerjene v Ro-

pa in ne več Drnovška. Še posebej je lahko za stranko pomembno glede novega predsednika to, kar je Rop sam povedal za neki slovenski časopis, da predsednik vodi stranko v skladu s svojimi pričrpanji in osebnimi značilnostmi in da on in Drnovšek nista ena in ista oseba. Izbira nove osebnosti na vrhu stranke je bila vedno zelo pomembna in se je poznala v nadaljnji politiki stranke.

Druga pomembna stvar za stranko, ki se je zgodila na petkovem kongresu, pa je bila izvolitev dveh novih predsednikov. To je bila verjetno tudi edina stvar, o kateri so se mediji po kongresu razpisali kot o nekoliko nepredvidljivi in zanimivejši točki. Potem ko je ostal Tone Anderlič na enem od podpredsedniških mest, sta bili na voljo še dve. Eno zato, ker je s tega mesta na kongresu moral odstopiti Rop, da je lahko prejel »predsedniško krono«, in drugo zato, ker so prav tako na tem kongresu določili, da bo imela stranka tri podpredsednike, do sedaj je imela le dva. Ker

bljanska županija je med kongresom stopila za govornico vsem zbranim povedala, da kandidature odstopa po tem, kar je o njej in o aferi s banko napisano v medijih. Navedene udeležence je takšna odločitev ne samo presenetila, ampak sodeč po reakcijah ob njenem nastopu, tudi navdušila.

Tretje, kar pa ni pomembno le za stranko, pa je bila resolucija LDS za mir, ki jo je predlagal Zoran Thaler in so jo podpisali tudi delegati. Že pred kongresom pa je bilo mogoče opaziti rahlo nestrinjanje nekdanjega zunanjega ministra Thalerja s tem, kar je sedanjí zunanji minister Rupel počel glede vprašanja o Iraku. Resolucija za mir naj bi sicer pokazala, da ima največja stranka pri nas ob vseh nalogah tudi posluš za aktualna vprašanja o Iraku, vendar se da je še bolj kot to pokazati, da ravnanje ministra Rupla ob vprašanih ni bilo ravno poslušne. V resoluciji je namreč drugim zapisano, da stranka p-

so bili pred kongresom v igri Slavko Gaber, Majda Širca, Irma Pavlinič Krebs in Vika Potočnik, so spremembo, namesto zadnjih dveh sta se tik pred zdajci na listi kandidatov znašla Jožef Školč in Meta Vesel Valentinčič, nekateri opisali kot presenečenje. Presenečenje ob podpredsedniškem vprašanju pa je bilo dejansko le to, da je od kandidature odstopila Potočnikova, ne pa to da sta zmagała Gaber in Širčeva ali da sta kandidature vložila Školč in Valentinčičeva. Nekdanja lju-

slej niso našli orožja za množično uničevanje, v pogovoru za ameriško televizijo CNN dejal, da bodo ZDA počakale še nekaj tednov, preden bodo proučile, ali Irak krši resolucijo ZN 1441 ali ne in ali se je odrekel orožju za množično uničevanje. Powell je dodal, da se pritiska na Irak ne sme zmanjšati in da bi morala biti naslednja predstavitev poročila o delu inšpektorjev pred Varnostnim svetom na ravni veleposlanikov 1. marca.

Pariz – Očitno Američani niso navdušeni, da jih več stoletij vestna prijateljica Francija ob vprašanju Iraka ne podpira. Kot poročajo tuji mediji, se je Marc Refabert, soustanovitelj spletne prodaje znanega francoskega sira camembert, pritožil, da je po elektronski pošti sprejel mnogo sporočil nezadovoljnih Američanov. Ti pravijo da so s sirom zelo zadovoljni, moti pa jih stališče francoske vlade do Iraka. Tako naj bi preklicali že osemdeset odstotkov naročil. Ker ameriške kritike ne ganejo francoske vlade, tudi prodajalci sirov ne nameravajo odgovarjati jeznim kupcem.

svetu združila predvsem želja za mir in nasprotovanje vojne v Iraku. Pohoda po večjih mestih Evrope in sveta (našteli so kar šeststo mest) naj bi se udeležilo več kot deset milijonov ljudi. Mnogi tuji mediji ugotavljajo, da je šlo za največje mirovne demonstracije v zgodovini. Kar se tiče evropskih mest, so bili rekordi dosegjeni v Rimu, kjer naj bi se po besedah organizatorjev zbralo kar tri milijone ljudi, ter v Londonu, kjer se jih je zbralo milijon. Prav nič dosti pa niso zaostajala tudi druga evropska mesta, kot sta Madrid in Barcelona, kjer je prišlo na ulice vsepovsod skoraj milijon ljudi, in Berlin, kjer je demonstriralo pol milijona Nemcev. Demonstracije pa so potekale tudi v mestih, ki sodijo v središče dogajanja, in sicer v Bagdadu in New Yorku, kjer se je zbralo več sto tisoč ljudi.

Washington – Čeprav nekateri trdijo, da je bilo petkovo poročilo Hansa Blixa le kot nekakšna protiuteč tistem poročilom, ki ga je imel pred tedni Colin Powell, pa kaže, da je slednje le obrodilo nekaj sadov. Powell je po petkovem zasedanju, kjer je Blix dejal, da inšpektorji v Iraku do-

Minulih sedem
Ljubljana – Potem ko smo lansko jesen doživeli kar nekaj sprememb pri avtomobilskem zavarovanju, jih je bilo ta teden sprejetih še nekaj. Po novem je z zakonom določeno, kdaj mora zavarovanec, ki ne spoštuje pogodbe, sam povrniti nastalo škodo. Zavarovalne pravice izgubi voznik, ki je škodo povzročil namenoma, pa tudi, če vozilo, ki ga je vozil, ni bilo tehnično brezhibno. Prav tako pa lahko zavarovalnica od

teh voznikov zahteva, da ji povrnejo izplačano škodo, vendar največ v višini dveh milijonov tolarjev. Bolj pa bodo nove spremembe s prvim junijem udarile po žepu mlajše voznike (tisti, ki imajo vozniško dovoljenje manj kot tri leta), ki bodo morali plačati dvajset odstotkov višjo zavarovalno premijo. Ti naj bi sodili v rizično skupino, ki na naših cestah povzroči največ nesreč. Ta dodatek bodo plačala tudi podjetja, ki imajo službena vozila.

Maribor, Ljubljana, svet – Demonstranti v naših dveh največjih mestih so bili v soboto samo delček tistih, ki sta jih po vsem

VESTNIK

IZHAJA OB ČETRTKIH

Izdaja: Podjetje za informiranje d. d.
Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), A. Mera Rulper Rodež, Bernarda Batač-Peček, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Stefan Sobčanin (novinarji), Nataša Juhnov, Jurij Zamekner (fotograf), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert F. Kovač (računalniški priročnik).

Naslov uredništva in opreme: M. Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 531 19 98 (naročniška služba), n. št.: 531 19 60, 533 10 19 (novinarski vestnik), Venera (tiskar) 533 10 15, št. telefaks: 532 11 75. Nemerarjenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za tri mesece je 3.700,00 tolarjev, letna naročnina 14.800,00 tolarjev, letna naročnina za naročnike v tuzini je 14.800,00 tolarjev + poštni stroški po veljavnem ceniku Pošte Slovenije na dan plačila, polletna naročnina za domače organizacije, podjetja in obrtnike je 11.000,00 tolarjev. Izvod v kriptotatu je 300,00 SIT. Transakcijski račun pri NIB, d. d. Ljubljana - dnevna Pomoč M. Sobota 02340-001399647, denarni pa 0100-0000200097-34 340-27620-4294/3.

Podjetje za usposabljanje invalidov SIF Vevče, Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izdaja in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost, Uradni list 23. 12. 1998, št. 89 in Zakona o izterjevanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103.

Naklada: 16.300 izvodov.

Elektronska pošta:

Vestnik: vestnik@inf.si,

Venera: venera@inf.si,

Naročniška služba: oglas@vestnik-p-inf.si

WWW stran: http://www.p-inf.si

Pomurska družba prodala Elektromaterial Lendava

Nov lastnik Murafin iz Murske Sobote

V ozadju železnica?

Po delniški knjigi konec marca 2001 so imeli notranji lastniki podjetja Elektromaterial Lendava le še 22-odstotni lastniški delež, delež Kapitalskega (17 odstotkov) in Odškodninskega sklada (10 odstotkov) je ostal nespremenjen, povečala pa ga je Pomurska družba za upravljanje skladov in z 51-odstotnim deležem postala večinska lastnica podjetja. Leto pozneje je imela v svojih rokah že 61 odstotkov podjetja, saj je odkupila še delnice Odškodninskega sklada. In ker že večinski delež lastniku zagotavlja odločilni vpliv pri upravljanju družbe, je slednji nakup v lendavskem podjetju Elektromaterial že napovedoval, da Pomurska družba v podjetju ne povečuje deleža z namenom, da bi v njem odigrala le aktivno vlogo lastnika, ampak da si pripravi podlago za prodajo lastniškega deleža.

Marca lani še ni bilo slišati, da Pomurska družba za lendavsko podjetje že kupca, sedaj pa naj bi njen lastniški delež odkupilo podjetje Murafin, družba za finančne storitve in svetovanje iz Murske Sobote. Namero odkupa nam je potrdil tudi direktor družbe Murafin Štefan Martinec, odločitev pa naj bi sprejeli prav kmalu. O odkupu se dogovarjajo še s Kapitalskim skladom, s ponudbo svojih delnic pa se pri prevzemnem podjetju oglašajo tudi nekateri zaposleni. V podjetju Elektromaterial bo imel tako novi lastnik 78 odstotkov delnic, z morebitnimi odkupi od zaposlenih pa še več.

Elektromaterial je podjetje s solidnim poslovanjem, ki pa z dejavnostjo, kot jo ima, in z 260 zaposlenimi še vedno sodi med delovno intenzivne panoge. V letu 2001 je znašal čisti dobiček 25 milijonov tolarjev, vendar zaradi neugodnih prodajnih gibanj na domačem trgu manj od načrtovanega (leto prej dvajset milijonov), v podjetju pa so se zadnji dve leti lotevali tudi tehnoloških posodobitev in kadrovske prestrukturiranja.

»Firmo smo ocenili kot perspektivno in stabilno, vedelo pa se je tudi, da jo Pomurska družba prodaja. V njej želimo nastopiti kot aktivni lastniki,« je o motivih za nakup povedal Štefan Martinec. Na vprašanje, ali se morebiti že dogovarjajo tudi o nakupu sosednje lendavske žage, pa dejal, da jih ne zanima, čeprav je v pogovoru razkril, da

ve, kdo so njeni lastniki, torej Gozdno gospodarstvo Maribor.

Zakaj ob nakupu Elektromateriala še lendavska žaga? Poznavalci dogajanja namreč spekulirajo z dvema možnima razlagama nakupa, da je Murafin nakup speljal za drugega še ne razkrita kupca, kar je sicer manj verjetna razlaga, ali pa je v ozadju takšne poslovne odločitve interes ustanoviteljev Murafina. Ti so Dragutin Salavec, 13 M Finančne storitve, Štefan Martinec, Regal Trgovina in Lip-Invest, podjetje za investicije. Čeprav Stanka Polaniča ni neposredno zraven, bi v ozadju vendar lahko bil prav on. Glede na to, da postaja železniška povezava z Madžarsko čedalje realnejša, je podjetje Elektromaterial s svojo lego in prostori v bližini železniške proge lahko zelo zanimivo. Res pa je, da je vmes Žaga Lendava, za nakup katere sta se že pred dvema letoma zanimala Stanko Polanič in Jožef

Madyar. Žaga Lendava ima zelo veliko pokritih prostorov, tudi nekdanjih mehaničnih delavnic, zagnali pa bi lahko tudi dokaj moderno žago. Sedanji obseg lendavske žage je namreč zelo majhen, lastnik pa tudi ne kaže interesa, da bi jo poslovno poživil. Bi jo bil pripravljen prodati? Še nekaj je, kar da zapisanemu večjo mero verjetnosti. Zaradi bližine ceste veljajo določene omejitve visokih gradenj na zemljiških parcelah v bližini železniške proge. In če bo do železniške povezave z Madžarsko tudi prišlo, bo postala Lendava pomembno vozlišče med tremi državami z določenim obsegom pretoka blaga, za kar bo treba zagotoviti infrastrukturo in storitve. Veliko tega bi lahko našli tako pri lendavski žagi kot podjetju Elektromaterial, ki imata skupaj tudi okoli dva hektarja zemljišča.

Majda Horvat

Komentar

Kako preživeti?

Konec tisočletja so nekateri podatki že kazali na rahlo oživiljanje gospodarstva v regiji. Toda, kot kaže, se boj za preživetje šele začne. Poslovni rezultati bodo, kot kaže, katastrofalni. V ospredju bo brez dvoma Mura, ki naj bi po nekaterih napovedih poslovno leto sklenila z okrog 2,9-milijardno izgubo. Ta je bila vsaj približno v tej višini predvidena, toda očitno je, da slika ne bo popolna, saj jo bo poleg že razpitega Westmura obremenila še izguba drugega nemškega podjetja, za katerega se priznava, da ni v najboljšem stanju, o višini izgube pa se še ne govori in bo gotovo vplivala na poslovni rezultat Mure. Po drugi strani predstavnik največje bančne divizije, ki spremlja pretežni del pomurskega gospodarstva, izjavlja, da je osemdeset odstotkov pomurskega gospodarstva pod hipoteko. Davkarji govorijo o milijardah tolarjev davčnih dolgov, predvsem v drobnem gospodarstvu. Poslovni rezultati v tem sektorju še niso na voljo. Toda, če ne uspevajo servisirati države, potem tudi poslovni rezultati ne bodo ravno spodbudni. Ali je mogoče potoniti še globlje, kot kažejo ti podatki? Vzporedno s krizo na gospodarski ravni se ta že prenaša na druga področja. Najbolj akutno je v šolstvu, kjer se na poklicni ravni spet zapirajo programi in ugotavljajo tehnološki presežki profesorjev. Zanimivo ob tem se v drobnem gospodarstvu ugotavlja, da celotna dejavnost ustvarja premalo dodane vrednosti. Morda je dobro, da se povečuje število dijakov v gimnazijskih programih in s tem vsaj statistično zmanjšujemo zaostanek za državo.

Toda ta začarani krog le zahteva spremembo razvojne filozofije tega prostora. Sedaj so vse sile usmerjene k državi in njenemu državnemu sekretarju za regionalni razvoj ter ministrstvu za regionalni razvoj in morda še k ministrstvom za promet in kmetijstvo, toda kriza regije zahteva le nekoliko drugačen pristop. Naenkrat smo pri modni muhi človeških virov in njihovega razvoja. Da ne bo pomote, dobro je, da se mladi vključujejo v gimnazijske programe in odločajo za nadaljnji študij, toda povratnih učinkov tega študija regija zaradi svoje notranje gospodarske strukture in blokade »človeških virov« na podjetniški ravni ne more učinkovito uporabiti in se srečuje z eksodosom. Hkrati pa je problem, da se o izobrazbi na poklicni ravni nikoli ni razmišljalo dolgoročno in tudi programiralo se ni tako. Dejstvo je, da šola sama po sebi ne more diktirati svojih programov izobraževanja in vpisovati mrtvih duš, da bi programe obdržala. Tako smo ob propadu ekstenzivne »švas industrije« in zatonu Sograđa (GP Pomurja) izgubili kovinarske in gradbene programe, ker niso bili atraktivni zaradi krize, danes ostajamo brez tekstilnih in še nekaterih drugih tehničnih oddelkov, ker je Mura v krizi in ker ni povpraševanja. In na tej točki se lomi razvoj regije in razvoj njenega podjetniškega sektorja. Kakor koli obračamo razmere v regiji, je, četudi bi premogla dvajset dobrih računalniških programerjev Bricev, računalniški »lohnarje« ne bi rešil. Če ni poklicno izobraženega kadra, tudi ne more biti dejavnosti s solidno dodano vrednostjo in s tem tudi ne razvojne rasti podjetij, ki bi postopoma potrebovala tudi visoko izobražene kadre. Hkrati ni bilo in še ni jasne razvojne opredelitve regije, ki bi bila dovolj trdna in prepričljiva, da bi mlade kljub trenutnim krizam usmerjala v določene poklice. Tako sedaj dejavnosti, ki so bile v krizi pred petimi ali šestimi leti, nimajo usposobljenih delavcev za uspešen nastop na trgu, čeprav je dela in povpraševanja po tourstnih storitvah (gradbeništvo, oživiljanje orodjarstva in kovinski dejavnosti) dovolj v regiji in zunaj nje. Takrat ko so se programi ukinjali, se nobeno lokalno gospodarsko združenje ni postavilo v bran šoli za ohranitev programov. Pa tudi animiranje mladih, da se odločajo za vpis in pridobivanje trenutno kriznih poklicev, jih ni zanimalo. Danes je nekaj podobnega – imamo tristo ali štiristo razvojnih projektov, nimamo pa razvojne vizije posameznih dejavnosti – in tudi tisti, ki so odgovorni za razvoj te regije, niso prestopili nobenega osnovnošolskega praga, da bi mlade prepričali, da so trenutno brezperspektivni poklici res tako neperspektivni. Tudi v Muri, kljub predvidenemu zmanjšanju števila zaposlenih, verjetno ne bodo mogli brez kvalificiranih novih delavcev ali pa obljuba, da bo Mura leta 2007 poslovno uspešno podjetje, ni resna.

J. V.

Mesec dni pred referendumom

Smo dovolj seznanjeni s posledicami?

Odločali se bomo na osnovi ustreznih informacij

Čez dobre štiri tedne se bomo Slovenci ponovno odpravili na volišča. 23. marca se bomo na referendumskih odločilih o vstopu Slovenije v Evropsko unijo in NATO. Oba referenduma bosta sicer posvetovalna, vendar naj bi bila tudi zavezujoča, zato nam ne more biti vseeno, kakšna bo odločitev večine.

Velika večina državljanov Slovenije se zaveda, da ne smemo ostati zunaj evropskih integracij, vendar pa moramo ob tem jasno vedeti, kaj nam takšne povezave prinašajo. Članstvo v Evropski uniji je logičen korak utrjevanja naše samostojnosti in je smiselno, saj vstopamo v evropski kulturni prostor, ki mu pripadamo, je prepričan Janez Potočnik, minister za evropske zadeve in glavni slovenski pogajalec z Evropsko unijo.

To, da bomo po vstopu v Evropsko unijo v celoti pridobili, gotovo drži, vendar bodo različne dejavnosti v različnem položaju. Posledice vključitve bo najbolj

čutilo kmetijstvo, ali bo to pridobilo ali izgubilo, pa je v tem trenutku težko trditi. Slovenski pogajalci nam sicer zagotavljajo, da bo slovensko kmetijstvo po vstopu na boljše, vendar se vseeno postavlja vprašanje, ali so takšne trditve na realnih temeljih. Pogajalci zatrjujejo, da so bili na pogajanjih uspešni, vendar iz nekaterih sedanjih članic Evropske unije že prihajajo namigi o krčenju skupnega proračuna za kmetijstvo in zato tudi za nove članice ne bo na voljo dovolj sredstev.

Slovenski kmetje naj bi se po vstopu postopoma izenačili s kmeti v Evropski uniji, zatrjujejo odgovorni v kmetijskem ministrstvu. Na to se v Sloveniji pripravljamo že nekaj časa in temu so podrejeni tudi ukrepi slovenske kmetijske politike. Pomemben prispevek k temu naj bi bili prav ukrepi kmetijske politike v letu 2003, ki jih na današnji seji sprejema vlada. Leto 2003 je namreč izhodiščno leto za določanje višine neposrednih plačil ob vstopu Slovenije v Evropsko

unijo v letu 2004, ko bodo slovenski kmetje dobili neposredna plačila v višini doseženega nivoja v letu 2003, zraven pa še deset odstotkov. V skladu z usmeritvami slovenske kmetijske politike bo tako treba letos razpisati neposredna plačila v višini najmanj 75 odstotkov tistih, ki jih dobivajo kmetje v Evropski uniji, saj bomo le tako lahko uresničili v pogajanjih doseženo pravico, da se v letu 2007 slovenski kmetje pri neposrednih plačilih izenačijo z evropskimi.

Izdatnejša kot pri neposrednih plačilih pa bo bruseljska pomoč slovenskemu kmetijstvu iz drugih virov. V mislih imamo jamstveni sklad za razvoj podeželja, sredstva za izvajanje najrazličnejših kmetijskookoljskih programov ter sredstva iz strukturnih in kohezijskega sklada, saj bo Sloveniji do leta 2006 iz teh virov na voljo več 400 milijonov evrov evropske pomoči.

Za to, da bodo obljubljena sredstva v resnici tudi dobili, slovenski kmetje zahtevajo ustrezno

jamstvo. Kaj lahko se namreč lahko zgodi, da vseh sredstev kmetje ne bodo dobili. Pa ne po svoji krivdi, pač pa zato, ker ustrezne institucije za to ne bodo usposobljene. Za črpanje teh sredstev bo morala biti država ustrezno opremljena, za to pa se bo morala usposobiti tudi Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja, ki si mora do 1. maja 2004 pridobiti še večino potrebnih akreditacij. Če vsega tega ne bo in če ob tem še ne bomo imeli ustreznih programov, obljubljenih sredstev ne bo mogoče izkoristiti. Da se to lahko zgodi, potrjujejo nekatere dosedanje izkušnje. V programu predpristopne pomoči SAPARD je, denimo, za investicije na voljo več sredstev, kot pa imamo za to pripravljenih programov.

Da se bomo lahko volilci 23. marca na referendumu prav odločili, potrebujemo ustrezne informacije. Upali pa bi si trditi, da teh še ni dovolj, do referendumov pa je ostalo le malo časa.

Ludvik Kovač

Drnovšek obiskal Madžarsko

V začetku tega tedna je opravil svoj prvi obisk v tujini na Madžarskem predsednik Slovenije dr. Janez Drnovšek. V teh dveh dneh se je srečal z madžarskim predsednikom dr. Ferencem Madlom, premierom Petrom Medgyessejem in predsednico Parlamenta Republike Madžarske Katalin Szili. Kot je v pogovorih povedal dr. Drnovšek, je slovensko-madžarske odnose vedno dajal za zgled, kakšni morajo biti odnosi med dvema sosednjima državama. Poleg pogovorov o uniji pa so tekli tudi pogovori o vključevanju Slovenije v Nato in odnosu obeh držav do iraške krize. Pogovarjal se je tudi o možnostih za okrepitev gospodarskega sodelovanja in ob tem poudaril pomen dobrih prometnih povezav in opozoril na potrebo po zgraditvi avtoceste. Izmenjal je tudi poglede o položaju obeh manjšin.

C. K.

Akciji soboškega stanovanjskega sklada

Komu deset stanovanj?

Vloge sprejemajo do 28. februarja

Javni Stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota je objavil razpis za oddajo desetih neprofitnih stanovanj. Ob tem so razpisani tudi pogoji in merila za oblikovanje prednostne liste. Na njej so lahko upravičenci do pridobitve stanovanja državljani Republike Slovenije, pri čemer mora imeti prosilec stalno bivališče v soboški mestni občini najmanj tri leta. Bistven je seveda mesečni dohodek na družinskega člana in pa to, da doslej še niso imeli ustrezno rešenega stanovanjskega vprašanja.

Vlogo za pridobitev stanovanja dobijo vsi zainteresirani v prostorih javnega Stanovanjskega sklada Mestne občine Murska Sobota, Karlovska 2, in sicer v drugem nadstropju te zgradbe ob uradnih urah. Popolno vlogo z vsemi prilogami sprejemajo do vključno 28. februarja v občinskem vložišču. Soboški stanovanjski sklad pa se bo lotil tudi gradnje varovanih stanovanj v Murski Soboti. O tem se dogovarjajo z Nepremičninskim skladom Pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Ljubljani. Ta stanovanja bodo zgrajena kot večnamenski objekti, vendar bodo prilagojena bivanju starejših občanov. Po eni strani omogočajo zasebnost, po drugi pa uredništev želja stanovanec po različnih storitvah, kot so npr. gostinske in zdravstvene, omogočeno pa bo tudi čiščenje in drugo. Hkrati bo možnost individualne oskrbe v okviru lastnih stanovanj, ki bodo najemna. Z anketo skušajo pridobiti dodatne podatke o interesu in željah prosilcev.

Milan Jerše

Mladi Kapelčani raziskujejo

Frazemi

V okviru Regionalnega centra ZTKOS za Pomurje v Murski Soboti so se v letošnjem šolskem letu prijavi s svojo raziskovalno nalogo tudi učenci 7. in 8. razreda OŠ Kapela. Tanja, Janja in Mitja so ob pomoči sošolcev pripravili izhodišča za raziskovanje frazemov. Dotaknili so se torej manj znane teme.

Ob pomoči mentorjev in strokovnih sodelavk, izr. prof. dr. Erike Kržišnik s Filozofske fakultete v Ljubljani in dr. Irene Stramlič s Pedagoške fakultete v Mariboru, so pripravili vprašalnik, katerega so jim ob sošolcih pomagali izpolniti tudi učenci OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici, Negove in Radenec. Veliko vloženega truda in ur dela počasi rojeva sadove. Učenci v teh dneh pridno analizirajo dobljene rezultate vprašalnikov in sestavljajo raziskovalno nalogo. Ta bo konec meseca februarja oz. v začetku meseca marca zagledala luč sveta. Poslali jo bodo na Regionalni center in nato čakali na predstavitev.

Bojan Macuh

Oskrba z vodo v Prekmurju

Proti vodooskrbnemu mrku Prekmurja

Namesto goriškega kar prekmurski in pomurski projekt – Tavzes obljubil denar, vendar morajo občine prej ustanoviti regionalno institucijo in podpisati pogodbe

Študija, ki so jo predstavili RRA Mura, Sinergije, Tehničnega biroja in Komunale M. Sobota predstavili v dvorcu Rakičan vsem povabljenim lokalnim in državnim predstavnikom, med njimi je bil tudi državni sekretar na okoljskem ministrstvu Radovan Tavzes, je v začetku nastajala kot del razvojnega programa oziroma kasneje študije izvedljivosti celovite rešitve problematike oskrbe z vodo prebivalcev goriških občin. Kasneje se je iz več objektivnih razlogov projekt razširil na celotno Prekmurje, pridružile so se Mestna občina M. Sobota in občine na območju lendavske upravne enote.

Vse dosedanje raziskave so potrdile že znano dejstvo, da Goričko ni samooskrbno z neoporečno pitno vodo in da je edini zanesljivi veliki vodni vir na območju Murskega polja in da je še kako povezan z Muro in varovanjem zajetij. Novejših podatkov o vodnih virih, vrtinah, črpalnicah in vodovodih na Goričkem nimajo (Kobilje, Dolič, Grad, Šalovci, G. Petrovci), so priznali izdelovalci študije, saj se je prav zadnji dve leti marsikaj naredilo in spremenilo, vendar jih bodo vse dodatno vključili v

študijo. Toda po navadi goriški vodni viri nimajo možnosti obnove, poleg tega je voda oporečna in vsebuje nedovoljene kovine. Prav tako bo v projekt vključeno vse drugo že zgrajeno omrežje. Na Goričkem se še vedno polovica prebivalcev oskrbuje iz lastnih vodnjakov, ki so brez vsakega nadzora in kontrole kakovosti. Največji problem Goriškega pa je pomanjkanje vode, kar je bilo še posebej pereče v zadnjih sušnih letih. Kontrola vode se izvaja pri 81 odstotkih prebivalcev celotnega Prekmurja, v 26 je voda bakteriološko oporečna, v 33 odstotkih pa kemično oporečna. Drugi pomemben razlog za nujno sodelovanje in regijsko načrtovanje je, da bodo le tako uspeli pridobiti namenska sredstva države in sredstva iz predstrukturiranih in strukturnih skladov EU. Po prvih izračunih bi potrebovali 12 milijard tolarjev ali 55 milijonov evrov. Kakorkoli: projekt za vodooskrbni sistem Pomurja, s katerim bodo nastopili pred Evropo, bo razdeljen na prekmurski in prleški del in je prvi tako velik in konkreten regijski projekt. Danilo Krapec (RRA Mura) pa je napovedal: »Nikomur ne moremo preprečiti, da ne bi še naprej gradil na svojo roko svojih vo-

RADOVAN TAVZES, državni sekretar Ministrstva za okolje, prostor in energijo

»Rad bi poudaril, da gre za zelo pomemben državni projekt. V tem trenutku imamo na skrajnem vzhodu in zahodu države enaka problema z vodo – obalnim občinam grozi vodooskrbni mrk leta 2006, na skrajnem vzhodu pa je ta mrk že zdaj.

Med tema območjema so najmanj tri razlike: ekonomska moč obalnih občin je večja, primorski vodooskrbni sistem je že zgrajen, manjka samo voda in država bo zagotovila obalnim občinam vodni vir.

Na enak način je treba urediti odnos med državo in regijo tudi v tem vašem primeru.

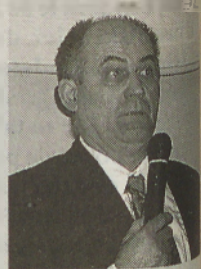
Trideset odstotkov potrebnih sredstev je vezanih na zagotavljanje vodnih virov oz. dodatnih kapacitet iz vodnih virov.

Vsak vodni vir, ki napaja več kot petsto prebivalcev, država neposredno kontrolira pri vodnem telesu.

Dejstvo je, da se vsebnost pesticidov v zadnjem času manjša. Posledica zaostrenega nadzora bo še čistejša voda.

Drugi del investicije je vezan na distribucijo te vode – magistralne cevi vodovoda do povezave s porabniki.

Ta del projekta pa bomo morali izpeljati z evropskimi sredstvi, toda pred letom 2006. Vendar problem 12 milijard tolarjev ni nerešljiv!

dnjakov, toda ne bo jih gradil ne z regijsko, nacionalno ali mednarodno podporo! Izdelava sedanje študije temelji na do sedaj izdelanih študijah in znanih podatkih. Zadnje celovito študijo z naslovom Preskrba s pitno vodo Pomurja je izdelal prof. dr. Mitja Rismal 1975. leta, zadnja in edina velika hidrološka raziskava Geološkega zavoda Ljubljana z naslovom Hidrologija pitne vode pa je bila narejena med letoma 1978–1980. Upoštevali so tudi izdelano študijo vodopreskrbe za območje občine M. Sobota in več izvedbenih projektov črpalnic Krog, Črnske meje in glavnih na-

zmanjšati z načrtnim pristopom (Stojan Habjanič navedel konkreten primer iz Nemčije, so se tega načrtno lotili že leta), urediti formalno darjenje z vodami z ustanovitvijo vodnih zvez (zadruge) in skrbeti za neoporečno vodo 500 metrov od kroškega črpalnišča je prekrito veliko smiselno, ki je ekološka bomba – rešitev, kako kratkoročno rešiti pomanjkanje vode na Goričkem, saj se je celotni projekt začel prav zaradi tega problema in izvedeti, kdaj in kako bi dobili denar, da ne bodo spet še bolj prizadeti in pravi-

Odkrivanje kulturne dediščine kraja

V Veliki Polani raziskava o folklori

V velikopolanskem kulturnem društvu Miška Kranjca so se odločili, da bodo do letošnje jeseni natančneje raziskali kulturno dediščino kraja s poudarkom na plesih in ljudski noši ter vse zbrano gradivo objavili v knjižici. K raziskovanju so vključili tudi strokovnjaka na tem področju dr. Marijo Makarovič in Mirka Ramovša.

Marija Makarovič jim je na podlagi raziskave in dokumentarnega gradiva določila specifičnosti ljudske noše krajev, ki spadajo v občino Velika Polana, Ramovš pa jim bo svetoval pri posebnostih ljudske glasbe teh krajev. Na podlagi raziskave pa načrtujejo tudi sešiti obleke folklorne skupine, za katere so pred nedavnim kupili blago, ki jim ga je pomagala izbrati Makarovičeva.

Po besedah predsednice kulturnega društva Janje Magdič bodo ob strokovni raziskavi o noši, plesih in glasbi v knjigi pisali tudi o zgodovini velikopolanske folklorne skupine, ki deluje štirideset let, zato naprošajo vse, ki imajo kaj gradiva ali fotografij o zgodovini folklorne skupine in sploh o kulturni dediščini kraja, da jim ga posodijo. Čeprav v kraju že precej časa delujeta starejša in mlajša folklorna skupina, mlajša skupina pleše v izpo-

Skoraj trideset let stare obleke velikopolanske folklorne skupine niso v skladu z narodno nošo v preteklosti.

sojenih oblekah, starejša folklorna skupina pa ima obleke, ki so stare že skorajda trideset let in so tipične prekmurske folklorne obleke iz 70. let, ki niso ravno v skladu z značilnostmi oblačanja v preteklosti v teh krajih. V raziskavi so se posvetili tudi pozvačinu, ki je prav tako reden udeleženec folklornih nastopov skupine. V mlajši folklorni skupini, v kateri so predvsem dijaki, je

deset, v starejši pa devet parov, ob nastopih pa jih spremljajo glasbeniki. Obe skupini vodi Vida Lebar, za koreografijo pa skrbi Valerija Žalig.

Prireditve kulturnega društva dopolnjujejo tudi nastopi gledališke skupine, ki jo vodi Damijan Hozjan. Gledališčniki so se v zadnjih letih lotili predvsem humorističnih prilog, vsakdanjega življenja ljudi v teh krajih in jih

spretno prenesli na oder.

V društvu delujeta tudi dve plesnoritmični skupini, ki plešeta bolj sodobne ritme. V plesni skupini Palme, ki jo vodi Anita Hozjan, pleše pet deklet iz velikopolanske osnovne šole, v plesni skupini Rednoske pa plešejo štiri srednješolke, ki skupaj sestavljajo koreografijo nastopov.

J. Ga.

BOŠTJAN ZVER, Komunala M. Sobota, strokovni sodelavec pri izvedbi študije o celoviti rešitvi vodooskrbe prebivalcev Prekmurja: »Vodonosnik Murskega polja je glavni vir pitne vode za naše celotno območje, vendar je obremenjen s fitofarmacevtskimi sredstvi, predvsem pesticidi in nitrati.

Po novem Zakonu o vodah iz leta 2002 je prešlo upravljanje in varovanje vodnih virov v pristojnost države, Vlada Republike Slovenije je zato uvrstila vodonosnik Murskega polja med ogrožena območja.

Pri varovanju vodnih virov je odprtih mnogo vprašanj, med drugim tudi to v zvezi z izplačevanjem odškodnin pri izpadu dohodka kmetom zaradi omejenega kmetovanja.

pajalnih cevovodov za območje Cankova-Mačkovci-Bogojina (projektivni biro 1985–87). Eno zadnjih študij sta naredila F. Flegar in O. Tušar 1992. leta, in sicer o vodooskrbi vzhodnega Goriškega. Sedaj bo treba le še ustanoviti ustrezno regijsko strokovno institucijo (Törökova iz MO M. Sobota je predlagala oživitve ali razširitev že ustanovljenega javnega podjetja Vodovod) oziroma konzorcij in podpisati pogodbe z občinami, kar pa ne bi smelo biti težko – saj so podobno delo opravili že v primeru regijskega odlagališča v Puconcih.

Upoštevati bo treba tudi pripombe županov in drugih udeležencev: kdo bo vodil nadaljnje delo tako pomembnega regijskega projekta (ali je Sinergija res edina in že izbrana?), racionalizirati porabo vode, jo

šane, kot so že do sedaj. Mnogi iz »majhnih« občin so se z grenkobo spominjajo pnih časov z »veliko« občinami, so petnajst let plačevali kar samoprispevek, s katerim so tem zgradili infrastrukturo v nižinskem delu.

Ob ustanovitvi goriških občin niso imele niti vodovoda in le malo starih. Zdaj je treba stvari postaviti na glavo, projekt takoj končati in postati naprej, da bi čim prej dobili denar.

Tavzes je priznal: pred letom 2006 mednarodnih sredstev morejo pričakovati. Magistralni vodni viri se bodo razvijali z državnimi in mednarodnimi sredstvi, občine pa bodo morale poskrbeti za p. oskrbo omrežje.

Bernarda B. Per...

KS Gornja Radgona

Gornjeradgonsko pokopališče eno najlepših

V zadnjih dvanajstih letih je postalo pokopališče urejena oaza miru, vežica pa ima centralno ogrevanje in klimatsko napravo

Konec 80. let, ko je Krajevna skupnost Gornja Radgona od komunalnega podjetja prevzela skrb za radgonsko pokopališče, so bile razmere hude. Jožica Ravnikar pravi, da so se urejanja lotili brez ene lopate in brez seznama. Obstajala je nekakšna netočna knjiga s 600 naslovi, toda grobov in najemnikov je bilo več kot 1300.

Z 2,6 hektarja površine spada radgonsko pokopališče na vzpetini nad mestom prav gotovo med največja pa tudi med najstarejša pokopališča. Kaj vse je bilo treba rešiti, preden so se lahko lotili celovite obnove po ureditvenem načrtu, ki pa je bil naročen že 1988. leta pri firmi Lineal Maribor?!

La-

stništvo zemlje je razdeljeno med občino (dve tretjini), cerkvijo in krajevno skupnostjo, v minulih letih pa se je večkrat govorilo o pokopališču v zvezi z nedokončano mrliško vežico in problematičnimi sprevodi od cerkve do pokopališča, ki so potekali po glavni cesti.

Takoj po prevzemu je KS G. Radgona začela sklepiti desetletne najemne pogodbe; v prvem letu so uspeli najti lastnike 90 odstotkov grobov, preostale pa jim je uspelo najti pozneje. Danes imajo pogodbe z okrog 1400 najemniki, ki plačujejo letne položnice, na katerih sta ločeno zapisani ceni za vzdrževanje in najemnino. Vse investicije, ki so jih opravili v zadnjih letih, so se

Mrliško vežico so do konca uredili 1994. leta, lani pa so jo opremili s centralnim ogrevanjem in klimatsko napravo. foto: bbp

financirale s tem zbranim denarjem (občina je prispevala le za asfalt na parkirišču). V letu 2002 so tako zbrali 8,6 milijona tolarjev, ves denar pa se vrne v pokopališče. Skrbi jih vedno večji strošek za odvoz smeti. Cene pa so take: za enojni grob 5436, družinski grob 6457, grobnico 7303, dnevno uporabo mrliške vežice 4800 in soglasje za spomenik 3600 tolarjev.

Do 1994. leta so uspeli do konca urediti mrliško vežico, lani pa so jo opremili še z nadstandardom: centralnim ogrevanjem in klimatsko napravo. V njej ima pisarno in trgovino tudi najemnik, ki že od 1990. skrbi za vzdrževanje, to je Pogrebništvo Vrhnjak iz Lomanoš. Od leta 1994 do 2001 pa so se posvečali urejanju pokopališča; po nasvetu strokovnjakov Vrnarstva iz Murske Sobote so stare in nevarne breze zamenjali s primernejšimi drevesi, kot

so tise, lipe, vrbe žalujke in japonske češnje. Sicer pa je na vsakem koraku čutiti, da nekdo zares skrbi za urejenost – in da ima ta »nekdo« tudi čut za lepoto in skladnost.

Ni vseeno, ali vodo točimo iz najbolj navadne pipe ali pa je ta prostor lepo oblikovan z urejenim dostopom. Tudi skrb za zalivalke in delovno orodje, ki mora biti čisto in nepolomljeno, ni nepomembna, enako morajo biti na primer mestu smetnjaki. Vse to vpliva na zadovoljstvo tistih, ki plačujejo položnice.

Pravzaprav je postal stari del gornjeradgonskega pokopališča z leti svojevrsten park s starimi spomeniki, ki so se jim v veliko primerih nasledniki v tujni odpovedali, zanje pa kljub vsemu skrbi krajevna skupnost, saj se zavedajo njihove vrednosti.

Bernarda B. Peček

»Zimska« poklicna matura

Kot so nam sporočili z Državnega izpitnega centra, se je k poklicni maturi za zimski rok prijavilo 3.313 kandidatov iz 151 srednjih šol in organizacij za izobraževanje odraslih.

V skladu s koledarjem poklicne mature so v soboto, 15. februarja 2003, kandidati opravljali pisni izpit iz prve enote poklicne mature, in sicer iz slovenščine ali italijanščine ali madžarščine. Izpit iz tretje enote poklicne mature – pisni izpit iz tujega jezika ali drugega jezika ali matematike – bodo kandidati opravljali v soboto, 22. februarja 2003.

Kandidati bodo opravljali izpit iz druge in četrte izpitne enote ter ustni izpit v skladu s koledarjem o poklicni maturi med 17. februarjem in 1. marcem 2003.

Drugo izpitno enoto predstavlja pisni izpit iz temeljnega strokovno-teoretičnega predmeta, četrto izpitno enoto pa predstavlja seminarska naloga ali izdelek oziroma storitev z zagovorom v skladu z izobraževalnim programom.

Šole bodo kandidate seznanile z uspehom na zimskem roku poklicne mature 17. marca 2003.

J. G.

Drago Salavec: »Nismo delali simulacije stanja, v katerem bi se morebiti znašli ob drugačni rešitvi od pričakovane. Znano je, da te površine upravlja Sklad kmetijskih zemljišč. Z njim je tudi sklenjena ustrežna pogodba, zato se nam zdi skoraj neverjetno, da bi se ugodilo zahtevam dedičev beltiške grofice, ki je bila avstrijska državljanka, čeprav se nikoli ne ve, kakšno lobiranje je lahko posredil. Naši objekti pa so lastninjeni, zato ne bi smelo biti težav.«

Martin Strel: »444,4 kilometra dolge reke Mure se bom lotil v sredo, 11. junija, in bom vsak dan preplaval nekaj več kot sto kilometrov, tako da predvidevam, da jo bom od izvira do izliva preplaval v štirih dneh.«

Milan Vincetič je zapisal v Nebu nad Ženavljami: »Orožniški narednik Fuss se je spraševal, le kako je lahko ta stratosferni balon iz Belgije zaneslo prav nad Ženavljami ... goričko vas, nad katero bi se še Bog spozabil. Nekje nad Ženavljami, ki premorejo le staro, v madžarskem slogu zidano osemletko ...«

Radovan Tavzes, državni sekretar: »... Del investicije pri oskrbi s pitno vodo je vezan na distribucijo vode – magistralne cevo vode do povezovalnih porabnikov. Ta del projekta pa bomo morali izpeljati iz evropskih sredstev, toda ne pred letom 2006. Vendar problem 12 milijard tolarjev ni nerešljiv!«

Irena Lebar iz Davčne uprave RS: »Konec leta 2002 je znašal izterljiv davčni dolg več kot 6,3 milijarde tolarjev, od tega odpada na 2700 samostojnih podjetnikov 3,7 in na več kot 1600 pravnih oseb nekaj nad 1,4 milijarde tolarjev. V t. i. zabilančni evidenci pa je še 4,8 milijarde tolarjev dolga, torej bi skupno lahko govorili skoraj o 12 milijardah davčnega dolga pomurskega malega gospodarstva.«

Turistično društvo Pütar KS Stročja vas

Kje so pokopani kruci?

Tudi prikaz naravne dediščine

Na območju KS Stročja vas deluje štirinajst različnih društev. Eno od njih je Turistično društvo Pütar KS Stročja vas, katerega predsednica je Nada Pintarič.

Izdali smo že zgibanko, v kateri smo v besedi in fotografijah opozorili na turistično zanimive točke Stročje vasi, Globoke, Presike, Nunske Grabe, Rinčeto Grabe in Podgradja, je povedala zelo zagnana predsednica.

Zgibanka, ki je izšla v pet tisoč izvodih, prikazuje: »učilno zidano«, arhitektonsko zanimivo vinogradniško klet, dvesto let staro cimperčo, hišo z značilnim gajnegom, pogled z Dolnega gradu, cerkev sv. Ane in kapelico v Stročji vasi, zgrajeno 1866. leta, kjer naj bi po ustnem izročilu počivalo šestdeset kručev oziroma nekdanjih kmečkih upornikov.

Zelo zagnana turistična delavka Nada Pintarič je tudi opozorila na cilje društev: skrbeni želijo za lepšo podobo omenjenih vasi, ohranjati kulturno dediščino in krajevne znamenitosti, urediti turistične poti in se vključevati v vseslovensko akcijo Moja dežela – lepa in gostoljubna.

V prvi polovici tega leta bodo izdali razglednico cerkve sv. Ane v Podgradju, pripravljajo pa tudi material (posnetki, tekst ...) za zgibanko, ki bo prav tako šla letos, na njej pa bodo predstavili delček od sicer zelo bogate naravne dediščine omenjenih krajev: studence. Tudi postavitev pozdravnih tabel v posameznih vaseh imajo v načrtu za letošnje leto. Vse to bo stalo seveda nemalo denarja, računajo pa na materialno pomoč pokroviteljev in krajevne skupnosti, katere novi predsednik Boris Lebar ima veliko razumevanja za dejavnost raznih društev, zato je kmalu po prevzemu mandata sklical na pogovor

predstavnike vseh društev. Tudi prvo zgibanko so izdali s podporo KS in sponzorjev: zavarovalnica Maribor, podjetniki Rakuša, Mihalič, Lukman, Kovačič, Antolič, vinogradništvo Kovačič.

V TD Pütar pa organizirajo nekatere že tradicionalne prireditve: božično-novoletni koncert, postavljanje klopota, praznovanje dneva žena, redno se udeležujejo Sejma po celem Lotmerki ... Povsem svojih prostorov pa TD zaenkrat nima, pač pa si jih delijo s klubom prleških babic iz Pristave.

Š. S.

Stročja vas s kapelico, kjer naj bi bilo pokopanih šestdeset kručev. – Foto: Š. S.

Posebnost poklicnega izobraževanja v Lendavi

Skupaj za več poklicev

Pričakujejo tudi vpis učencev z enojezičnih šol, madžarščina pa je obvezna za vse, vendar na dveh različnih nivojih

Dvojezična srednja šola Lendava je letos prvič razpisala tudi vpis novincev v model skupnega izvajanja sorodnih programov srednjega poklicnega izobraževanja na narodno mešanem območju.

To, da bi vpisali učence v skupen oddelek različnih, sicer pa sorodnih programov, se je najprej zdelo za šolsko ministrstvo nesprijemljivo, letos pa so končno dobili soglasje, tako kot še narodnostna srednja šola Pietro Coopo v Izoli. V Lendavi, kjer so bili pobudniki tega modela, so takšen način izobraževanja utemeljevali predvsem s tem, da bodo tako lahko zagotovili dijakom na narodnostno mešanem območju izobraževanje v domačem okolju in v jeziku narodnostne skupnosti, to pa bi zagotavljalo tudi večjo stabilnost oziroma obstoj in razvoj šole. Predlagali so, da bi se po novem modelu usposabljali na lendavski dvojezični srednji šoli avtomehaniki, strojni mehaniki, instalaterji strojnih instalacij, zidarji, pekarji, keramiki, kuharji, natakariji in prodajalci. In to so sedaj tudi razpisali. Gre za 3-letne programe po dualni in šolski organizaciji z možnostjo nadaljevanja po sistemu 3 + 2. Splošno izobraževalni del programov bo enak za vse dijake, strokovno-teoretični del pa bodo izvajali ločeno za vsak program ter v okviru praktičnega pouka v šoli in v delovnem procesu pri delodajalcih.

Vladimir Tkalec, direktor Centra RS za poklicno izobraževanje (naš rojak iz Trnave oz. Gornje Radgone), je poudaril, da ta model ne pomeni nič manj zahtevnega in slabšega, kot so že utečeni programi poklicnega usposabljanja, ter da skupaj izobražujejo za več različnih poklicev (imajo skupno strokovno teorijo) tudi v Nemčiji in drugod. Foto: J. G.

Kot smo lahko slišali na četrtkovi predstavitvi novega modela, ki so se je udeležili tudi državni podsekretar Ministrstva za šolstvo, znanost in šport Boštjan Zgonc, direktor Centra RS za poklicno izobraževanje Vladimir Tkalec, višja svetovalka na tem centru Jana Ravbar, predstavniki lendavskih podjetij, ki so pripravljeni sprejemati dijake na praktični pouk, poklicni svetovalci z osnovnih šol, nekateri starši in drugi, imajo podobne modele že v Nemčiji in drugod. Učenci bodo lahko imeli status vajenca, če bodo sklenili učno pogodbo, ali pa dijaka, če bo sklenila pogodbo o izvajanju praktičnega pouka šola. Vpišejo pa se lahko tudi učenci z enojezičnih osnovnih šol, saj bodo zanje organizirali poseben tečaj iz madžarskega jezika, pouk tega predmeta (po 70 ur v 1. in 2. ter 68 ur v 3. letniku) pa bo potekal zanje na manj zahtevnostni stopnji. Ravnatelj lendavske srednje dvojezične šole Tibor Füle je ob tem med drugim dejal, da obvezen pouk madžarščine ni nobena tabu tema; zavedajo se, da si nekateri želijo, da madžarščine ne bi bilo, da bi namesto nje poučevali več tujega jezika, vendar je prepričan, da je lahko velikokrat zelo koristno tudi znanje jezika sosednjega naroda. To je tudi sicer dobro za medsebojno razumevanje v obmejnem prostoru in spoštovanje različnosti.

Jože Graj

Kema krepi trgovsko dejavnost

V petek je pučonska Kema v Gomji Radgoni odprla prvo od drobnoprodajnih trgovin zunaj Puconec. Trgovina, ki bo ponujala gradbene materiale in keramiko, naj bi pomagala ohraniti vodstvo Keme pri oskrbi pomurskega trga s tovarstvenimi materiali. Konec meseca marca se Kema pripravlja še na eno otvoritev trgovine v Murski Soboti.

Janko Votek, foto: Jure Zauneker

Združene moči vseh regijskih institucij

Pod hipoteko, 80 odstotkov podjetij

Udeleženci konference so bili enotni, da se je treba naučiti spoštovati predpise in zahteve države, da pa se je treba naučiti tudi komuniciranja, sodelovanja in podjetnega razmišljanja

Problematika 3600 malih podjetij v Pomurju je bila tema konference, ki jo je pripravilo združenje podjetnikov Pomurja v sodelovanju z območnimi obrtnimi zbornicami Pomurja in drugimi regijskimi institucijami v ponedeljek, 17. februarja, v prostoru kluba PAC v Murski Soboti. Kljub suhoparni napovedi so predavatelji in razpravljalci ustvarili pravo debatno razpoloženje, saj so spregovorili o dokaj alarmantnih in za pomursko regijo specifičnih podatkih.

Začel je predsednik Združenja podjetnikov Pomurja Emil Zelko, ki je nanizal nekaj že ugotovljenih dejstev: število majhnih podjetij v regiji upada (861 podjetij in več kot 3 tisoč zaposlenih), zadolženost se je povečala za 25 odstotkov, premalo je razvojnih programov, malo gospodarstvo je odvisno od velikega gospodarstva, potrebne bi bile sistemske rešitve in skupna akcija v Pomurju. Mira Špiljak, predsednica Obrtne zbornice Lendava, je predstavila problematiko malih podjetij, ki so registrirana v vseh štirih območnih obrtnih zbornicah v Pomurju: ta čas imajo pregled nad 2700 samostojnimi podjetniki s povprečno 2,5 zaposlenega in tudi pri njih so zabeležili velik upad. Špiljakova je predlagala skupni konkretni ekonomski pristop pri reševanju problematike, od katere je odvisno najmanj 10 tisoč ljudi. Zbornice, razvojne institucije in svetovalci bi morali sodelovati, kajti veliko težav se

pojavi zaradi neobveščenosti, napačnega razmišljanja; večino podjetnikov bi bilo treba najprej usposobiti za komuniciranje in sodelovanje; tudi problemi z davčnim inšpiciranjem bi bili manjši s pravilnim davčnim svetovanjem; prav tako je napovedala: »Nove predpise in spremembe ter zahteve države je pač treba spoštovati. Evropska unija, v kateri bomo kmalu, je še bolj zbirakratizirana kot naša država.«

Med najbolj pričakovanimi je bilo poročilo predstavnice Davčne uprave RS Irene Lebar o dolgu malega gospodarstva v Pomurju. Konec leta 2002 je znašal izterljivi davčni dolg več kot 6,3 milijarde tolarjev, od tega odpade na 2700 samostojnih podjetnikov 3,7 in na več kot 1600 pravnih oseb nekaj nad 1,4 milijarde tolarjev. V t. i. zabilančni evidenci pa je še 4,8 milijarde tolarjev dolga, torej bi skupno lahko govorili skoraj o 12 milijardah davčnega dolga pomurskega malega gospodarstva. Pri tem je Lebarjeva opozorila tudi na možnost odloga in odpisa plačila (socialno, zdravstveno, pokojninsko zavarovanje) z dokazovanjem plačilne nesposobnosti in socialne ogroženosti; prav tako pa bi morali vsi podjetniki poznati 89. člen Zakona o davčnem postopku in poskrbeti za možnost obročnega odplačevanja. Podjetniki pa so pri tem poročanju o davčnem dolgu iz Pomurja pogrešali še eno poročilo: koliko davkov in prispevkov v Pomurju poberejo državne institucije malemu gospodarstvu? Ernest Huber iz Nove Ljubljanske

banke M. Sobota je predstavil finančno sodelovanje bank in podjetnikov; v Murski Soboti bomo imeli kmalu 11 bank, toda 80 odstotkov malih podjetnikov še vedno posluje z NLB. Izstopajoči je podatek, da je le 30 odstotkov dolgoročnih (investicij v poslovanje) in kar 70 odstotkov kratkoročnih posojil, ki so reševanje slabega poslovanja. 8 odstotkov njihovih naložb je slabih, torej morajo vložiti dodatne sile, da se jim denar povrne, pri tem se raje ne obračajo na sodišča, saj so preveč neučinkoviti. Zanimiv je tudi Hubrov podatek: »80 odstotkov Pomurja je pod hipoteko, 80 odstotkov podjetništva je pod hipoteko«. Prav tako meni, da je zanimiv interes tujih bank za Mursko Sobotu, ki je povezan prav s to krizo: ko je namreč nekaj na dnu, se pričakuje večji zagon v razvoju! Maja Tomančič Vidovič iz Javnega sklada RS za malo gospodarstvo je opozorila, da so od 1996. leta odobrili 1060 projektov oziroma 20,3 milijarde ugodnih posojil in 40 milijard tolarjev investicijskega denarja; od skupno 130 vlog v letu 2002 je bilo iz Pomurja odobrenih 12 vlog in 300 milijonov tolarjev; lani bi lahko na lendavskem območju pridobili 60 milijonov tolarjev, vendar so prejeli le eno vlogo – pa še ta je bila neustrezna, torej so ostala sredstva neizkoriščena. Vesna Vitez Gomboši iz Regionalne razvojne agencije Mura je predstavila delovanje Garancijske sheme za Pomurje; lani so podelili 139 milijonov ugodnih posojil in podpisali poročila v višini več kot 114 mi-

Irena Lebar je kot predstavnica Davčne uprave RS vse navzoče seznanila s kruto, da no resničnostjo.

lijonov sit; največ poslujejo z NLB (skupno 150 mio.), nato Banka Koper (48 mio.), SKB banka (30 mio.), Novo KBM (25 mio.), Raiffeisen Krekovo banko (skupno 10 mio.). Neizkoriščena možnost so tudi »mikrokrediti«. Kljub vsem težavam pa Gomboši poudarja, da v Pomurju ni velike rizičnosti projektov. Lani so bile unovčene le tri garancije, ki jih je odobril GS RRA Mura, v skupni višini 2,3 milijarde tolarjev, hanka pa so uspešno izterjali dve včeni garanciji.

V nadaljevanju konference so govorili še o problematiki poslovanja v regiji ter o strokovni pomoči in revizijskih postopkih pri razvoju malega gospodarstva. Vsega je bilo preveč za konferenco in škoda, da so izgubljali z nizanem števil, ki bi mesto da bi iskali najustreznejše rešitve in se dogovorili o kretnem sodelovanju.

Bernarda Balažič Pogl.

Dediči beltinske grofice čakajo na razplet

Se bo spremenila posestna struktura?

Odloča se o 1.200 hektarjih površin in objektih

Odločba, s katero je bila nekdanja beltinska grofica Iphigenia Zichy jugoslovanska oz. slovenska državljanka, je postala pravomočna. To pomeni, da njeni dediči zdaj upravičeno pričakujejo vrnitev okrog 1.200 hektarov obdelovalnih zemljišč, travnikov, gozdov in nekaj gospodarskih objektov. Tako je v bistvu končan denacionalizacijski postopek, ki se je vlekel kot jara kača.

Sicer pa živijo dediči beltinske grofice v Avstriji in Italiji. Če bo groficično nacionalizirano premoženje njenim dedičem vrnjeno v naravi, bo precej spremenjena lastniška podoba prekmurske ravnine od Murske Sobotke do Lendave. Dediči namreč zahtevajo vrnitev več kot 800 hektarov obdelovalne zemlje, travnikov in gozdov na območju Upravne enote Murska Sobotica. Vrniti pa bo treba tudi številne objekte, med drugim beltinski grad, žage, skladišča in druge gospodarske objekte v katastrskih občinah Beltinci, Gančani, Lipa,

Dokležovje, Ižakovci in Melinci. Podobno velja za 300 hektarov obdelovalnih površin v katastrskih občinah Bistrica, Črenšovci, Gornice, Nedelica in Polana, ki spadajo v lendavsko upravno enoto.

»Dokončna ugotovitev o državljanstvu grofice Zichy (grobnico ima v beltinski cerkvi) je ves čas edini zadržek za vrnitev omenjenega nacionaliziranega premoženja njenim dedičem. Ti so pred časom zaprosili za dokumente, s katerimi bodo dokazali ali ovrgli, da je bila grofica tudi avstrijska in madžarska državljanka. Vedeti je treba, da je večino življenja vendarle preživela v Budimpešti in nato v Avstriji.

Če bo prišlo do uresničitve napovedi, bo brez dvoma najbolj prizadeto Kmetijsko gospodarstvo Rakičan. Izgubilo bo namreč rodovitna območja v pokrajini ob Muri, s čimer se bo v natisnem spremenila tudi posestna sestava. Kljub temu bo vračanje premoženja dolgotrajni postopek, ker bodo dediči morali svoj zahtevek dopolniti z ustreznimi

dokumenti. Tega se dobro zaveda tudi njihov zastopnik, odvetnik Tibor Hari, ki si prizadeva za sprejemljivo rešitev za obe strani.

Seveda nas je zanimalo, kako se na vso zadevo odzivajo v Kmetijskem gospodarstvu Rakičan, ki ima v lasti obsežna obdelovalna zemljišča in tudi nekatere gospodarske objekte. Direktor Drago Salavec nam je zagotovil, da se o možnostih izročitve kmetijskih zemljišč dedičem nekdanje beltinske grofice niso posebej pogovarjali. »Nismo delali simulacije stanja, v katerem bi se morebiti znašli ob drugačni rešitvi od pričakovane. Znano je, da te površine upravlja Sklad kmetijskih zem-

ljišč. Z njim je tudi sklenjena ustrezna pogodba, zato se nam skoraj neverjetno, da bi se upoštevali zahtevam dedičev beltinske grofice, ki je bila avstrijska državljanka, čeprav se nikoli ne ve, kakšno ranje je lahko posredni. Nastalo pa so lastninjeni, zato ne bi biti težav.«

In kaj bi se zgodilo, če bi se vse zadeve vendarle zasukale drugam? »Takrat bi se pač prilagodili novim razmeram. Brez dvoma bi bil odvzem kmetijskih zemljišč velik izpad. Dvomim pa, da bi pri tako ogromni površini uspeli najeti najemnika,« pojasnjuje go Salavec.

Milan Jeršič

Naložbe v Pomurkini Mesni industriji po načrtih Proizvodnja konzerv že v novih prostorih

Z dograditvijo klobasičarne bodo v Pomurki zaokrožili načrtovani naložbeni cikel

Po vstopu ABC Pomurke International v lastniško sestavo Mesne industrije se začel je novo obdobje v zgodovini tega podjetja. Potem ko so v celoti prenovili in posodobili klavnico, ki je zdaj ena najsoodobnejših v državi, si je novi večinski lastnik in strateški partner zastavil cilj, da zaokroži proizvodnjo na skupni lokaciji. Denacionalizacijski postopki za dosedanja obrat Predelava v Murski Soboti se namreč še niso končali, za preselitev Predelave in zaokrožitev celotne proizvodnje v Mesni industriji na eni lokaciji pa so se v Pomurki odločili tudi zaradi racionalizacije, ki naj bi prispevala k zmanjšanju stroškov.

S pripravo dokumentacije za gradnjo predelave in za njeno preselitev iz mestnega središča so v Pomurki začeli hkrati z začetkom naložbe v posodobitev klavnice. Obveljala je odločitev o postopni preselitvi, saj naj bi najprej zgradili obrat za proizvodnjo trajnih konzerv in nato še klobasičarno.

Nove prostore za izdelavo trajnih konzerv so dogradili pred koncem lanskega leta, od 15. januarja v njih že teče poskusna proizvodnja, po pridobitvi po-

trebne dokumentacije pa bo stekla redna proizvodnja. Sredstva za to naložbo v vrednosti 1,3 milijarde tolarjev je v celoti zagotovil večinski lastnik in strateški partner ABC Pomurka International, v novih proizvodnih prostorih bo mogoče v eni izmenici izdelati letno 2.800 ton trajnih konzerv iz rdečega in belega mesa, kot pravi direktor Pomurke mesne industrije Milan Koren, pa je njihov cilj, da bi delali v dveh izmenah. Čeprav gre za nadomestno gradnjo, bo proizvodnja v novih prostorih sodobnejša, vendar zaradi večjega obsega ne bo prihajalo do tehnoloških presežkov.

V Pomurkini mesni industriji, ki trenutno zaposluje 297 delavcev, pa že gradijo tudi prostore, v katere bodo preselili še klobasičarno. Ob tem obratu, kjer bodo izdelovali klobasičarske, suhomesnate in barjene izdelke, gradijo tudi ustrezno skladišče. Proizvodnja v novih prostorih naj bi stekla v drugi polovici leta, tudi sredstva za to naložbo, ki bo stala 1,3 milijarde tolarjev, zagotavlja ABC Pomurka International, ob tem pa so letos v mesni industriji že precej sredstev vložili v ureditev garderob, pripravljajo pa se tudi na investicijo za preselitev laboratorija.

Milan Koren, direktor Pomurke Mesne industrije

S temi naložbami v Pomurki mesni industriji končujejo načrtovani investicijski cikel, ki bo zagotavljal možnosti za kakovostno opravljanje vseh dejavnosti in s tem tudi za izvoz na najzahtevnejše svetovne trge.

Naložbe bodo vplivale tudi na poslovne rezultate, saj bodo z zaokrožitvijo celotne proizvodnje, od klanja do proizvodnje gotovih izdelkov, tudi racionalizirali in s tem pocenili proizvodne stroške.

Mesna industrija lanskega poslovnega leta sicer ne bo sklenila brez rdečih števil, vendar se bo izguba v primerjavi v letom prej zmanjšala. Pomurkina klavnica

pa ostaja največja prašičerejska klavnica v državi, saj so lani v njej zaklali več kot 80 tisoč prašičev, na večji zakol pa računajo tudi pri govedih, ki so jih lani zaklali okoli deset tisoč.

Potem ko je ABC Pomurka International postala večinski lastnik v Mesni industriji in njen strateški partner, je slednja začela ponovno dobivati tudi ugled in zaupanje pri poslovnih partnerjih. ABC Pomurka International je namreč prevzela komercialne posle in skrb za servisiranje vseh dobaviteljev Mesne industrije ter vse obveznosti poravnava v dogovorjenih rokih.

Ludvik Kovač

Deset tolarjev za kilogram vozila

Zavezanci plačila takse za nova vozila so proizvajalci in uvozniki, za stara vozila pa stroški razgradnje bremenijo zadnjega lastnika

V petek, 14. februarja, so na Ministrstvu za okolje, prostor in energijo predstavili dve novi uredbi, in sicer o taksi na obremenjevanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil in o opravljanju javne službe ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili. Zne- sek takse je določen glede na težo vozila in za letos je 10 to-

larjev za kilogram vozila; vendar se bo taksa (kot mnoge druge okoljske takse) z leti povečevala, tako bo že prihodnje leto znašala štirinajst tolarjev za kilogram vozila.

Taksa na obremenjevanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil predstavlja namenski vir financiranja izvajanja javne službe za ravnanje z izrabljenimi

motornimi vozili; le-ta se bo izvajala kot koncesionarska gospodarska javna služba in trenutno ima v Sloveniji ustrezno dovoljenje za predelavo izrabljenih motornih vozil pet podjetij. Ta čas je v naši državi prijavljenih (registriranih) 900 tisoč osebnih vozil; predvidevajo, da bo v naslednjih letih približno 50 tisoč izrabljenih motornih vozil na leto, ker jih bo

zadnji lastnik odjavil iz prometa, saj njihovo vzdrževanje ne bo niti ekonomsko niti tehnično utemeljeno. En osebni avtomobil je sestavljen iz približno 10 tisoč delov in okrog 40 različnih materialov. Pri sodobnejših avtomobilih narašča delež umetnih mas, ki ne končajo v železarni, ampak na odlagališčih – vsaj do sedaj. V prihodnje bo drugače. Uredba določa obveznost zadnjega lastnika motornega vozila, da prepusti izrabljeno vozilo v predelavo, in merila, ki jih morajo izpolnjevati posamezna prevzemna mesta in centri za obdelavo pri ustreznih okoljsko neškodljivi obravnavi. Le-ti izročajo zadnjim lastnikom tudi potrdila o predelavi ali razgradnji.

Taksa, ki jo bodo plačevali proizvajalci in uvozniki vozil, ko jih bodo dali na slovenski trg, bo v celoti prihodek državnega proračuna. Cena ta čas ni preveč visoka v primerjavi s ceno proizvodnje in s prodajno ceno novih vozil, najverjetneje pa jo bodo kar vključili v enotno ceno novega vozila. Toda to velja le za motorna vozila, ki bodo registrirana po uveljavitvi te uredbe. Za vsa druga motorna vozila (to pa so skoraj vsa vozila, ki ta čas vozijo po cesti) pa bo breme stroškov razgradnje nosil zadnji lastnik avtomobila. Pri zelo stari toenki ali katrci bo ta teža avtomobila dokaj velik strošek v primerjavo z resnično vrednostjo avta. Letos še ne, vendar bo ta strošek večji iz leta v leto, zato bodo mnogi prav letos odjavili svoja stara vozila – pravzaprav je to tudi smiselno.

In kaj v primeru, ko se lastnikov ne bo dalo najti, čigavo breme bodo stroški predelave v tem primeru? Tako kot pri mnogih predpisih bo tudi tukaj treba še marsikaj doreči.

Bernarda B. Peček

Odslej načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki... Gradbeni odpadki z »dovoljenji«

Konec januarja letos je začel veljati Pravilnik o ravnanju z gradbenimi odpadki, ki določa obvezno ravnanje z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih zaradi gradnje, rekonstrukcije, adaptacije, obnove ali odstranitve objekta. Investitor mora na gradbišču omogočiti ločeno začasno skladiščenje različnih vrst gradbenih odpadkov, prevzem ali predelavo gradbenih odpadkov pa mora investitor zagotoviti, preden se začnejo izvajati gradbeni dela. Za objekt, ki ga investitor namerava odstraniti, bo moral k projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja priložiti tudi načrt gospodarjenja z gradbenimi odpadki. Zbiralec gradbenih odpadkov lahko začne z zbiranjem šele

takrat, ko pridobi dovoljenje (licenco) ministrstva za okolje, to pa je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik, ki je registriran za to dejavnost in ima primerno opremo. Predelani gradbeni odpadki se lahko uporabijo kot podloga ali polnilec pri gradnjah različnih objektov, ne morejo pa jih več nalagati na kup ali z njimi zasipavati jam! Kaj bodo s temi odpadki na Meleh pri Gornji Radgoni, ki nastajajo ob gradnji mesne industrije? To so odpadki od tam, kjer so pred leti pri proizvodnji uporabljali tudi okoli neprijazne surovine.

bbp

Dogajanja na Ljubljanski borzi

Še naprej umirjeno

Trgovanje na Ljubljanski borzi poteka še naprej umirjeno. Promet je v povprečju skromen, na organiziranem trgu pa so prometnejše le delnice štirih ali petih večjih slovenskih družb. Potem, ko se je v drugi polovici prejšnjega tedna skupni promet na borzi gibal v povprečju med 1,5 in 2 milijardama tolarjev, je bil v začetku tega tedna dokaj skromen, saj je dosegla v ponedeljek vrednost vseh poslov le dobrih 971 milijonov, v torek pa nekaj več kot 606 milijonov tolarjev.

Med 12. in 18. februarjem je bilo v borzni kotaciji največ poslov sklenjenih z delnicami Krke, saj je skupni promet teh delnic presegel 484 milijonov tolarjev. Približno toliko prometa je bilo v tem času opravljenega tudi z obveznicami RS 35. izdaje, sledijo obveznice 38. in 41. izdaje, medtem ko na prostem trgu z izjemo delnic Heliosa, katerih promet je prejšnji četrtek dosegel vrednost 112,1 milijona tolarjev, in delnic Svilanita (v ponedeljek je njihov promet znašal 90 milijonov tolarjev) ni bilo večjega povpraševanja ali ponudbe delnic posameznih podjetij. SBI 20 je ves čas rahlo rasel in je v torek dosegel 3.326,47 indeksnih točk, indeksa PIX (pooblaščen investicijski skladi) in IPT (prosti trg) pa sta prejšnji teden varirala, najvišjo vrednost sta dosegla v začetku tega tedna v ponedeljek, v torek pa sta se ponovno znižala.

Prejšnjo sredo so opravili največ prometa z različnimi izdajami obveznic RS, med delnicami v borzni kotaciji pa so bile najprometnejše delnice Kolinske (373,8 milijona tolarjev poslov), njihov tečaj pa se je zvišal kar za 2,55 odstotka. Sledile so delnice Krke z 246,8 milijona tolarjev in z 0,72 odstotka višjim tečajem, medtem ko se je tečaj Mercatorjevih delnic pri 57,3 milijona tolarjev prometa znižal za 0,14 odstotka.

V četrtek so bile v ospredju zanimanja delnice Krke, katerih tečaj se je pri prometu 156 milijonov tolarjev znižal za 0,27 odstotka, za 0,59 odstotka pa so se podražile delnice Mercatorja, s katerimi so ustvarili 57,5 milijona tolarjev prometa. Promet z delnicami Petrola je dosegel vrednost 44,2 milijona tolarjev ob nekoliko nižjem tečaju. Na prostem trgu so bile med prometnejšimi delnice Heliosa (112,1 milijona tolarjev), njihov tečaj pa se je povečal za 1,64 odstotka.

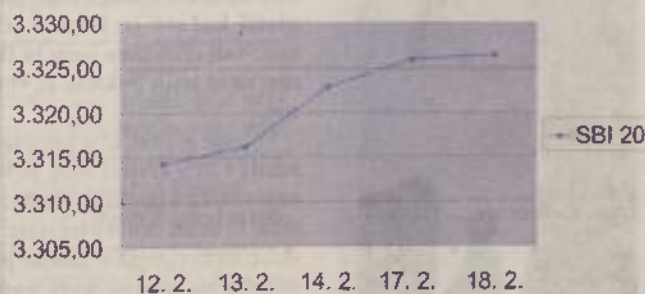
Zadnji trgovačni dan v prejšnjem tednu so se tečaji delnic rahlo popravili, saj so vsi borzni indeksi porasli. Največ se je trgovalo z delnicami Pivovarne Laško (301 milijon tolarjev), njihov tečaj pa se je znižal za 0,55 odstotka. Po prometu so sledile delnice Mercatorja (109,4 milijona tolarjev) in delnice Kolinske (65,6 milijona tolarjev). Na prostem trgu je bilo sklenjenih kar za 724,2 milijona tolarjev poslov z delnicami ID-a Triglav Steber 1, katerih tečaj se je povišal za 0,45 odstotka.

V ponedeljek je bil promet na borzi spet skromen, saj ni dosegel milijarde tolarjev. V borzni kotaciji je bila najprometnejša delnica Mercatorja (80,5 milijona tolarjev), njen tečaj pa se je zvišal za 0,46 odstotka. Na prostem trgu so bile najprometnejše delnice Pooblaščen pomurske investicijske družbe (70,8 milijona tolarjev), njihov enotni tečaj pa je porasel kar za 3,08 odstotka. Prodajalec teh delnic je bil Pobliskum BPH, kupec pa Probanka.

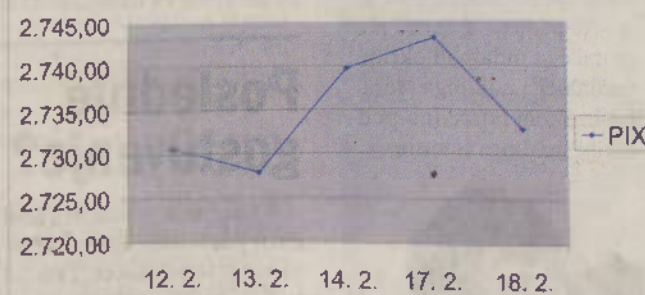
Najprometnejša delnica torkovega trgovanja je bila delnica Pivovarne Laško, s katero je bilo sklenjenih za 110 milijonov tolarjev poslov (tečaj se je znižal za 0,36 odstotka), za približno polovico manj poslov (52,3 milijona tolarjev) pa so ob rahlo višjem tečaju sklenili z delnicami Mercatorja. Deset milijonov tolarjev prometa so presegle še delnice Krke (28 milijonov tolarjev) in delnice Petrola (18,5 milijona tolarjev). Na prostem trgu so zabeležile 90 milijonov tolarjev prometa delnice Svilanita, katerih tečaj pa je ostal nespremenjen.

Ludvik Kovač

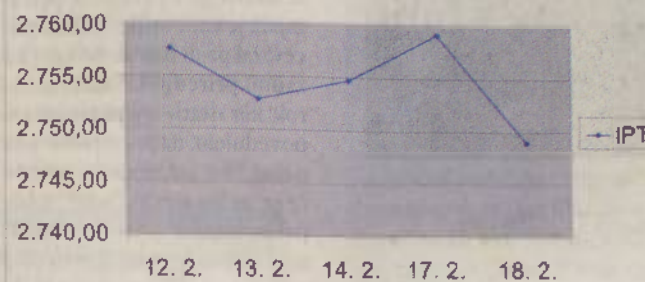
Gibanje vrednosti SBI 20

Gibanje vrednosti PIX

Gibanje vrednosti IPT

Barometer

Marjan Šifrar, nekdanji vodja predsednikovega kabineta, se poslavlja tudi od prekmurske kadrovske kombinitorike in odhaja v diplomacijo. Postal bo veleposlanik v Makedoniji.

Dr. Pavel Poredoš, naš rojak in predsednik Zdravniškega društva Slovenije, je poudaril, da je zdravniška etika tesno povezana z denarjem. Poudaril je, da je v razmerah, ko so finančne možnosti omejene, treba delovati še bolj etično.

Danilo Krapec, direktor RRA Mura, je odrekel finančno podporo lokalnim skrbnikom za pitno vodo. Občinski studenci so tako problem občin.

Štefan Šoš, direktor lendaških Elektromaterialov, je spravi podjetje iz okrilja pomurskega pida pod okrilje finančnega holdinga Mura in s tem posredno pod okrilje holdinga Interimg.

Štefan Cigüt, direktor hotijske zadrage, se je po zatonu le-te povzpел na zavovalnico Triglav.

Mlini kot kulturni spomeniki

Što milijonov za Čahukov mlin?

Do sedaj so bili že obnovljeni mlini v Markovcih, Neradnovcih, Domanjševcih in Gornjih Šalovcih

Samo pri Čahukovem mlinu je ohranjena povezava starega cimpranega dela in novega zidanega dela.

Da se v Pomurju prav nič ne vlaga v ohranjanje tehnične etnološke dediščine, ne drži povsem. Res je, da ni bilo narejenega toliko in v takem obsegu kot bi si želeli in kot si to ta pokrajina zasluži, pa vendarle: v zadnjih letih je bilo obnovljenih kar nekaj starih mlinov, čeprav seveda moramo takoj dodati, da bomo le težko dosegli številko izpred petdesetih in več desetletij, ko je bilo potočnih mlinov veliko in so znali energijo tekoče vode izkoriščati vsestransko skorajda v vsaki vasi.

V okviru mariborske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine je zaposlen tudi Dejan Damjanovič, ki je sicer zgodovinar, vendar opravlja tudi konservatorsko delo. Skrbi za evidentiranje dediščine in posredovanje poda-

tkov v register, izvaja raziskovalne projekte z metodami, ki pomenijo poseg na kulturni spomenik, spremljanje vzdrževanja, posegov rabe in prometa dediščine, pripravo konservatorskih programov ter izdajanje navodil lastnikom spomenikov in dediščine. Tudi z mlini je tako, da so po navadi lastniki fizične osebe, morajo tudi občine, vendar je prav finančno sodelovanje občin pri obnovi nujno. Lani so tako skupnimi močmi obnovili Žido-Lenaršičev mlin v Markovcih, že prej pa tudi mlina v Neradnovcih, Domanjševcih in Gornjih Šalovcih (ne smemo pozabiti Slomškovega mlina na Razkrižju). Letos bodo nadaljevali z obnovo mlina v Slavecih in Berkovcih, v prihodnjih letih pa naj bi prišel na vrsto tudi Čahukov mlin. V Uradnih objavah R Slovenije smo lahko zasledili, da je

predvidena vrednost obnove sto milijonov tolarjev. Številka je marsikoga presenetila, šalovskega župana skorajda prestrašila: polovico tega zneska mora namreč prispevati občina. Znesek je dokaj visok, saj se je po navadi mlin obnavljal z desetimi ali dvajsetimi milijoni. Dejan Damjanovič, ki je pripravil strokovno oceno, je pojasnil:

»Gre za primer starejšega 'cimpranega' mlina, ki so mu pred drugo svetovno vojno prizidali novi del. Pomemben je zaradi ohranjenosti starega dela, ki ga, kot v večini drugih primerov, ni

so odstranili, temveč funkcionalno združili z novim. Mlin ne meje več. Treba je popolnoma sanirati in obnoviti stavbni kompleks ter mlinске naprave, vključno s sistemi vodne napeljave. Predvideno je, da bi mlin obnovili med letoma 2004–2008, odvisno od sredstev, ki bodo na voljo.»

Če je torej občina pripravljena pomagati lastnikom starih mlinov (ali lastnikom drugih starih objektov, ki bi jih lahko razglasili za kulturno dediščino), skorajda ni ovir za to, da ne bi dobili sredstev. Poslati morajo pisno vlogo na mariborski zavod; odločitev o

subvencioniranju se sprejema vsako drugo leto, ker je proračun sprejet za dve leti. Strokovna komisija na Upravi za kulturno dediščino po posebnem ključu točk kovanja določi, ali je spomenik zbral dovolj točk za sredstva in kolikšna so ta. Za prijavo spomenika je potreben konservatorski program, ki vsebuje popise vseh potrebnih del in njihovo ovrednotenje. Seveda pa mora biti mlin razglašen za kulturni spomenik, saj je treba razglasitev vesti v prijavi.

Bernarda B. Peter
foto: hbl

Peti tabor domače obrti na OŠ Kuzma

Vezenje je bilo tudi pri nas razširjena obrt

Čeprav ob lanskem prireditvi organizatorji še niso vedeli, ali bodo tudi letos pripravili tabor, jim je to kljub vsemu uspelo. Potem ko so pred petimi leti začeli z izdelovanjem rož iz krep papirja, nadaljevali z izdelki iz koruznega ličja, nato pletli košare in lansko leto spoznali obdelavo lanu in tkanje, so se letos odločili za vezenje.

Vezenje je obrt, ki je predvsem znana v Beli krajini, zato so bili tudi v stiku s tamkajšnjim društvom, ki hrani več sto let stare izdelke, da bi vezenje in izdelke predstavili na taboru, toda gostje se tabora niso mogli udeležiti. So pa tudi pri nas nekoč zelo veliko vezli, kar kažejo izdelki, ki so jih zbrali učenci v okoliških vaseh.

Poslednje gostüvanje?

V Gančanih je bilo dvajseto *Flitje gostüvanje*, katerega idejni oče je Ivan Maučec. Ta je bil tudi tokrat glavni organizator prireditve, na kateri so izbirali botre, ki bodo (so) skrbeli za določen ptičji (za)rod, privabljal je tudi veliko obiskovalcev, žal pa ni bilo ravno tako na zadnji prireditvi. Najbrž je vzrok, ker »stari« organizatorji napovedujejo, da bi prireditev za nekaj časa »zamrznili«, seveda če se ne bo zgodil čudež in bodo organizirali prireditev mladi in jo morda še malo dopolnili.

J. Ž.

Gre predvsem za prtičke, namizne prte, posteljino in drugo.

To obrt so letos učencem v dveh dneh zimskih počitnic na OŠ Kuzma predstavile mentorice iz Kruplavnika, Odrancev in Zg. Senika. Kot pravi organizatorka tabora Jožica Fukaš, sta se skupaj z

Lidijo Navotnik za vezenje odločili, ker so lansko leto obdelovali lan in tkali, letos pa naj bi spoznali nadaljnje delo in obrti, povezane s tekstilom. Večina udeležencev tabora so bile predvsem deklice, našel pa se je tudi kakšen fant. Kot pravijo učenci, so prvi dan spoz-

navali predvsem postopek vezenja, nato pa že sami tudi poskusili z delom. Kot kaže, jih je ta obrt zelo pritegnila, saj so nekateri že prvi dan svoje začete izdelke nesli domov in z vezenjem nadaljevali. Njihovi izdelki so bili tudi razstavljeni na prireditvi, ki so jo pripra-

vili zadnji dan tabora. Ob tej priložnosti so udeležencem tabora postregli tudi z domačimi jedmi, ki so nekoč sestavljale jedilnike.

Letos je na taboru sodelovalo štiriinideset učencev od petega do osmega razreda iz enajstih različnih šol: Cankova, Sv. Jurij, Gornji Petrovci, Kapela, Puconci, Fokovci, Murska Sobota I, Kuzma ter šol iz Gornjega Senika, Monošter in Števanovec. Tako je bil tudi prvi krat tabor mednarodni. Glede na to, da se učenci odzivajo v vedno večjem številu iz vedno več šol, hočejo s tabori nadaljevati. Kot pravijo, bo naslednje leto najverjetneje spet predstavljena obrt povezana s tekstilom, ker je v tekstilstvu veliko različnih podvej, ki bi lahko zanimala učence.

C. K., foto: N. J.

Radenski župan Jožef Toplak ošvrknil opozicijo

»Od nikogar ne bom sprejemal ultimativov!«

»Pred nekaj dnevi vas je nekaj svetnikov (gospodi Mir, Sečko, Ivanuša in Hladen) sklicalo tiskovno konferenco, kjer so bile izrečene nekatere neprimerne besede in kjer se je mene kot župana označilo za nespособneža ipd.

V tej zvezi želim povedati: Gospod Mir, upam, da se boste že enkrat sprijaznili s tem, da niste bili izvoljeni za župana. Tako je pač želela večina naših občanov. Kot svetnik pa ste le enak med enakimi. Seje občinskega sveta vodi župan ali tisti, ki ga pooblastim. Zato vse svetnike pozivam, da se vzdržite ne-

umestnih izjav in načrtnega varjanja kriznega stanja. Seje morajo voditi skladno s poslovnikom. Do sedaj nisem kršil nobenega določila poslovnika, zato me ni treba preko tiskovnih konferenc poučevati in kritizirati. To si lahko povemo kar na seji sami. Ne bo se polemčnih razprav, vendar morajo temeljiti na argumentih.

Nato je nadaljeval: »Moja pač in dolžnost je, da opozorim na domnevne nepravilnosti, ki so se storjene v mandatu mojega predhodnika. Ena od teh nepravilnosti je prav gotovo športno-izobraževalni center Radenci, kjer ni

Beltinski svetniki imenovali delovna telesa

Igor Adžič – novi podžupan

Potrdili kar 84 mandatov

Tretja seja občinskega sveta občine Beltinci je minila v znamenju številnih imenovanj. Tako je za novega podžupana imenovan 37-letni Igor Adžič iz Beltince, sicer član politične stranke Nova Slovenija, ki je na lokalnih volitvah dobila največjo podporo volilcev. Funkcijo bo opravljal nepoklicno. Kot desna roka župana Milana Kermana obljublja, da si bo med drugim prizadeval za hitrejšo reševanje zadev in večji napredek beltinske občine.

Poleg tega so imenovali tudi

člane nadzornega odbora. Od prej so v njem Martin Glavač, Dejan Klemenčič, Nada Krampač in Dominik Šteiner, na tokratni seji pa so med dvema kandidatom Slavkom Sobočanom in Petrom Gruškovnjakom izbrali slednjega. Prav tako so z glasovanjem potrdili imenovanje osmih odborov in treh komisij, ki jih je predlagala komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, čeprav sta imela Jožef Kavaš in Ivan Mesarič resne pomisleke, češ da so bili pri izbiri strankarskih kandidatov izigrani in da so dobili manj pomembna

Kranjska Živila so prevzela celotno financiranje gradnje parkirišča pri potoku Črnc in na njem ob beltinski blagovnici, formalni investitor pa je beltinska občina. Novozgrajeno parkirišče se bo uporabljalo kot javno dobro za potrebe občanov in drugih uporabnikov. Ugodili pa so tudi prošnji Čebelarskega društva Beltinci za postavitev začasnega montažnega objekta (poslovni del, točilnica medu in terasa z nekaj panji) v bližini beltinskega pomožnega nogometnega igrišča.

mesta. Taka podtikanja je župan Milan Kerman odločno zavrnil in dodal, da o tem ne more biti govora, saj so vsi odbori in komisije enako pomembni, o kandidatih pa so se itak že zmenili na sestanku koordinacije političnih strank. Upoštevali pa so pripombo Simonu Horvata o pomanjkljivi zastopanosti nekaterih krajevnih skupnosti, zato bodo o članstvu v odboru za gospodarstvo, podjetništvo, drobno gospodarstvo in turizem ter v odboru za kulturo,

šport in rekreacijo odločali prihodnjič.

Večina odborov ima devet članov, komisije pa so petčlanske. Sklenjeno je, da bo odbor za urbanizem, urejanje prostora, gospodarsko infrastrukturo, komunalno in varstvo okolja vodil Simon Horvat, odbor za gospodarstvo, podjetništvo, drobno gospodarstvo in turizem Mirko Poredoš, odbor za kmetijstvo in

prehrano Stanko Glavač, odbor za proračun, finance in davčno politiko Štefan Ferencak, odbor za zaščito in reševanje, civilno zaščito in redarstvo Jože Ferencak, odbor za informiranje Ivan Mesarič, odbor za družbene dejavnosti Alojz Škerget, odbor za kulturo, šport in rekreacijo pa Andrej Virag. Predsednik komisije za statutarne in pravna vprašanja je Venčeslav Smodiš, komisijo za priznanja, odlikovanja in nagrade bo vodil Jožef Kavaš, komisijo za ugotavljanje nezdržljivosti opravljanja javnih funkcij s pridobitno dejavnostjo pa Majda Mlinarič.

Na seji so imenovali tudi nadzorni svet javnega komunalnega podjetja Komuna Beltinci. Predsednik je postal Marjan Maučec, člani pa Igor Adžič, Andrej Virag, Karel Krajcar in Bojan Jerebic. Hkrati so imenovali predstavnike občine v organih javnih zavodov OŠ Beltinci in Vrtec Beltinci, v svet načelnika Uprave enote M. Sobota pa župana Milana Kermana. Odločeno je, da bodo volitve predstavnik romske skupnosti v občinskem svetu 11. maja.

Milan Jerše

Svetniki turniške občine so se razgovorili

O proračunu pa drugič

Spremenili dnevni red, opozarjali na moteče zadeve

Razmerje sil v turniškem občinskem svetu se je po zadnjih volitvah spremenilo, tako da je številčno najmočnejša stranka LDS (med svetniki je tudi poslanec Ciril Pucko, ki je bil v prejšnjem mandatu predsednik nadzornega odbora), kar se pozna pri sprejemanju posameznih odločitev. Zdi se, da je zaradi tega v težjem položaju kot prej predvsem župan Jožef Kocet, ki je bil izvoljen na to funkcijo na listi Slovenske ljudske stranke, ki ima v svetu štiri svetnike. Koalicija pa uradno še ni formalizirana.

Ampak to je lahko samo domneva, ki smo si jo ustvarili po nedeljkovem zasedanju občinskega sveta. Na pobudo Renate Glöck Pantovič (LDS) so najprej z večino glasov umaknili z dnevnega reda »potrditev imenovanih

predstavnikov v svete javnih zavodov«, ker da tega še ni obravnavala komisija za volitve in imenovanja, čeprav so se na prejšnji seji dogovorili, da se pripravi spisek teh članov »in se o njih odloča na naslednji seji«. Miroslav Škalčič (LDS) pa je dosegel, da je bila točka o pobudah in vprašanjih svetnikov z običajnega zadnjega mesta prestavljena takoj za pregled zapisnika, ko so še »sveži«, ob koncu pa izčrpani. Tudi glede zapisnika prejšnje seje je bilo več pripomb. Tako so med drugim črtali sklep, da se Klubu mladih Turnišče dodelijo v uporabo nekdanji prostori knjižnice v nadstropju turniškega kulturnega doma. Svetnica Vanja Režonja (SMS) je namreč že prejšnjič predlagala, da bi si morali najprej ogledati prostore ter ugotoviti, kakšne so možnosti in kako je z denacionalizacijo, ter šele nato

sprejeti končno odločitev. Prav tako so črtali sklep, da so seje OS vsak mesec praviloma ob petkih, ker ta predlog ni bil »izglasovan«.

Med pobudami, vprašanji in predlogi so se še bolj razgovorili. Več svetnikov je opozorilo, da ni prav, ker se je v Turnišču namestila potujoča družina iz Krškega, in da naj bi na tamkajšnjem zemljišču, katerega lastnik je podjetnik Lopert, nastajal neke vrste odpad avtomobilov. Poleg tega je treba preveriti, kako je poskrbljeno za odpadne vode ob pranju avtomobilov in drugega. Poseben problem predstavljajo tudi Gornje grabe pri Turnišču, saj ljudje vozijo tja tudi takšne stvari, ki jih ne bi smeli. Jožef Bence (LDS) je naštel na primer kar 21 zapuščenih avtomobilov. Od lastnikov bi morali »skasirati« vsaj toliko kazni, da bi s tem plačali stroške odvoza, toda večina jih spretno

odstrani številke motorja in šasijske, tako da jih je težko izslediti. Bence je tudi dal pobudo, da bi morali pri snovanju razvojnega programa občine vključiti vse sile, da bi bil le-ta dober. Pantičeva je predlagala, da bi vabilo z dnevnim redom za njihove seje objavljali na kabelski televiziji, da bi tako lahko prišli na seje tudi tisti, ki jih zanima določena tema. Po besedah župana Jožeta Koceta pa še naprej budno pazijo, da Simobil ne bi postavil svojega stolpa na zemljišču, ki si ga je sam izbral; medtem je Simobil že plačal kazen v višini 90.000 tolarjev. Župan pa je imel glavno besedo pri naslednji točki – predstavitvi občinskega proračuna za leto 2003. Skupaj z občinsko upravo je pripravil tudi obsežno gradivo. Razprave tokrat še ni bilo.

J. G.

imela glavno besedo prav gospoda Mir in Hladen. Zato si ne dovolim, da mi prav vidva očitata nestrokovno vodenje se in to, da se v teh treh mesecih ni naredilo nič. Zaradi pritožbe Liste za turistični izgled kraja – šport in zdrav način življenja ni nobenega kriznega stanja. Deistvo je, da je zaradi napake tajnika g. Grosmana, ki je na pritožbo liste odgovoril namesto s sklepom ali odločbo, ki ima na koncu pravni podkup, le z obvestilom, treba podati odgovor na zahtevo upravnega sodišča. Na prejšnji seji vam je g. sodnik lepo razložil, da ste vsi svetniki legalno izvoljeni vse do tlej, dokler se ne izvolijo novi (če bo to seveda potrdilo). Zato ne vidim razloga, da ne bi mogli razpravljati o vseh točkah, ki so na dnevnem redu seje občinskega sveta. Navsezadnje ste za vsako sejo plačani, in to ne malo. Potratno bi bilo, da sklicujem seje s samo štirimi točkami. Občankam in občanom občine Radenci lahko z vso resnostjo zatrdim, da sem pripravljen na dialog z vsemi, ki so za sodelovanje, od nikogar pa ne bom sprejemal ultimativnih, še najmanj od ljudi, ki so neposredno sodelovali pri nekatereh domnevnih nepravilnostih.

In ko je bilo pričakovati odzive, je župan na začudenje vseh navzočih napovedal, da ne dovoli nobene razprave, zato so nemudoma prešli na obravnavo in sprejem zapisnikov prejšnjih dveh sej občinskega sveta. Čeprav so oboje potrdili, se je vnovič potrdila razdvojenost svetnikov, kar se je jasno pokazalo tudi ob kasnejšem sprejemanju dnevnega reda. Glasovanje o županovem predlogu za 17 točk tokratne seje občinskega sveta je bilo neuspešno, saj jih je bilo zanj sedem, proti pa je glasovalo devet svetnikov. Ogrela pa so se le za tri točke dnevnega reda, to je o ponovnem odločanju glede pritožbe Liste za turistični izgled kraja – šport in zdrav način življenja zaradi nepravilno natisnjene volilnega lističa ter o vprašanjih in pobudah svetnikov in odgovorih nanje. Upoštevajoč pregovor Bolje vrabec v roki kot golob na strehi so se odločili, da pritožbi omenjene liste ne ugodijo. S tem so svetniki naposled ohranili svoje položaje, od predstavnikov liste, ki niso bili povabljeni na sejo, pa bodo odvisni nadaljnji koraki.

Milan Jerše

Združeno do avtoceste po Pomurju

Bo treba pristati na dvopasovnico?

Občinski sveti sprejeli sklepe o podpori iniciativi mladih – Razočaranje nad pomurskimi poslanci

Včeraj, 19. februarja, so v PAC-u sklicali tiskovno konferenco Milan Kerman, župan Občine Beltinci in predstavnik novonastale povezave županov ob še nezgrajeni avtocesti od Maribora do Lendave, Anton Štihec, strokovnjak prostorskega planiranja, in Daniel Belinger, predstavnik Mladih Pomurja, kjer so združeni vsi, ki si prizadevajo za čimprejšnjo zgraditev avtoceste (društva, organizacije, stranke, občine idr.)

Mladi Pomurja so od sedaj že zbrali 15 tisoč podpisov državljanov, ko jih bo 20 tisoč, jih bo

do odnesli v Državni zbor. To dejstvo in sklepi občinskih svetov, da se strinjajo in podpirajo njihovo prizadevanje, prav tako pa tudi nedavne izjave najpomembnejših gospodarstvenikov, da je avtocesta pomembna za gospodarski in regionalni razvoj, so dovolj tehnični argumenti, da bodo pobudniki nadaljevali s svojim delom, je dejal Belinger. Nikjer drugje ni bilo toliko različnih variant tras avtoceste, nikjer drugje ni bilo takšnega zavlačevanja, čeprav so

tega krivi tudi župani, saj v preteklosti ni bilo sodelovanja, vendar pa je soliranje tek na kratko progo, je bil nazoren Kerman.

Štihec je obnovil zgodovino gradenj in sprememb nacionalnega programa od 1995. leta pa do letošnjega leta; tokrat so v ospredju povsem drugi kriteriji kot na začetku, toda zgolj prometno-tehnični in ekonomski kriteriji sedaj ne morejo veljati za regijo, katere razvoj in gospodarstvo sta odvisna od dobrih prometnih povezav.

Predvsem zato, ker se bo promet po vstopu v EU in ukinitvi mej prav na tem majhnem območju še bolj okreplil. Če Pomurje mora pristati na gradnjo dvopasovnice (ker se je koncesijska gradnja, ki je bila najprej zapisana v novem rebalansu, ki ga še vedno skrivajo v predalih, izkazala kot neučinkovita, je gradnja zgolj dvopasovnice najnovejši predlog), mora to biti le začasna rešitev, z gradnjo pa bi morali začeti takoj in ne šele 2010. leta.

Bernarda Balažič Peček

Barometer

Ivan Rotdajč je z analizo v nemškem in avstrijskem referenčnem laboratoriju dokazal, da pomursko mleku v prahu ni bilo kontaminirano.

Jože Špindler, član LDS, na Valentinovem kongresu ni bil ravno navdušen nad odločitvijo rojakinje Vike Potočnik, ki je odstopila od kandidature za podpredsednico stranke.

Dr. Etelka Korpič-Horvat, podpredsednica računskega sodišča, naj bi dobila kot predavateljica v okviru Slovenskega inštituta za revizijo pri usposabljanju nadzornikov za dvajset ur predavanj približno 4 milijone tolarjev ali dvesto tisoč tolarjev za šolsko uro.

Mag. Andrej Kuhar je s prevodom knjige Prvi korak v znanost storil pomemben korak k približevanju fizike mladim.

Leonardo F. Peklar javno še ni povedal, pod kakšnimi pogoji je revizijska hiša lanske leto izdala revizijsko poročilo za poslovanje Mure v letu 2001 brez pridržkov.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Robert Potočnik je zaživel samostojno življenje

Naj ljudje vedo, kaj so dobrega storili zanj

Sonček in Inštitut za rehabilitacijo invalidov

Po osemindvajsetih letih življenja v različnih zavodih se je Robertu Potočniku iz Zgornje Ščavnice uresničila srčna želja, saj je ob pomoči ljudi iz Pomurskega društva za cerebralno paralizo Sonček in Inštituta za rehabilitacijo invalidov zaživel samostojno življenje. V dopoldanskem času obiskuje dnevni center Sonček v Murski Soboti, potem pa gre domov. Zanj je to bivalna skupnost Inštituta, kjer ob pomoči mentoric živijo štirje stanovalci.

Pravega doma tako nikoli ni poznal in tudi starševske ljubezni ne. Dveletnega so ga dali v zavod za predšolske otroke na Stari Gori, kjer je preživel pet let, potem pa je moral v center za usposabljanje invalidne mladine v Vipavi, kjer je obiskoval šolo s prilagojenim programom. Bivanje v Vipavi mu je bilo zelo prijetno in zato toliko težje, ko je moral oditi. Tam je imel dobro vzgojiteljico, ki še danes ni pozabila nanj, doma pa ga je namesto starševske ljubezni pričakalo gorje. Družina je živel v silno neurejenih razmerah, saj je v hiši gospodaril alkohol in za Roberta nasilje. Oče je z njim zelo grdo ravnal, saj tudi ni dovolil, da bi jedel pri mizi. Pa tudi hrano mu je odtegoval, češ da če nič ne dela, mu tudi jesti ni treba. Jedel je lahko na zaboju za drva, pozneje pa celo zunaj. Še sedaj so to za Roberta spomini, ki zelo bolijo in ki so pustili sled v njegovem življenju.

Doma ni mogel ostati in zato je prišel v zavod v Lukavcih, kjer je živel dvanajst let, vendar se nanj ni mogel navaditi. Z drugimi stanovalci se je večkrat pre-

piral, ker bi rad bil, tako Robert, mali šef, vendar pa tega ni mogel »špilati«. Neprijetno pa mu je bilo tudi zaradi ograje okrog zaprtega oddelka, ki ga je močno spominjala na zapor. Čutil je, da to ni pravi kraj zanj, kjer bi živel, zato pa si je močno želel, da bi zaživel samostojno. Imel je telefonsko številko plezalca, ki je brez nog priplezal na najvišjo goro v Švici, in ga prosil za pomoč. Ta mu je poslal revijo društva paraplegikov in prek njih je potem lani prišel do Pomurskega društva za cerebralno paralizo. Ko se je pokazala možnost, da zapusti zavod v Lukavcih, je s strokovno vodjo najprej prišel na ogled okolja, kjer naj bi živel samostojno in svobodno življenje. Ta želja se mu je ob dobrem sodelovanju med Inštitutom za rehabilitacijo invalidov in Sončkom izpolnila lani avgusta.

Toda zaživet samostojno življenje za nekoga, ki te izkušnje prej nikoli ni imel, sploh ni tako preprosto. Povezana je namreč s skrbjo zase, česar pa se Robert šele uči. To sploh ni lahko, priznava Robert, saj doslej

ni bil navajen na obveznosti delitev le-teh v skupini. Včasih pride navzkriž z ljudmi, ki ga obkrožajo, vendar upa in obljublja, najprej samemu sebi učiteljem, da bo spremenil je ravnanje. Druge izbire nareč nima, saj nazaj v zavod ne želi iti. Njegovi potrpežljivi učitelji so tako Janko in Cvetka v dnevnem centru Sonček, potem Lajči ter sostanovalec mentorice v bivalni skupnosti Inštituta za rehabilitacijo invalidov. Zato si je Robert tudi želel, da se njegova zgodba predstavi v časopisu, da, kot je dejal v pogovoru, naj ljudje vedo, kaj dobrega storili zanj. Zaželel je, da si je še nekaj, in sicer, da bi fotografiji skupaj z računalnikom. Njegova dobra vzgojiteljica Tanja Princes iz Vipave je smrti svojega očeta prispevala namesto cvetja namenila za Roberta, da si je lahko kupil računalnik. Tako se mu je uresničila druga velika želja, tretja, da sportni štirikolesni skuter pride čaka na dan, ki bo enkrat tudi prišel, je prepričan Robert.

Majda Horvat
foto: Nataša Juhar

Aleš Štaleker – gospodarski inženir strojništva

Treba je znati prodati

Danes so izdelki že tako natančno narejeni, tehnologija izdelovanja je že tako napredovala, da to ne more biti več prevladujoči dejavnik pri prodaji. Prodajalec ni naveden trgovec, poznati mora vse najfinejše sestavne dele, vse najmanjše prednosti izdelka iz njihove firme ... tako ga bo uspešneje prodal.

In prav takšne vrste »prodajalci« so gospodarski inženirji strojništva. Aleš Štaleker, vodja prodaje v Arcontu IP v G. Radgoni, spada v prvo generacijo študentov novega študija, ki združuje predmete strojništva in ekonomije. Rojen je bil 1974. v Slovenj Gradcu, končal srednjo strojnostehniško šolo v Ravnah na Koroškem, nato pa opravil še študij gospodarskega inženirstva – smer strojništvo v Mariboru. Končal ga je 1993., torej je v rednem roku diplomiral. S pripravnštvom je začel v manjšem podjetju v M. Soboti (njegova izbranka je namreč Prekmurka in skupaj sta se odločila, da bosta živela

v Prekmurju), nato pa je pošiljal vloge. Poslal je devet prošenj, vendar ni bilo nikjer ustreznega razpisa. Samo v treh primerih so ga povabili na pogovor, tudi v Arcont. Odločil se je za to podjetje.

Zdaj opravlja delo vodje prodaje v ARCONTU IP, d. o. o., kar vključuje marsikaj, od prodaje, kalkulacije do predstavljanja novih proizvodov in drugo. »Vsak prodajnik pri nas mora biti zelo dobro podkrepjen s tehničnim znanjem, ker je narava proizvodov taka, da zahteva veliko znanja tehnike, od stavbnega pohištva, oken vrat do garažnih vrat, ki so že tehnološko bolj zahtevna, in poznavanja zimskih vrat.« G. Štaleker je prepričan, da znamo danes izdelati že skoraj vse; tehnološko znanje je namreč visoko razvito. Toda po njegovem mnenju ni dovolj nekaj izdelati, ampak je treba znati to tudi prodati. In v gospodarskem inženirstvu so stvari, ki pokrivajo področje strojništva in ekonomije.

»Dejansko se vidi šele takrat,

ko se zaposliš, da ti pri vsakem opravljanju nekega dela pridobljena znanja iz šole pridejo še kako prav. Nekega zelo velikega podjetja, kjer bi se zelo ozko specializirali, ni, tudi v podjetju je treba gledati na vsako delo iz različnih zornih kotov – iz tehnološkega in ekonomskega –, da sta potem opravičljiva tako izdelek kot tudi postopek,« je povedal Aleš Štaleker.

Bernarda B. Peček

Srečanje z nekdanjo učiteljico

Mojstrica vezenja in učenja

Pred kratkim so se v hotelu Vivat srečali vsi, ki jim ni vseeno, kakšen bo prihodnji razvoj Goričkega. Struktura udeležencev je bila zares pestra, ljudje so prišli z različnih koncev Prekmurja, prav tako pa so se ukvarjali z različnimi dejavnostmi. Med odmorom je kar naenkrat nastala gneča ob sivolasi prijetni ženi.

»Tovarišica, to ste vi, vi ste tisti, ki znate delati take lepe stvari. Učili ste nas, ko smo bili majhni, in zdaj nas boste spet učili,« so vzkliale ženske z Goričkega, ki so jo obkrožile in niso mogle skriti veselja, da so jo spet srečale. Gospa Katica Flisar je bila nekoč učiteljica v Šalovcih, zdaj pa je nadvse aktivna med dobrovoljniki upokojenkami in je vodja ročnodelske sekcije, ki deluje pod okriljem Občine Dobrovnik. Njeni vezeni izdelki (na primer z belo nitjo na beli prt) so res nekaj najlepšega. Že dr. Janez Bogataj je predlagal, da bi različne vzorce prodajali uokvirjene kot izviren dobrovoljniški spominek.

Bernarda B. Peček, foto: bbp

Pomurska založba izdala zanimivo knjigo

Prvi korak v znanost

Več kot 150 vznemirljivih poskusov za mlade raziskovalce v šolah in doma – Prevod in besednjak nekaterih pojmov je pripravil Andrej Kuhar

Pred kratkim je izšla pri Pomurski založbi knjiga z naslovom Prvi korak v znanost (slovenski prevod angleškega izvirnika HANDS-ON SCIENCE), ki je novost na slovenskem knjižnem trgu tako po vsebinski kakor tudi konceptualni in metodološki plati. Namenjena je mladim bralcem, osnovnošolcem in dijakom, ki se lahko med drugim s pomočjo knjige – s preprostimi in zanimivimi poskusi – naučijo uporabljati znanstvene izsledke v vsakdanjem življenju.

Po besedah Andreja Kuharja, ki je knjigo prevedel in pripravil še dodaten besednjak nekaterih pojmov, gre za priročnik, ki je postal zaradi svoje neposrednosti, preglednosti in nezapletenosti že kot izvirnik uspešnica na tržišču. Knjiga se povrh vsega odlikuje tudi po likovni podobi.

»Privlačnost knjige Prvi korak v znanost so nazorne razlage za celo vrsto fizikalnih pojavov in več kot 150 poskusov, ki pa so tako preprosti, da jih mladi lahko izvajajo bodisi sami bodisi s pomočjo odraslih. Navodila so zelo jasna ter večinoma podkrepjena še z barvnimi ilustracijami in fotografijami. Za delo zadoščajo že predmeti, materiali in orodja, ki jih ponavadi najdemo doma.

Skoraj na vsaki strani je opisan nov fizikalni pojav, ki mu sledi poskus. Tako bralec dobi temeljna znanja, ki so potrebna za razumevanje navodil in za izvedbo poskusa. Ta znanja so podana zelo preprosto in poljudno, vendar blizu splošno veljavni definicijam, ki jih učenci srečujejo pri šolski snovi.

Poskuse je mogoče izvesti v treh do petih korakih, navodila za posamezni korak pa so zapisana jedrnat in razumljivo ter še dodatno pojasnjena z

barvnimi ilustracijami. Na koncu navodil je v vsaki vrsti poskusa tudi kratko opisan tudi pričakovani rezultat. V rubriki Utrinek pa so v izredno preprosti in zanimivi obliki kratke zgodbe iz zgodovine fizike, ki so povezane s poskusi, ki jih opisujejo. »Knjiga Prvi korak v znanost dokazuje, da je mnogi spoznanj mogoče priti skozi zabavo, da je neprisiljeno ter vsakemu uporabniku, ki bo uporabljal navedene poskuse, omogoča razvoj ročnih spretnosti, navaja k sistematičnemu delu in načrtnemu opazovanju naravnih pojavov, buri raziskovalni domišljijo ter s primeri kaže na uporabnost najdb in pomen razumevanja naravnih pojavov za razvoj družbe.«

Pripravil: bbp

Štefan Kardoš, Norma Bale, Robert Titan - Felix:

Sekstant

Zanimiv prvenec salonskega terceta

Znameniti Aleksandrijski kvartet Lawrence Durrella opisuje en dogodek iz različnih pripovednih perspektiv štirih literarnih junakov, podobnega poskusa, a ne kot posnemovalci, so se lotili trije pisatelji zgodnjih tridesetih let, ki jih razen generacijske pripadnosti družita Salon - očitno prostor literarnega druženja v provinci - in spraševanje o možnostih lastne realizacije, človeške in literarne, v tem istem provincialnem prostoru.

Salon, kot pravijo, je skupno izhodišče, v katerem se srečujejo njihovi junaki: pravkar uspeli pesnik Valentin, voditeljica literarnih večerov, usodna tepotica Halka, in novinar Erik, domačin, ki se vrača iz velikega mesta. Kardoševa zgodba o Valentinu (Zdrs) poteka skozi moški pogled, Halkina Norma Bale (5. Rouge) skozi ženskega, Robert Titan pa v zgodbi Karin in njene sestre menjava moško in žensko perspektivo. Pisci so si določili strogo realistično pripoved, se odpovedali sentimentu in lirizmu, s strogim realiz-

mom pa se prepletajo notranji monologi patoloških oseb. Valentin doživi hud stres in kot posledico odhoda iz realnosti, Halka je zasvojena z ljubezenskim odnosom in potrebo po igri, Titanove junakinje so podvojene oziroma kar potrojene osebnosti. Pri vseh pa gre za popolno iztrujenje, ker se njihov umišljeni jaz nikakor ni mogel ujeti s stvarnostjo.

Bralec pa ima pri vstopu v roman, ki ga, mimogrede, ne moreš dobro napisati pred tridesetim letom, saj ne gre le za zgodbo, ampak tudi pogled na svet, vedno vsaj dve možnosti. Prva je možnost identifikacije, tako imenovana verjetnostna motivacija, ki je bračcu najljubša, druga pa je jezik oziroma slog; ko si rečemo, s tem se res ne strinjam, ampak, ker je tako dobro napisano, skoraj moram prebrati.

In Sekstant je roman, ki je dobro napisan. Upati je, da besede Štefana Kardoša, da se ne bo ukvarjal več s pisanjem, ne gre jemati čisti resno, opozoriti je treba na njegovo suvereno modernistično prepletanje jezikovnih sredstev in obvladovanje jezika

in na fino zadržano žensko pisavo Norme Bale, ki jo je sama imenovala eksperiment - vsekakor zelo uspešen. Grenka ljubezenska zgodba z »druge strani« je v bistvu klasična, indentifikacija pa možna v skupni želji ženskih bitij: imeti nekoga, ki bo rad jedel moje zajtrke. Robert Titan - Felix, pobudnik tega literarnega dejanja, pa je že uveljavljen pesnik in pisatelj z daljšim stažem, njegov baročni slog pa prepoznaven.

Naslov Sekstant, naprava za iskanje, ima seveda veliko opravičitev s seksom pa tudi z iskanjem, biti avtentičen v razklanem shizofrenem svetu, ki pa se spet skrči na spolnost kot edino možnost človekove uresničitve, pa vendarle malo preveč osredišče. A to je verjetno vprašanje generacij. Prejšnje o tem niso to-

liko pisale. Svet je res grozen, a če bi ljudje zaradi tega kar naprej gomazeli drug po drugem, bi bilo še veliko huje. Pa kot že rečeno: stvar generacijskega pristopa. Viktorijanski pogled na svet pač malo zastrže z ušesi in se spodobno namrgodi. Vsekakor in v vseh ozirih pa smo dobili dobro in zanimivo branje in lahko se veselimo novih pisateljskih imen, ki nam utegnejo priskrbeti še veliko bralskega veselja.

Roman sta izdala študentska založba Litera iz Maribora in Franc - Franc iz Murske Sobote, naslovnico je oblikoval Andrej Glažar, uredil pa Milan Vincetič, ki je poleg avtorjev poskrbel za predstavitev dela prejšnjo sredo zvečer, seveda v Zvezdinem Salonu Murske republike.

Bea Baboš Logar
Foto: Nataša Juhnov

Razstava slik 7.

Likovne kolonije 2002 - likovno društvo KABINET 1

V Zdravilišču Radenci je v Galeriji pod pokroviteljstvom RADENSKE Zdravilišča, d. o. o., in Občine Radenci v počastitev slovenskega kulturnega praznika RAZSTAVA SLIK - sklepno dejanje ustvarjanja likovnega društva KABINET 1- K1 v preteklem letu (kolonija je potekala od 12. do 16. avgusta 2002 na Kapeli). Statistični podatki govore, da sodi Slovenija po številu slikarskih kolonij na prebivalca v enem letu menda prav v svetovni vrh, zato ni čudno, da imajo srečanja likovnih ustvarjalcev na Kapeli korenine že v 70. letih, ko so potekale kiparske kolonije.

Pred otvoritvijo razstave sta o pomenu kulturnega praznika spregovorila župan Občine Radenci Jože TOPLAK ter nekdanja podžupanja Živana SAFRAN, v glasbenem delu pa je nastopil Mešani pevski zbor RADENSKA pod vodstvom dirigenta Tomaža KUHAJA.

Številnim navzočim so se poleg že stalnih udeležencev kolonije, Ide in Mire PETEK, Irene KURBUS, Zlatka JAKOVLJEVIČA, Mitje STANKA, Francija JAUŠOVCA - FRICA in predsednika K1 Danila PLOHLA, na razstavi tokrat predstavili še štirje novi umetniki (Mihaela CIUHA - video umetnost, Darja SREBNIK, Irena POTOČNIK in Niko SLOVENC - slike), z otroške kolonije pa svoja umetniška slikovna izražanja predstavljajo LAN, TINE, DORA, JURE, BRINA, NIKA in IVANA.

Pred otvoritvijo razstave, ki bo odprta do 1. marca, so umetniki prejeli priložnostna darila iz rok Jožeta TOPLAKA, Živane SAFRAN in Albina MARINIČA.

Dani MAUKO

Proslava v Bogojini

V dvorani kulturnega doma v Bogojini je pripravilo domače kulturo-umetniško društvo Jožeta Košič prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku. Po slavnostnem nagovoru Jožeta Vugrinca, ki se je ozrl na aktualne razmere v kulturi, so v programu nastopili učenci osnovne šole Bogojina, dekliška skupina Talita in domača folklorna skupina. Po proslavi je bil še občni zbor kuda Jožeta Košič.

T. K.

ŽAPZ Vugaš v hotelu RADIN

V hotelu Radin v Radencih smo ljubitelji umetniškega zborovskega petja na večer pred največjim slovenskim kulturnim praznikom poslušali koncert ženskega akademskega pevskega zbora Vugaš, ustanovljenega leta 2000 in registriranega kot ženski PZ, čeprav je zasedba bolj dekliška, saj ima najmlajša pevka komaj 12 let.

Zbor dvajsetih pevk se je razvil iz Mešanega mladinskega zbora iz Murske Sobote leta 1992 na pobudo takratnih dijakov soboške gimnazije. Zbor že od samih začetkov deluje pod vodstvom zborovodkinje Mileve Kralj Buzeti, kot korepetitor pa ji pomaga Tomi Bužinoski.

Članice Vugaša so naredile nenavadno potezo: ker jim ni ustrežala akustika v kongresni dvorani, so imele nastop v predvorju, kamor so si morali gostje stole prinesiti s seboj. Foto: T. K.

V vseh letih delovanja je zbor intenzivno razvijal zvok in sproščenost, šele letos pa se je odločil za prve samostojne nastope ter za tekovanje na glasbenem festivalu v mestu Olomouc na Češkem, ki se ga bo udeležil v letošnjem juniju. V pripravi je tudi prva zgoščenka.

Poslušalci smo prisluhnili predvsem ljudski tuji in domači slovenski pesmi (Spominčice, Ena ptička priletela, Roža na vrtu, Sonce ljubo ...), največji aplavz pa sta poželi My lord ter prekmurska narodna Ne ouri, ne sejaj Radovana Gobca.

Dani Mauko

Trio

Izvrstni Dunajski klavirski trio, ki ga sestavljajo violinist Werner Hink, pianistka Jasminka Stančul in čelist Fritz Doležal, se je s svojo sijajno uigranostjo predstavil v klubu PAC v Murski Soboti. Na njihovem programu so bili samo trije skladatelji, vendar je šlo za v povprečju dolge skladbe, tako da je koncert (skupaj z odmorom) trajal skoraj uro in tri četrti.

Pred večjim številom poslušalcev kot običajno se je trio predstavil z deli Josepha Haydna (Trio G-dur Hob. XV: 25), Ludwiga van Beethovna (Trio D-dur »Geister Trio«) in Franza Schuberta (Trio B-dur op. 99).

Violinist Werner Hink je violino začel igrati že s šestimi leti. Izpopolnjeval se je na Dunajskem konservatoriju, magistriral pa na Dunajski visoki glasbeni šoli. Leta 1964 je postal violinist v orkestru Dunajske opere in Dunajske filharmonije, koncertni mojster slednje pa je postal leta 1974 in to funkcijo opravlja še danes.

Pianistka Jasminka Stančul se je v rojstni Subotici že s sedmimi leti vpisala na srednjo glasbeno šolo. Magistrirala je na Akademiji umetnosti v Novem Sadu, izpopolnjevala pa se je na Dunajski visoki glasbeni šoli. Že kot zelo mlada pianistka je dobila prestižne nagrade na znanih tekmovanjih po Jugoslaviji in Evropi. Leta

Jasminka Stančul, Fritz Doležal in Werner Hink odhajajo na zaslužen odmor. Foto: T. K.

1989 je dobila na svetovnem tekmovanju pianistov na Dunaju prvo nagrado, kar jo je pripeljalo na svetovne pianistične odre.

Fritz Doležal je začel igrati čelo na domačem Dunaju s sedmimi leti. Študiral je na Univerzi za glasbo in upodabljačo umetnost. Leta 1968 je bil sprejet v Orkester

državne opere, od leta 1974 pa je vodja čelistov Dunajskih filharmonikov. Je član Dunajskega godalnega kvarteta in Dunajskega okteta, s katerima redno nastopa na najpomembnejših svetovnih glasbenih odrih in s katerima je posnel že številne zgoščenke.

T. K.

Rokodelci med dobrovolničnimi učenci (in obratno)

Letošnji kulturni dan so preživeli učenci in učitelji Dvojezične osnovne šole Dobrovnik nekoliko drugače. Ta dan so razglasili za dan odprtih vrat in v »svoje prostore« - kar je bil pravzaprav kulturni dom v Dobrovniku - povabili obrtnike oziroma rokodelce, ki se ukvarjajo z domačo obrtjo ali izdelavo spominkov. Njihovi gostje so bili: Elizabeta Cipot iz Odrancev (zvončki iz ličja), Marija Rajtar iz Turnišča (cekarji, košarice), Cvetka Hojnik iz Lendave (krpanka - slika), Marija Tuske iz Radmožancev (lutke iz naravnih materialov - kamna, storža, žira in ličja), Stefan Prša iz Polane (lončarjenje) ter Gregor Celec (medičarstvo, izdelki iz lecta) in Daniela Topolovec (tkanje z glavniki, predenje) iz Murske Sobote. Seveda so v delavnicah sodelovali tudi učenci in učitelji.

T. K.

Koncert učiteljev soboške glasbene šole

Pianistka Marija Aracki (na posnetku) je bila s Skrjabinovo Etudo v dis-molu, op. 8, št. 12 samo ena od izvajalk oz. izvajalcev na 6. koncertu učiteljev Glasbene šole Murska Sobota v polni dvorani soboškega kina. Poleg nje so se predstavili še tolkalist Denis Dimitrić (Schinstinejovi Three Means To An End - first Mean in Sonata št. 2, 1. stavek), flautistka Felicitia Heric - Taškov (s korepetitorjama Olge Palčić), kitarist Damjan Stanišič in sopran saksofonist Simon Lubšina (Diensov Tango in Sky ter Piazzollova Cafe 1930 in Jobimov Corcovado), pianistka Lorena Soldat (Prokofjevi Sarkazmi op. 17, št. 4 in 5), harmonikar Istvan Varga (Szekely Ballada), violinistka Zora Vrečić s korepetitorjama Olge Palčić (Barcarolle Čajkovskega), pianist Kristjan Borovšak (Per amor) in kitaristka Edita Žalik (Villa Lobosov Preludij št. 1, e-mol). Krstjan Borovšak, Damjan Stanišič, violinist Mihail Petrov, harmonikar Matej Zavec in kontrabasist Janez Čizmazija so skupaj izvedli Piazzollovi skladbi Fugata in Verano porteno, Mihail Petrov, Matej Zavec, Olga Palčić, Janez Čizmazija, harmonikar Dejan Prasli in klarinetist Željko Ritlop pa Estrellin Reflejo. Prireditev je povezovala Lukrecija Marič.

T. K.

Slovensko društvo Hospic ima pomurski pododbor

Prostovoljci čakajo na klic

Hospic je mednarodni program celostne oskrbe umirajočega bolnika in njegovih svojcev, v Sloveniji pa ta program izvaja Slovensko društvo Hospic. Društvo je nevladna in neprofitna organizacija, ki brezplačno ponuja spremljanje umirajočega bolnika in njegovih svojcev, svetuje v času umiranja in žalovanja ter organizira skupine za samopomoč žalujočim. Slovensko društvo Hospic je bilo ustanovljeno leta petindvetdeset v Ljubljani, leto pozneje pa je z delom začel tudi odbor v Mariboru. Prav pri slednjem so lani tudi začeli s pripravami na ustanovitev pododbora za pomursko regijo, saj tamkajšnji prostovoljci zaradi oddaljenosti niso mogli pomagati umirajočim še v sosednji regiji, čeprav so iz nje prejeli več klicev.

Telefonska številka za pomoč umirajočemu bolniku in njihovim svojcem društva hospic je 02/252 55 70 in 02/252 55 75. Klice sprejemajo med tednom od 8. do 12. ure, razen v torek, ko so dosegljivi med 14. in 17. uro. Slovensko društvo hospic pa pripravlja tudi delavnice z naslovom Moj odnos do bolezni, umiranja in smrti, ki bo 19. marca ob 17. uri na Srednji zdravstveni šoli Murska Sobota v Rakičanu in je odprta za vse zainteresirane. Organizatorji vabijo le, da se udeleženci prijavijo po zgoraj zapisani telefonski številki, da bodo v primeru večjega zanimanja srečanje organizirali v več skupinah.

Prostovoljke društva Hospic iz Maribora so prihajale na Srednjo zdravstveno šolo M. Sobota in z dijaki pripravljale delavnice in tako je prišlo do dogovora, da bi s program Hospica začeli tudi v Pomurju. »To željo sem dolgo imela tudi sama, ampak jo potem prelagala,« je povedala Renata Golob, ki je prevzela vlogo koordinatorke za Pomurje. Tako so se dogovorili za prvo izobraževanje prostovoljcev, ki je potekalo od oktobra do decembra, program pa je trajal trideset ur. Bilo je sedemnajst slušateljev, enajst pa jih je sedaj pripravljenih, da sprejmejo delo prostovoljca in čakajo na klic pomoči potrebnih. Ob teoretičnem izobraževanju pa imajo vsi prostovoljci za sabo tudi življenjsko izkušnjo umiranja njihovih najbližjih in zato iz lastne bolečine lahko najboljše razumejo ljudi, ki smrti zrejo v oči, in jim tudi pomagajo.

»Mi še nimamo svojih prostorov in telefona, zato lahko pokličete v Maribor. Iz mariborskega odbora bo na začetku še prihajala tudi koordinatorica, pozneje pa bom to prevzela sama. Naloga koordinatorke je, da najprej obišče družino, ugotovi potrebo družine in ji potem predstavi prostovoljca, ki jo bo obiskoval. Lahko je to samo psihična ali duhovna opora in pomoč ob razgovoru, lahko pa tudi strokovna pomoč na primer medicinske sestre pri negi, kar pa ni osnovni namen prostovoljnega dela,« je povedala sogovornica. Naloge prostovoljcev so spremljevanje bolnika, navzočnost in pomoč na domu, pomoč pri osebni negi in hranjenju ter različnih opravilih in opravkih. Predvsem pa gre za oporo v komunikaciji, saj se zaradi umiranja velikokrat povsem spremenijo in porušijo odnosi. Hospic pomoč prostovoljcev ponuja le umirajočim, njihovim svojcem in ob žalovanju, ne morejo pa jo pričakovati drugi bolniki, pa čeprav gre za kronično bolezen. To, kdo bi potreboval pomoč prostovoljcev, najbolj vedo zdravniki, patronažna in socialna služba, zato se bo pomurski pododbor društva Hospic povezal z njimi, jim predstavil vsebino pomoči, ki jo dajejo, in jih zaprosil, da jo še sami priporočijo pomoči potrebnim.

Majda Horvat

Mladi člani Rdečega križa Murska Sobota razveselili starostnike

V torek, 11. 2. 2003, na svetovni dan bolnikov smo pripravili mladi člani Rdečega križa Murska Sobota v Domu starejših Rakičan bogat kulturni program. Tema srečanja je bila: Vsi ljudje so moji prijatelji.

V programu so sodelovali učenci osnovne šole Cankova, učenci 2. osnovne šole Murska Sobota, učenci osnovne šole Beltinci, dijaki zdravstvene šole Murska Sobota in varovanci doma. Ob svetovnem dnevu bolnikov so učenci in dijaki napisali veliko voščilnic, s katerimi želijo bolnikom, starejšim in trpečim polepsati njihov vsakdan. Srečanje smo končali z besedami misleca Phila Bosmana: Živeti pomeni, ustaviti se tam, kjer sije sonce. Vzemi si čas za srečo. Obljubili smo, da še večkrat pridemo v dom starejših, kjer sije sonce sreče za varovance in nas mlade. Hvaležni smo Območnemu združenju Rdečega križa Murska Sobota, ki nam je omogočilo to srečanje.

Irena Šumak, Srednja zdravstvena šola Murska Sobota

Delo koordinatorok v projektu Živimo zdravo v Beltincih

»Šetajo« se, pa brez sramu

Ljudje pridejo, ker so jim prireditve, delavnice, akcije gibanja pisane na kožo

Razumeti zdravje kot razvojni kapital regije je eden od ciljev projekta Vlaganje v zdravje in razvoj – Mura, ki ga je pod taktirko sekretarke za krepitev zdravja in preventivo Jožice Maučec Zakotnik zagnalo ministrstvo za zdravje. Sprejeti zdrav način življenja kot lasten vzorec obnašanja, in to pri čim širšem krogu ljudi, pa je namen gibanja, ki so ga na pobudo domače zdravnice Erike Zelko Peterka in pod naslovom Živimo zdravo lani začeli v Beltincih. Programi krepitev zdravja namreč lahko »sežejo« do ljudi in njihovega ravnanja le prek tistih, ki z ljudmi tudi živijo, in če so aktivnosti pripravljene tako, da so ljudem pisane na kožo. Kako to izpeljati v lokalni skupnosti, kjer je prostor bivanja ljudi vseh generacij, vseh socialnih podob in različnih interesov? Projekt Živimo zdravo Beltinci, ki je del projekta Mura, bo torej, sodeč po izkušnjah, lahko dal odgovor na ključno vprašanje, kako privabiti ljudi in jim zdrav stil življenja ponuditi kot dobro izbiro, po kateri bodo tudi posegali.

O tem, kaj bodo sploh počeli, so se v Beltincih dogovorili decembra 2001, k sodelovanju pa so pritegnili murskosoboški Zavod za zdravstveno varstvo, zdravstveno postajo in zdravstveni dom, bolnišnico, osnovno šolo in vrtec, lokalne politike, trgovce in gostince pa tudi medije. Pomembno delo pa so opravile tako imenovane koordinatorke po vaseh, ki so ljudem predstavljale vsebino in namen gibanja za zdravo življenje in jih vabile, da pridejo na prireditve in akcije. In znale so privabiti na pravi način, saj so se ljudje v zelo velikem številu odzvali na vse prireditve, ki so jih pripravili. In teh v lanskem letu ni bilo malo.

Začelo se je tako, da je Erika Zelko Peterka, dr. med., k sodelovanju in za opravljanje pomembne naloge koordinatorok povabila štiriindvajset žensk. »Najprej nismo vedele, kaj naj bi delo koordinatorke sploh bilo, zato smo ji rekle, da naj nam razloži, kaj misli s tem. Povedala je, da bi povabile ljudi k sodelovanju in jih zbrale okoli sebe. Vedele smo, da to ni lahko delo, saj bi uspeh našega dela pokazala šele odziv in udeležba ljudi. Vendar smo pristale. V občini je osem krajevnih skupnosti in v vsaki sta dve do tri koordinatorke, v Beltincih pa zaradi velikosti štiri,« je povedala Katarina Tkalec.

K sodelovanju so potem povabile še vrtec, katerega ravnateljica je Miroslava Šomen, in osnovno šolo, kjer je delo koordinatorke sprejela Majda Gjerek. Po vaseh se je že slišalo, da se v občini Beltinci nekaj pripravlja, in koordinatorke so potem začele vabiti ljudi, obiskovale so jih tudi doma, jim predstavljale vsebino programa, izohesile plakate in pripravile obvestila za objavo na lokalni televiziji.

»Vsak mesec opravljamo tudi merjenje krvnega sladkorja, krvnega tlaka in telesne teže, prej prek Rdečega križa in sedaj prek programa Cindi, in tudi ob tem

smo ljudi vabile, da naj pridejo na akcije in delavnice, saj so za zdravo življenje in premagovanje stresa, ki nas vse bolj bremeni, zelo pomembno gibanje, zdrava prehrana pa tudi druženje. Prireditve so prinesle veliko dobrega tudi s tem, da smo se začeli družiti, pogovarjati in spraševati,« je povedala Milena Horvat, ki delo povezuje v Dokležovju. In še nekaj se je spremenilo, merila za to, kaj je sramotno početi. »Šetanje« se za delavne ljudi ni spodobilo, zato so o tistih, ki so to počeli, govorili, da doma nimajo nobenega dela. Danes to ne velja več za »gosposko« obnašanje brezdelnežev, ampak je spoznano kot nekaj dobrega in zato ima hoja tudi vedno več privrženec. »Tako so nam ljudje večkrat pripovedovali: »Zna te, večeraj san pa šau na dugi sprehod, pa me nej bilou sran.« Še

izročili kar v trgovini. V vasi so se namreč dogovorili, da bodo aktivnosti za zdravo življenje peljali ob pomoči članov turističnega društva. »Tako smo imeli že na drugem srečanju pohod in kolesarjenje na Bukovnico, ki ga je organiziralo turistično društvo. Bilo nas je sto tri. Bilo je prijetno in preden smo šli domov, smo si v goricah pripravili malico. Tako, kot sta že povedali Katarina in Milena, je res to, da si ljudi veliko lažje privabil, če si že prej delal v raznih društvih in sodeloval z ljudmi,« je povedala Marija.

Program dela so razdelili na spomladanski in jesenski del. Na pomlad so dali poudarek hrani in temu, kako lahko z njo ohranimo ali izboljšamo zdravje in kako jo je treba pripraviti in prej pridelati na lastnem vrtu. V jesenski del pa so uvrstili preda-

zali voljo, da nekaj spremeni in naredijo zase,« je pripovedovala Marija. Veliko skrbneje izbirajo tudi živila in pazijo, kak način jih pripravljajo, skrbnost za lastno zdravje pa se pojavi tudi pri natančnem upoštevanju navodil glede jemanja ugotavlja Milena. Da so ljudje osvojili drugačen vzorec prehranjevanja, se pozna tudi pri povpraševanju po živilih v trgovini, je povedala Marija, saj so ljudje začeli iskati razne kate, proseno moko, po čemer so prej veliko manj povpraševali. »Zelo pomembna pa se mi zdijo tudi odprtost. Tema enega pogovora je bila uživanje alkohola. Čeprav to velja skorajda za tabu temo, o kateri neradi odkriti spregovorimo, so ljudje o tem zelo odprto govorili,« je dodala Milena.

ne dolgo nazaj so ljudje sprehajalce čudno gledali, sedaj pa že vidimo ogromno ljudi vseh starosti in vse dni v tednu, ki veliko hodijo,« je še dejala Milena. K temu, da so ljudje zaupali koordinatorkam, ki so jih vabile k sodelovanju, pa je veliko prispevalo to, da so se same že prej veliko srečevale z ljudmi in jim pomagale z nasveti glede zdravja. Vanje so verjeli, jim preprosto zaupali in jim tudi sledili, mnogi pa so se odzvali tudi na povabilo svoje zdravnice Erike Zelko Peterka, ki delo ljudi v projektu tudi uspešno vodi.

»V Beltincih smo vsak teden ob torkih organizirali dva kilometra hoje. Hodili smo po poteh med njivami in bilo nas je tudi po osemdeset. Povem vam, da je bilo to tako prijetno druženje, da so ljudje komaj čakali na naslednji torek. Res je, me koordinatorke smo bile stik z ljudmi in to, da so se odzvali vabilu, je bilo za nas veliko priznanje. Vesele smo bile, da je bilo na listu, ki je krožil med udeleženci predavanj ali delavnic, tudi do sto imen,« je povedala Katarina.

V Lipovcih so na prvo srečanje vabili s pisnim vabilom, ki so ga razdelili člani turističnega društva, v katerem aktivno deluje tudi koordinatorica za Lipovce Marija Jeneš. Vseh ravno tisti dan, ko so raznašali vabilo, ni bilo doma, zato so njim vabilo

vanja zdravnikov o srčno-žilnih obolenjih, sladkorni bolezni, raku na prebavilih, krvnem tlaku, stresu in iskanju ugodja. »Ta predavanja, ki smo jih imeli po vseh krajevnih skupnostih, so bila zelo dobro obiskana in obiskovalci so tudi dosti spraševali, tako da smo jih večkrat morali prekinjati. Ljudje že veliko vedo in zato tudi dosti sprašujejo,« je povedala Katarina.

»Spomnim se prvega predavanja, pred katerim smo tudi merili težo, višino in krvni tlak. Nekateri bolj močni so mne prosili, da tehtnico odmaknem od pogledov drugih in dejali, da bo naslednjič kazala že manj. Po tistem mi je eden prišel povedat, da je že shujšal tri kilograme. Ni jim bilo vseeno in zato so poka-

Lani ni bilo meseca, da ne bi pripravili vsaj ene od aktivnosti iz programa dela, s prihajajočo pomladjo pa se že pripravljamo na organizacijo novih. Športne in rekreativne prireditve z namenom, vzpodbujati telesno dejavnost, hodo spet na prvo mesto, ponovili pa bodo tudi te ste hoje na dva kilometra.

Še naprej bodo pripravljali mesečna srečanja koordinatorok z vaščani, da si izmerijo krvni tlak, telesno težo in srečajo z zdravniki različnih specialnosti, pripravljajo pa tudi izdajo zbornika o vseh doslej opravljenih aktivnostih v občini Beltinci in, če bo denar, še publikacijo za vsa gospodinjstva.

Majda Horvat

Kurilno olje evropske kakovosti

Z Magno nakup celo do 9 obrokov!

Olje vam ob pravočasnem naročilu dostavimo takrat, ko boste želeli!

080 22 66

Hitro, enostavno in brezplačno naročanje kurilnega olja.

Z Magno dobite več možnost plačila do 9 obrokov.

PETROL

Izobraževanje kmetovalcev

- 20. in 21. 2. 2003 bo v Mur-ski Soboti, KGZS - Zavod MS, ob 9. uri: dvodnevni tečaj za rejce drobnice

- 24. do 26. 2. 2003 bo v Gan-čanih, dvorana stare šole, od 9.00 do 13.30: Usposablja-nje iz zdravstvenega var-stva rastlin za izvajalce ukrepov ffs

- 25. in 26. 2. 2003 bo v Gor-nji Radgoni, dvorana gasil-skega doma, ob 10 uri: dvo-dnevni seminar o reji, pa-smah, razmnoževanju in zdravju prašičev

- 25. do 27. 2. 2003 bo v Mur-ski Soboti, GKZS - Zavod MS, od 9.00 do 13.30: usposa-bljanje iz zdravstvenega varstva rastlin za izvajal-ce ukrepov ffs

- 26. 2. 2003 bo v Ljutomeru, dvorana SKZ Kmetovalec, ob 9. uri predavanje: SKOP - ozelenitev njivskih po-vršin

- 27. 2. 2003 bo v Ivanovcih, vinogradniški center Gorič-ko, ob 10. uri: prvo regij-sko ocenjevanje za naj-boljšo prekmursko zvrst vina

- 27. in 28. 2. 2003 bo v Čren-kovcih, občinska dvorana, ob 10. uri: dvodnevni se-minar o reji, pasmah, raz-množevanju in zdravju prašičev

Podjetništvo na vasi

Sedemdeset milijonov »težka« gobarna

Zakonca Rotar iz Turnišča uresničila zamisel

»Prišli ste ob nepravem ča-su, saj prav ta hip nimamo šampinjonov,« je dejal Andrej Rotar iz turniške ulice Pod logom. Potem, ko sva »razčistila«, da nisem prišel po gobe, ampak, da bi o njih pisal, pa so vprašanja in od-govori kar »deževali.«

Andrej Rotar, po rodu s kme-tije v Brezovici pri Ljubljani, je gradbeni tehnik, ki pa v tem po-ključu ni veliko delal, saj je bil de-set let zaposlen kot vodja priprave v lesni industriji. Zanimivo: že po končani srednji šoli je začel razmišljati o gojenju gob - šam-pinjonov, a te ideje zaradi prema-lo denarja ni mogel uresničiti, se je pa zato malo ukvarjal z goje-njem jagod. Zdi pa se, da je bilo usodno srečanje z Emo Skledar iz Turnišča, profesorico slovenšči-ne, saj sta pozneje postala zakon-ski in tudi poslovni par. Odločila

sta se za preselitev v njeno roj-stno vas, kjer je ona dobila služ-bo, on pa je začel uresničevati za-misel iz preteklih let, torej posta-vitev gobarne.

»Graditi sva jo začela avgusta 2000 in novembra istega leta je bila že zgrajena, potem pa so se začela notranja dela,« se je vklju-čila v pogovor Ema, ki se po po-roki piše Rotar. Pa ne samo to: tudi pri projektu gobarne je ne-posredno udeležena tako kar za-deva finance kot formalni statu-s. Ustanovila sta gospodarsko družbo: Rotar in Rotar, d. n. o., gojenje in predelava gob, Tur-nišče.

»Zakaj družba z neomejeno odgovornostjo, saj so bolj obi-čajne z omejeno odgovornostjo, predvsem pa espeji?«

»Na ta način sva nekoliko hi-treje prišla do potrebnih dovo-ljenj in še zakonsko določenega vložka (za d. o. o.) ni bilo treba. Je pa res, da zdaj za obveznosti odgovarjava z vsem svojim pre-moženjem. To pa ima tudi do-ločeno težo pri upnikih.«

Tako Andrej, ki me je potem popeljal po ogromnem poslop-ju, ki v tlorisu meri 55 krat 18 metrov, to paje 990 kvadratnih metrov. Tem pa je treba dodati še površine, ki so v delu pod-strehe (pisarna, sanitarni pro-stori, čajna kuhinja ...)

Za gojenje šampinjonov v pri-tličju je osem komor oziroma boksov, od katerih so zaenkrat povsem opremljeni štirje. V vsa-kem sta po dva petetažna regala s 150 kvadratnimi metri gojitve-nih površin, skupaj torej 600 kvadratnih metrov. Ko bosta Ro-tarjeva uredila še preostale štiri komore, bo dvakrat toliko goji-tvenih površin (1.200 kvadra-tov). V pritličju sta tudi večja hladilnica in manjša priročna prodajalnica. Za rast gob je po-trebna v komorah ustrezna tem-peratura (od 17 do 23 stopinj Celzija). Za ogrevanje, ki pa je računalniško uravnavano, upo-rablja gobarna plin, ki ga dova-žajo cisterne, brž ko bo v Tur-nišču urejeno plinsko omrežje, pa bo priključena nanj.

V šali ali čisto zares pravimo, da gobe rastejo po dežju. Dež Rotarjevi gobarni ne pomaga nič, je pa treba z vodo prepojit kompost, v katerem je micelij (mrežasto razrasle nitke, iz kate-

Doslej je stala Rotarjeva gobarna 70 milijonov. Še več bi, če ne bi določenih del opravili v tako imenovani lastni režiji, denimo izdelali regalov, na katerih je (v štirih komorah) prostora za 600 kvadratnih metrov komposta oziroma gojitve-nih površin. - Foto: Š. S.

rih zrastejo gobe), nad njim (kompostom) pa pet centime-trov namenske šote. Rast se sp-roži z dovajanjem svežega zraka oziroma kisika in seveda ob u-streznih temperaturah v komori. Po desetih dneh že prikukajo na plano gobe, ki jih nabirajo dva dni, potem je čez sedem dni spet dva dni obiranja, čez teden dni pa je še zadnje obiranje, ki je še ekonomsko upravičeno. Po-tem izrojeni kompost odstra-nijo, očistijo prostor in name-stijo nov kompost in po določe-nem času je spet prvo, drugo in tretje obiranje. Ciklusi se potem ponavljajo.

Zanimalo me je, koliko gob šampinjonov zraste (ob treh obiranjih) na kvadratnem metru komposta.

»Do 25 kilogramov,« je brez oklevanja povedal Andrej Rotar. Sami izračunajte približen pride-lek (v eni »rundi«!) na sedanjih 600 kvadratnih metrih! Obiranje je seveda ročno, za to pa so po-

trebni spretni prsti. Rotarjeva sta zaposlila dve delavki, v priho-dnje pa bo delo dobilo še nekaj delavcev. Pa ne samo zaradi po-biranja, ampak tudi zaradi načr-tovane predelave gob, saj želi go-barna iz Turnišča s svojimi pri-delki neposredno do kupcev. Zdaj pa prodaja grosistom.

Gojenje gob je resna stvar. Andrej Rotar se je za dosego ci-lja veliko samoizobraževal iz strokovne literature, bil je na se-minarjih, veliko pa mu pomaga strokovnjak z Madžarskega. Omenil je tudi pomoč kmetij-skega svetovalca in inž. agrono-mije Andreja Grofa. Gobarna zakoncev Rotar je doslej stala 70 milijonov tolarjev. Glavnino sta zbrala sama, nekaj je bančnega posojila, od razvojnega sklada iz Ribnice pa sta dobila dva milijo-na nepovratnih sredstev.

»Za dokončanje naložbe bo treba še 20 milijonov tolarjev,« je na koncu pogovora dejal Andrej. Štefan Sobočan

Biki lisaste pasme

Republiška komisija za oce-njevanje odbiro plemenskih bi-kov vsako leto pregleda čredo plemenjakov in jim podeli li-cenco za uporabo njihovega imena. Vsi biki, ki so dobili dovoljenje za uporabo njihovega imena, so predstavljeni v katalogu bikov 2003.

V katalogu so biki razdeljeni na testirane in mlade biki. Za osemenjevanje v letu 2003 je v katalo-gu uvrščenih 13 testiranih bikov. Poleg bikov s poudarkom na mle-ku in bikov s poudarkom na mle-ku in mesu, ki so predstavljeni skupaj, so v posebno poglavje uvrstili biki s poudarkom na me-su. Testirani biki so namenjeni rejcem, ki želijo izboljšati posa-mozno ali več lastnosti, kot so mlečnost, vsebnost beljakovin in maščob v mleku, telesne lastno-sti, vine, noge in tudi skupni pri-hodek. Biki s poudarkom na me-su pa so namenjeni predvsem za rejo krav dojlj.

V katalogu je uvrščenih tudi 26 mladih bikov, ki so potomci na-črtnega parjenja elitnih bikov in krav. Pri teh bikih pričakujejo boljše rezultate (večji skupni pri-hodek), saj selekcijsko delo obe-ta, da bodo mlajše generacije boljše od starejših.

Po programu osemenjevanja za lisasto pasmo se z mladimi biki obvezno osemenjuje vse krave li-saste pasme po tri mesece v spo-mladanskem in jesenskem ob-

dobju. V času osemenjevanja z mladimi biki ni dovoljeno osemenjevanje s testiranimi biki. S testiranimi biki se v tem času lahko osemenjuje le bikovske matere. Izjema so mladi biki s 25 ali več odstotki genov tuje pasme: Planko, Gares, Tubi, Stas in Sas - Red. Ti biki so namenjeni za oplemenjevanje li-saste pasme s pasmo rdeči holštajn ali s pasmo montbe-liard. S temi biki se lahko osemenjuje vse leto, vendar le na rejčevo željo. Z bikom Sas - Red pa se lahko osemenjuje le do konca avgusta 2003. Za te biki se bodo odločili rejci, ki želijo izrazito povečati mlečnost. Pri tem ne smemo spregledati, da se pri potomcih teh parjenj zmanjšuje odstotek genov lisas-te pasme. Z nadaljevanjem te-ga procesa dobimo živali, pri katerih prevladujejo geni dru-ge pasme. Na primer pri živa-ljih, katerih predniki so bili lisa-ste pasme, se je s parjenji teh prednikov s pasmo rdeči holš-tajn delež genov lisaste pasme zmanjševal, tako da prevladu-jejo geni druge pasme (holš-tajn). Živali, ki imajo delež teh genov, večji od 86 odstotkov niso le oplemenitene, temveč pretopljene v pasmo holštajn.

Občni zbor čebelarkega društva Negova

Družno proti gnilobi čebelje zalege

Tako je bilo povedano na občnem zboru Čebelarkega društva Negova. Čeprav je društvo praznovalo šele prvo leto obstoja, šteje pa le 15 čla-nov, je zelo delovno.

Kot so povedali, je to le nada-ljevanje dela, ki je potekalo v Če-belarskem društvu Videm - Nego-va, v katerega so bili vključeni 27 let. Ustanovitelj društva in dolgo-letni predsednik ČD Videm - Ne-gova Jože Kramberger je tudi so-

ustanovitelj in predsednik ČD Negova. Čebelarji z območja KS Negova in Spodnji Ivanjci so se organizirali na lastnem terenu, da bi bilo sodelovanje z občino in drugimi institucijami, ki poma-gajo čebelarjem, učinkovitejše. Kakor druge čebelarje, tako tudi negovske skrbijo boleznimi čebel. Kot je povedala strokovna sveto-valka Lidija Matevž, dr. vet. med., je posebej nevarna bolezen čebel čebelja kuga ali gniloba čebelje

zalege. Proti njej se morajo boriti vsi čebelarji, tudi tisti, ki imajo le en sam naseljen panj in niso člani društva čebelarjev. Starosta čebe-larjev 82-letni Anton Novak je po-sebej opozarjal na to, da naj bi ti-ste čebelarje, ki jih sumijo, da imajo njihove čebele to bolezen, prijavljali inšpekciji in bi tako za-trli širjenje te za čebele pogubne bolezni. Direktor podjetja Rad-gonske gorice Franc Škobar je pohvalil čebelarje, ki s svojimi če-

belarjenjem pripomorejo k bolj-šim pridelkom v vinogradih in sa-dovnjakih.

Čebelarji si želijo, da bi se v njihove vrste vključili vsi, ki tam čebelarijo, posebno mladi. Želja je, da bi na OŠ dr. Antona Tra-stenjaka spet zaživel čebelarski krožek. Upajo, da se bo za to zav-zela nova ravnateljica Slavica Tr-stenjaka, ki je vodila čebelarski krožek na OŠ Gornja Radgona.

Ludvik Kramberger

Cene krmil in vita-minsko - mineral-nih dodatkov v kmetijskih trgovinah

Semenarna Ljubljana, Vrtni center Kalia
Murska Sobota, Tišinska ul.
semenska koruza: pakiranje: MPC v sit:

anjou 292 gaucha	25 MK	7.890,00
anjou 400	25 MK	7890,00
anjou 450	25 MK	7890,00
BC 191	25 MK	7350,00
BC 272	25 MK	7630,00
BC 278	25 MK	7350,00
BC 278	1 KG	990,00
BC 318	25 MK	990,00
junior	25 MK	5500,00
aura	25 MK	8.058,00
DK 300	25 MK	8058,00
DK 493	25 MK	8058,00
clarica	25 MK	8550,00
elita	25 MK	7800,00
helga	5 MK	1790,00
helga	25 MK	7800,00
PR37H24	25 MK	10240,00
PR37M34	25 MK	10240,00
PR37M81	25 MK	9400,00
PR38A24	25 MK	10240,00
PR38F10	25 MK	10240,00
PR38F70	25 MK	10240,00
PR38P05	25 MK	9400,00
PR39K24	5 MK	2110,00
PR39K24	25 MK	9400,00
PR39K38	25 MK	9400,00
raissa	5 MK	1790,00
raissa	25 MK	7800,00
stira	25 MK	9400,00
inaqua	25 MK	7890,00

mineralna gnojila: pakiranje:MPC v sit/kg

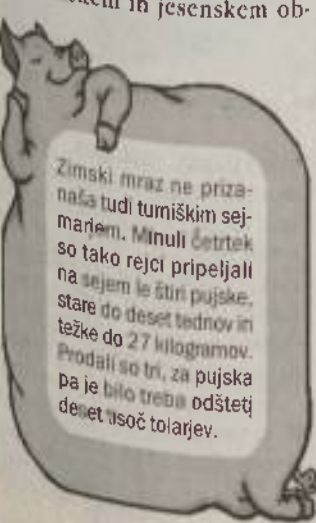
NPK 0:10:30+0,2 B	50/1	50,80
NPK 0:10:30+3 B+0,1 MG	50/1	68,10
NPK 0:10:30+3 B + 1 MG	50/1	65,20
NPK 15:15:15	50/1	51,40
NPK 7:20:30	50/1	70,60
norveški soliter	50/1	85,00
NPK 0:14:20 +5 SO ₃	50/1	57,90
NPK 0:26:0 + 3	50/1	51,20
NPK 5:7:10 +3 +0,1	50/1	56,90
NPK 6:12:24	50/1	61,10
NPK 8:24:24	50/1	80,00

semenski krompir: pakiranje:MPC v sit/kg

agnia A 28/35 mm	25 kg	280,50
arinda	5 kg	185,00
arinda A 35/55 mm	25 kg	155,20
arinda A drobn	25 kg	274,50
arinda	10 kg	179,00
bright A 35/55 mm	25 kg	161,10
cvetnik E 35/55 mm	25 kg	196,90
desiree A 28/35 mm	25 kg	256,60
desiree A 35/55 mm	25 kg	134,90
jaerla	5 kg	196,90
jaerla A 35/55 mm	25 kg	167,10
jaerla	10 kg	191,00
jana	5 kg	328,20
jana	3 kg	343,20
kondor A 35/55 mm	25 kg	167,10
kresnik	3 kg	334,20
kresnik	5 kg	328,20
maris bard	5 kg	232,70

maris bard	25 kg	202,90
maris bard	10 kg	226,80
primura A 35/55 mm	25 kg	155,20
primura	10 kg	179,00
primura A 28/35 mm	25 kg	268,50
romano A 35/55 mm	25 kg	155,20
sante E 35/55 mm	25 kg	191,00
ulster sc.		
E 35/55 mm	25 kg	191,00
vesna	5 kg	220,80
vesna	10 kg	214,80
rivera A 35/55 mm	25 kg	167,10

*Opomba: Vrtni center Kalia vam nudi popust s kartico ugodnosti:
4% bonusa pri letnem nakupu od 30.000 -
100.000 SIT, 5% bonusa pri letnem nakupu od 100.001 - 150.000 SIT, 6% bonusa pri letnem nakupu od 150.001 - 200.000 SIT ter 7% bonusa pri letnem nakupu nad 200.001 SIT.

Zlatoporočenca Horvat

Pred petdesetimi leti sta se poročila Vincij in Marta Hozjan iz Velike Polane

Vincij, rojen 1925. leta, se je v Gaberju izučil za kolarja in nekaj let delal v svoji stroki, pozneje pa se je zaposlil in delal v lendavskih podjetjih, po delovnem času pa gospodaril na manjši domači kmetiji. Marta, rojena 1928. leta, je doma gospodinjala, delala na kmetiji ter skrbela za otroke in jih vzgajala. Rodili so se jima: Trezika, Jože, Angela, Marija, Ivan in Štefan. Zlatoporočenca sta seveda ponosna tudi na svojih 12 vnukov in na pravnuke Žana.

Horvatova pravita, da je petdeset let skupnega življenja hitro minilo. Med drugim tudi zato, ker sta nenehno delala in skrbela za svojo družino. Pred kratkim, ko sta praznovala petdesetletnico, sta dala darovati zahvalno mašo, ki sta jo opravila brata patra Placid in Paskal, lep nagovor pa je imel domači župnik Franc Kodila. Horvatova živita skupaj s sinom Janezom in njegovo družino.

Foto: J. Ž.

Človek in štirinožni prijatelji

»Pri naši hiši so konji tradicija«

Štefan Ferčak iz Lipe 131 ima rad živali

Do pred nekaj let je imel večjo kmetijo, na kateri je bil cel kup različnih živali: krave, molznice, prašiči, kunci, različne vrste morskih prašičkov, race, kure in pasemski golobi. Slednje goji že od svojega dvanajstega leta, ko mu je oče kupil prvi par. V njegovih otroških letih pa so bili pri hiši tudi konji, ki pa jih je pred leti zamenjal – traktor. Štefan pa jih je vedno pogrešal.

»V življenju ne smeš obupati,« je zatrdil sogovornik, ki je imel težko življenjsko preizkušnjo. Ker je imel zdravstvene težave, je moral na zahtevno operacijo, ki je sicer uspela, vendar na večji kmetiji ni smel več opravljati težjih del, poleg tega pa je ostal sam pri hiši. Potem je krave moral prodati in zdaj ima namesto njih

v hlevu kozo; prašiče pa je zamenjal z manj zahtevnimi »vietnamskimi« prašiči.

Štefan Ferčak pa že nekaj časa uživa ter ohranja družinski ponos, ko se pelje po vasi s kobilom, ki jo je kupil pred nekaj meseci. Povedal mi je, da so mu konji nekako v prišli v kri že, ko jih je imel njegov oče, nekoč znan konjerec iz Lipe, zato je dolgo časa sanjal, da bi pri hiši zopet zaživel konjerec. Prav zanimivo pa je opazovati kobilu Lasarix, ko se sprehaja tudi sedaj v zimskih mesecih po domačem dvorišču, ob tem pa ji dela družbo koza.

»Kobilu sem kupil predvsem zato, da mi ni tako dolgčas, čeprav imam veliko drugih živali, pa tudi pri naši hiši so konji tradicija,« je povedal Štefan. »Marsikdo misli, da je s 'stvarjo' za mene, ki sem prestal težko operacijo, delo

Obisk pri vas doma

Lucija se je dvakrat poročila

Narodila se je 21. junija '30. leta, ko godujejo Lojzke, zato bi tudi ona »moral« imeti tako ime, a sta jo starša dala krstiti za Lucijo, zato goduje 13. decembra.

»Sem najmlajša od treh otrok, ki smo se rodili staršema Francu in Mariji Ješovnik,« je povedala Lucija Kerndl od Negove 81. »Pred menoj sta prišli na svet Marija in Neža. Prvič sem se poročila, ko sem bila stara 28 let. Teden dni potem, ko sem rodila sina, sva se z možem, s katerim sva bila poročena samo civilno, razšla. Znova sem se poročila po temeljitem premisleku šele po desetih letih. Tedaj tudi cerkveno. Za moža sem vzela Antona Kerndla iz Radvenec. Zelo dobro sva se ra-

zumela. Ko pa je zbolel, sem ga več let negovala oziroma mu previjala rane. Lani je minilo deset let od takrat, ko je umrl.»

Lucija živi v lepi hišici, a ni sama, saj jo često obiščejo sin Miran, njegova žena Elica in njun sin Miran. Torej vnuk. Povsem po naključju se je pripeljal k babici tudi ob mojem obisku. Vsi omenjeni pa ji prihajajo pomagat delat, saj ima Lucija 5,29 hektarja površin. Dolgo časa je imela tri glave živine, redila sedem svinj ..., pred dvema letoma pa je živino prodala; zdaj pa ima le svinjo ali dve, zajce, kure in – dve mački. »Nimam pa več psičke, kajti pred dvema letoma jo je zadela kap in potem sem jokala.«

Za to, da ima lepo hiško, je zas-

lužna tudi ona, kajti velikokrat je šla na dnino v Avstrijo, kamor sicer še zdaj občasno gre čistit k botrini. Pomagali so si seveda tudi z moževo pokojnino. Žal pa se ni učakal vselitve v novo hišo, saj je dve leti prej umrl.

»Ne glede na vse križe in težave, ki so me pestili, nisem obupavala, kajti po naravi sem vesela. Pri nas smo vselej radi peli. Tudi moj drugi mož je rad pel, seveda dokler je bil zdrav. Zdaj, ko sem bolj ali manj sama doma, imam stalno prižgan radio, in ko predvajajo kako meni ljubo pesem, si še sama zapojem. Vesela sem tudi, ko gremo upokojenci na izlete ali se družimo kje drugje. Rada imam rože. Menda sem dobra kuharica oziroma pekarka, saj je mož zelo hvalil moje biskvite. Pekla sem tudi gibanice.«

Lucija je dolgoletna naročnica Vestnika in ga rada bere.

Š. S.

naporno, a ni tako. Ko sem v družbi štirinožca, pozabim, da je težko, neizmerno srečen sem.»

Povedal mi je, da v mescu mareza kobilu pričakuje naraščaj, vendar misli, da bo redil samo enega konja, zato bo zrebica prodal. Čeprav črtuje pa že, da bo spomladaj urejati ranč v bližini svojega doma, kjer bo jahal, saj je njegov kobilu za to zelo pripravna. V fanovem stanovanju sem na opazil veliko priznanj za golobni in kunce, toda v sedanjosti vrstnih razstav s kuncem in golobi tudi »popotnik«, saj je golobe pismonoše vozil vse do vega Sada, Gradca in še kam. Jih tam izpustil. Leteli so hitro, še prej, preden se je sam vrnil avtobusom domov, so že priletno nazaj na domače dvorišče. Na koncu najinega kratkega pogovora mi je zaupal, da bo v prihodnosti zbiral staro konjsko opremo, kar pa bo tudi vse predmete, ki jih nekoč potrebovali pri domačih opravilih. Nekaj jih že ima Bojan Zadra

Pogovor z novim mojstrom

Dimnikarji v belih plaščih?

Veliko več kot dimnikar

Na obisk k dimnikarskemu podjetniku Štefanu Režonji v Turnišče sem se podal zato, ker je eden od dveh pomurskih dimnikarjev z diplomom dimnikarskega mojstra po novih predpisih. Med kramljanjem pa sem hitro dojel, da so njegova obzorja veliko širša.

Rodil se je 1953. leta, kar pomeni, da je, bo ali ne bo praznoval abrahama (ni omenil, sam pa ga nisem vprašal). Poklica se je učil v podjetju Dimnikar v Beltinju, potem odšel k vojakom, po vrtnitvi pa je delal v Gornji Radgoni in Radencih. Leta 1990 je ustanovil podjetje RŠA Vlek, servisno dimnikarske storitve, d. o. o., Turnišče. Ker mnoge »begas«, kaj neki pomeni RŠA, je pojasnil: R(ežonja) Š(tefan) A(ndrej). Pozneje je dodal, da vodenje firme, ki sicer za zaposluje štiri delavce, vedno bolj prepušča sinu. Verja-

Štefan poleg dela v domači firmi zelo angažiran tudi z drugimi zadevami. Na prvo mesto kaže dati izobraževanje. Predme je postavil skoraj ducat spričeval in potrdil o izobraževanju: o končani poklicni šoli, o poklicnem vozniku motornih vozil skoraj vseh kategorij, o končani delovodski šoli, o andragoškem usposabljanju mentorjev, o obiskovanju GEA collegea in s tem o usposobljenosti za poklic vodenje poslovanja v manjših podjetjih ... Nekako samoumevno je, da se je prijavil še za pridobitev mojstrske diplome.

Dimnikarstvo mu je poklic. Firma Vlek ima koncesijo za opravljanje te službe na območju občin Turnišče, Dobrovnik in Kobilje ter delu (tri vasi) lendavske občine. Skupaj je to deset krajev s 1.200 gospodinjstvi. Dimnikarstvo storitve opravljajo tudi v podjetjih in ustanovah treh občin.

Vem, nekoč so se dimnikarji vsak mesec oglašali pri hišah in čistili (ali pa tudi ne) dimnike. Zdaj prihajajo tja, kjer kurimo s plinom ali tekočimi kurivi, enkrat letno; mesečno čiščenje dimnikov in peči pa je tam, kjer kurijo z drvmi in ali premogom. Takih gospodinjstev pa je vedno manj, zato, tako sem sklepal, je tudi manj dela za dimnikarje.

Štefan Režonja se ni povsem strinjal z mojim razmišljanjem: »Dimnikarji ne le čistimo dimnike in peči, ampak opravljamo tudi preventivne preglede, meritve emisij ... Klasičnega (črnega) dela je res nekoliko manj, pojavljajo pa se zahtevnejša (bela) strokovna dela, zato menim, da poklic pridobiva ugled, saj že nekaj časa ne drži več, da je fant, če ne za drugo, primeren vsaj za dimnikarja. Tako je bilo nekoč.«

Dimnikarji v belih plaščih? No, v doktorskih najbrž ne bodo, vse-

Štefan Režonja iz Turnišča, prvi pomurski dimnikarski mojster, pravi, da je prišel čas, ko kdorkoli ni več sposoben za to. Foto: S. S.

manj črni. Bo zato poklic privlačnejši?

»V Prekmurju nam dimnikarjev ne manjka, nekoliko dlje v Sloveniji, že na Ptujskem, pa jih ni dovolj. V Sloveniji primanjkuje petsto do šeststo dimnikarjev. Ker sem član sekcije dimnikarjev pri Obrtni zbornici Slovenije, poznam to problematiko. Spodbudila me je, da sem naredil projekt organiziranja dimnikarske dejavnosti za celotno Slove-

nijo in ga posredoval štirim državnim ministrstvom, žal pa ni bilo ustreznega odziva.«

Tako torej. Štefan Režonja ne razmišlja ozko, ampak širše – v korist celotne družbe, ki pa je lahko močno oškodovana, če na določenih območjih ne bo delovala dimnikarska služba. Že tam, kjer je sicer organizirana, ne manjka požarov. O njih pa ima mojster tudi svoje mnenje, saj

objektivnih razlogov, ampak morda kdo ogenj podtakne, zato, da bi potem ljudje bolj opozorili svoje premoženje (tudi če čali nemajhno zavarovalnico). Zaradi splošnega pomanjkanja denarja naj bi bilo v Sloveniji še dalje manj požarnih zavarovalnic. Še sva razpredala. Vse seveda ni za časopis. Že tako sva danes javnost »kost za glodanje«.

Štefan Režonja

Krožišče v Gornji Radgoni bo!

Nič ni nemogoče

Čeprav je bilo še pred nekaj meseci iz ust odgovornih na občinski upravi v Gornji Radgoni slišati, da krožišča pri stari Petrolovi črpalki v Gornji Radgoni ni mogoče narediti in da bi sprememba že na- ročenih projektov realizacijo zadržala za nekaj let, se je morala ta ista oseba, ki je svetnike tako vneto prepričevala, ugrizniti v jezik in se takoj po izvolitvi novega župana lotiti prav tega problema.

22. januarja so imeli razgovor z državnim sekretarjem na Ministrstvu za promet Tomažem Vidicem, 31. januarja pa je bil o projektiranju in gradnji krožišča (namesto klasičnega semaforiziranega krožišča) sestanek z občani na tistem območju.

Tako so lahko še pred kulturnim praznikom Direkciji za ceste poslali zapis s se- nka in kopijo soglasja vseh lastnikov prizadetih zemljišč. Glasje so podpisali Anton Novšnik, Milan Čuk – Miču- tič, ARCONT in Jožefa Kolbl. Razumljivo je, zakaj je prejšnji župan trdil, da ti la- stniki »nočejo« dati soglasja!

Direkcija naj bi nemudoma naročila izdelavo projekta PGD in PZI za omenjeno kro- žišče in storila vse, da se bo še letos začela gradnja. V do- govoru niso pozabili pripisati tudi tega, da je bila v tem kro- žišču pred kratkim huda pro- metna nesreča s smrtnim izzi- dom. Takšni podatki, pa naj se sliši še tako kruto, dajo za- devno prednost.

Bernarda B. Peček

Turizem na kmetih

Darinka odpira vrata gostoljubnosti

Prva turistična kmetija v križevski občini

V našem listu smo že pisali o praščereji na kmetiji Rozi- ne in Branka Kolarja iz Loga- rovec, v zadnjem času pa predvsem o aktivnostih nju- nega sina Marjana. Prav je, da spoznamo še prizadeva- nje njune hčerke Darinke in njenega partnerja Draga.

Darinka je posebej poudarila, da brez pomoči staršev ne bi mogla kupiti pethektarskega po- sestva in sezidati stanovanja ter prostorov za turistično dejav- nost. Pomoč staršev je neke vr- ste dota z domače kmetije. Tudi onadva, čeprav je Drago zapo- selen, se ukvarjata s kmetijstvom, zlasti s poljedelstvom, saj sejata koruzo, pšenico in ječmen. Sa- mo od tega, četudi prihaja k hiši osebni dohodek iz službe, ne bi mogla dostojno živeti, zato sta

se odločila za turistično dejav- nost na kmetih, po domače *kmečki turizem*. V poslopju je šestdeset sedežev, torej za spre- jem gostov, ki se pripeljejo z (enim) avtobusom. Računata zlasti na take, bodo pa dobrodo- šli tudi domači gostje. Neke vr- ste »ognjeni krst« je bil pred kra- tkim, ko je turistična kmetija dala na razpolago svoje prostore za pogostitev domačih članov Rdečega križa. Darinka si je, da bi bila dobra gostiteljica, pridobi- la ustrezno izobrazbo na teča- ju, ki ga je organiziral ŽGZ Mur- ska Sobotna za vodje turističnih kmetij. Pomembno: v križevski občini dobivajo prvo turistično usmerjeno kmetijo, kjer bo tudi možnost jahanja konj.

Prostori, ki merijo dvesto kva- dratnih metrov, so v lesu, zato je

čutiti domačnost na vsakem ko- raku. V njih sta tudi stara omara (kdo bi vedel, kdo jo je kdaj do- bil za doto!) in krušna peč, seve- da na drva. Darinka se je ob po- moči starejših že naučila sama peči kruh. Na turistični kmetiji, ki bo uradno odprla vrta okrog velike noči, bo sicer ponudba, običajna za turistične kmetije, seveda s poudarkom na lokalnih kulinariki. Morda pa bodo kdaj prišli tudi gostje s Hrvaškega, kajti na domačiji, kjer je zdaj tu- ristična kmetija, se je 1830. leta rodil profesor Franjo Magdič, ki je bil, kot je zapisano na spo- minski plošči, pritrjeni na novo pročelje hiše, »ustanovitelj hr- vaške stenografije« (način hitre- ga pisanja s posebnimi znaki in krajšavami).

Š. S.

Darinka Kolar iz Logarovec bo kmalu uradno začela s turistično dejavnostjo na kmetih. – Foto: Š. S.

Črenšovci: platane so padle

Dve platani sta padli v ponedeljek; ta, ki jo vidite na posnetku, bi morala pasti v torek, a ji je sneženje podaljšalo življenje za dan ali dva, saj v slabem vremenu ni mogla peti žaga. Zdaj, ko to berete, najbrž tudi tega drevesa s ča- stitljivo starostjo ni več izpred črenšovske cerkve. Marsikdo žaluje za platana- mi, ki so nudile senco ljudem, ki so se zbirali pred cerkvijo; po drugi strani pa naj bi škodovali, zato določene posledice na objektu. Kot prvi ukrep za sa- nacijo so se odločili, seveda v sodelovanju z zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine, za odstranitev platan, na mesto katerih bodo zasadili nova drevesa. Foto: Š. S.

Viragova iz Gančan

Mlinar pri beltinski grofici

Štefan Virag izhaja iz Dobrovnika, Marjeta pa iz Gančan. Zanimivo: nista se (s)poznala v domačem Prekmurju, ampak malo pred drugo svetovno vojno v Nemčiji, kjer sta bila na delu.

»Leta 1941 sva se vrnila in naslednje leto poročila. Nekaj časa sva živela pri njem v Dobrovniku, potem pa v Bacovem mlinu v Noršinci- cih, kjer je mož dobil službo.«

Tako je dejala Marjeta, rojena 1922. leta, mož Štefan pa se je naro- dil 1913. leta. Omenila je tudi, da sta poročena že šestdeset let! Jubi- lej sta praznovala sredi lanskega leta. Viragova sta s prihranki zgradi- la v Gančanih 206 veliko hišo. Sama stanujeta v pritličju, v nad- stropju pa je družina njunega žal pokojnega sina Alberta. Rodili so se jima še Marjeta, Štefan in Silva. Odkar je hčerka Marjeta, ki ima sicer formalno bivališče v Murski Soboti, upokojenka, je veliko pri- njiju. Obiskujejo jo še drugi, tudi sedem vnukov in dva pravnuka. Viragova se še dobro drži, vsekakor pa Marjeta, ki je stara 80 let. No, Štefanu, ki je v 90. letu, pa malo nagaja zdravje. Bolezen je bila tudi vzrok, da biserne poroke nista praznovala prav na dan prve po- roke (1. 2. 1942. leta), ampak v lanskem toplejšem letnem času.

Marjeta je po poroki predvsem gospodinjala, skrbela za otroke, delala na vrtu itd. Ko pa so otroci že nekoliko zrasli, se je, stara štiri- deset let, zaposlila kot kuharica v OŠ Gančanih, pozneje v tamkaj- šnjem vrtcu, nazadnje pa je delala v kuhinji OŠ Beltinci in se 1982. leta upokojila. Štefan pa se je razdajal delu v mlinarskem poklicu, pozneje pa v gradbeništvu.

»V letih 1931–1933 sem bil mlinarski vajenec v mlinu beltinske grofice. Potem ko sem naredil pomočniški izpit, pa sem se zaposlil v

Viragova iz Gančan se za svoja leta kar dobro drži. Še bolje pa bo, ko bo zime konec in bosta lahko več zunaj v naravi. – Foto: Š. S.

mlinu v Genterovcih. Naslednji mlin, kjer sem delal, je bil v Mačkovi- cih. Potem sem bil pri vojaki, leta 1939 pa sem odšel na delo v Nemčijo in tam tudi spoznal ženo Marjeto iz Gančan.«

Pravimo, da je vsak poklic lep, če imaš veselje, da ga opravljaš. Šte- fan je dolgo časa rad delal v mlinarstvu, naenkrat pa mu je »prese- dlo«, kajti »pomelaj« so bili včasih stni. V njegovem mlinarskem obdobju so pač kmetje hoteli imeti moko iz svoje pšenice in rži, ki pa prav vselej nista bili ravno kakovostni, zato tudi moka ni bila vse- lej kakovostna, potem pa so kako rekli čez nič krivega mlinarja.

»Nazadnje sem delal v državnem mlinu v Murski Soboti. Leta 1962 sem odšel v Nemčijo in se zaposlil v gradbeništvu. Delal sem kot tesar, zlasti pri »šolanju« (postavljanje opažev, op. p.). Leta 1974 sem se invalidsko upokojil, tako da sem zdaj že več kot 25 let upo- kojenec.«

Viragova iz Gančan kar lepo živita, četudi nista več rosno mlada. Lepo se mi je zdelo, ko jima je vnukinja, ki stanuje v nadstropju Vira- gove hiše, prinesla pecivo, ki ga je sama spekla, pa tudi ves čas naše- ga kramljanja je bila poleg ter dedku ter babici pomagala (enako seveda tudi njuna hči), da sta se dodatno uredila in namestila za pogovor, predvsem pa za fotografiranje.

Š. Sobočan

Društveno življenje

DU Ljutomer: 1.750 upokojencev

Nova predsednica

V Društvo upokojencev Lju- tomer je včlanjenih 1.750 upokojencev z območja KS Ljutomer, Cven, Mala Nede- lja, Radoslavci, Cezanjevci, Stara Cesta, Stročja vas, Raz- križje in Železne Dveri. To množico povezuje z društvom 34 poverjenikov, ki skrbijo za članarino in obveščanje.

Društvo deluje na več področ- jih: humanitarnem, športno-rek- reativnem, kulturno-umetniš- kem, socialnem, zdravstvenem, go- spodarskem in drugih. Naj nani- zam nekaj konkretnih aktivnosti. Šport in rekreacija: streljanje z zračno puško, šah, kartanje, ribo- lov... Kulturna: pevski zbor poje že šestindvajset let, tri leta mlajša je tamburaška sekcija, ženski pe- vski zbor deluje dvajset let, folk- lorna skupina pleše devetnajst let. Mlajša sta literarni krožek in Preleška godba na pihala, ki bosta letošnji praznovala peto obletnico. Letov, letovanj in družabnih sre- čanj se v organizaciji društva ude-

leži letno več kot osemsto čla- nov. Lani je društvo podelilo akti- vnim in požrtvovalnim članom dve pisni zahvali, trinajst priznanj in triindvajset diplom. Za večlet- no delo v upokojenskih organizacijah pa odličja podeljuje ZDUS. Lani sta prejela veliki plaketi Ivan Selič in Vekoslav Pločnik. Za delo v ljubiteljski kulturi je prejel Miklošičevo priznanje Peter Do- miter. Na nedavnem rednem ob- čnem zboru smo izvolili novo vodstvo. Društvo bo poslej pred- stavljala in zastopala predsednica Marija Gjerkeš Dugonik. Zahvalili smo se dosedanjemu predsed- niku Mirku Lebariču za delo od 1987. do 2003. leta. Sprejet je bil tudi program dela za novo ob- dobje.

Cecilija Zadravec

Novembra, ko je DU Ljutomer praznovalo 55-letnico, je razvilo društveni prapor, ki ga krasi 46 srebrih in 60 zlatih žebličkov ter sedem trakov. Na posnetku: župan Jožef Špindler izroča prapor tedanjemu predsedniku Mirku Lebariču; prvi z leve pa je praporščak Mirko Kolarič. – Foto: D. Topolnjak

Gradec – kulturna prestolnica Evrope

Za Slovence najbolj zanimiva Plečnikova razstava

Še lani niti sami prebivalci Gradca niso mogli verjeti, da bo njihovo mesto v letu 2003 kulturna prestolnica Evrope. In to ne samo enega meseca, ampak kar celega leta. Njihova glavna reklama se je glasila celo: »Graz 2003 - Le kdo bi si to mislil?« Sedaj ob koncu drugega meseca se je Gradec s svojimi ljudmi popolnoma vživel v vlogo ustvarjalca najmodernejših kulturnih trendov tega leta.

Tega, da je kulturna prestolnica stare celine, mesto Gradec ne pokaže na prvi pogled. Ampak vedno bolj ko tonete vanj, bolj vas »bombardira« z vseh strani s simboli in imeni, instalacijami, razstavami, objekti in barvnimi igrami, tako da na koncu ne morete ostati nenavdušeni. Ni tre-

ba, da ste velik ljubitelj kulture (če ste, se vam tako lahko »zmeša«), vendar je prireditev toliko, da enostavno morate najti nekaj zase. Če sam katalog za sedemnajst evrov, kjer so naštetni vsi dogodki v Gradcu tega leta, je debela ilustrirana knjiga z več kot petsto stranmi. Prestolnica avstrijske Štajerske vam to leto ponuja na tisoče dogodkov različnih zvrsti: arhitekture oziroma umetnosti odprtega prostora, gledališča, plesa, glasbe, razstav, literature, filma, fotografije, množičnih medijev, življenjskih prostorov, otroškega programa, znanosti in religije. V Gradcu še lahko ujamete nastope svetovno znanih umetnikov, kot je npr. Valerij Gergijev, dirigent svetovnega slovesa, ki bo 23. februarja glavna zvezda pri

izvajanju cikla Tri stoletja ruske glasbe (matineja že ob 11. uri!) in opere Pikova dama (ob 19. uri v operni hiši).

Za Slovence je najbolj zanimiva razstava o arhitektu Jožetu Plečniku, ki jo je postavil Boris Podrecca in lani pri nas že prejel laskavi naziv najboljše razstave leta. V Gradcu si Plečnika in njegovo delo, predmete, oblačila in celo filozofske izjave ogledate v Mestnem muzeju (Stadtmuseum), ki ga je zelo lahko najti, saj je čisto blizu glavnega trga. Nasploh ima Slovenija precejšnjo vlogo pri ustvarjanju kulture Gradca, saj so se organizatorji odločili, da bo moto njihovega mesta Stičišče več kultur. Tako so tam že gostovali slovenski filharmoniki, na ogled pa so še in bodo razstave drugih slovenskih umetnikov. Gradec ima to srečo, da je bil kot edini razglašen za letošnjo kulturno prestolnico (lani sta ta naziv nosili dve mesti), tako da se ves kulturnoturistični tok steka vanj. Ne gre pa pozabiti: Gradec je enako blizu Ljubljani kot Dunaju, Zagrebu kot Linzu, Budimpešti kot Münchnu in Benetkam kot Innsbrucku.

Tomo Koleč,
foto: Natalija Juhnov

Herrengasse oz. Gosposka ulica je ena glavnih v središču Gradca in je popolnoma ovešena z zastavami kulturne prestolnice. Najlepše je to, da simbole prireditve najdete tudi na takšnih mestih, kot so npr. slaščičarne. Cene pa so »evropske«, vendar Gradec na vsakem koraku ponuja številne popuste. Na koncu te ulice je stekleno dvigalo, ki vas za en evro popelje v višave, od koder si lahko mesto ogledate z različnih perspektiv. Vse poteka avtomatično.

Popolnoma »odbita« velikanska skulptura vas popelje na razstavo M_ARS - Umetnost in vojna, ki jo je postavil Peter Weibel, odprta pa bo do 26. marca. Govori o socialni nepravilnosti in brutalnosti proti človeštvu, postavljena pa je le korak dalje od razstave Jožeta Plečnika. Seveda so pri vsaki razstavi še spremljajoče prireditve in kup natiskane graiva.

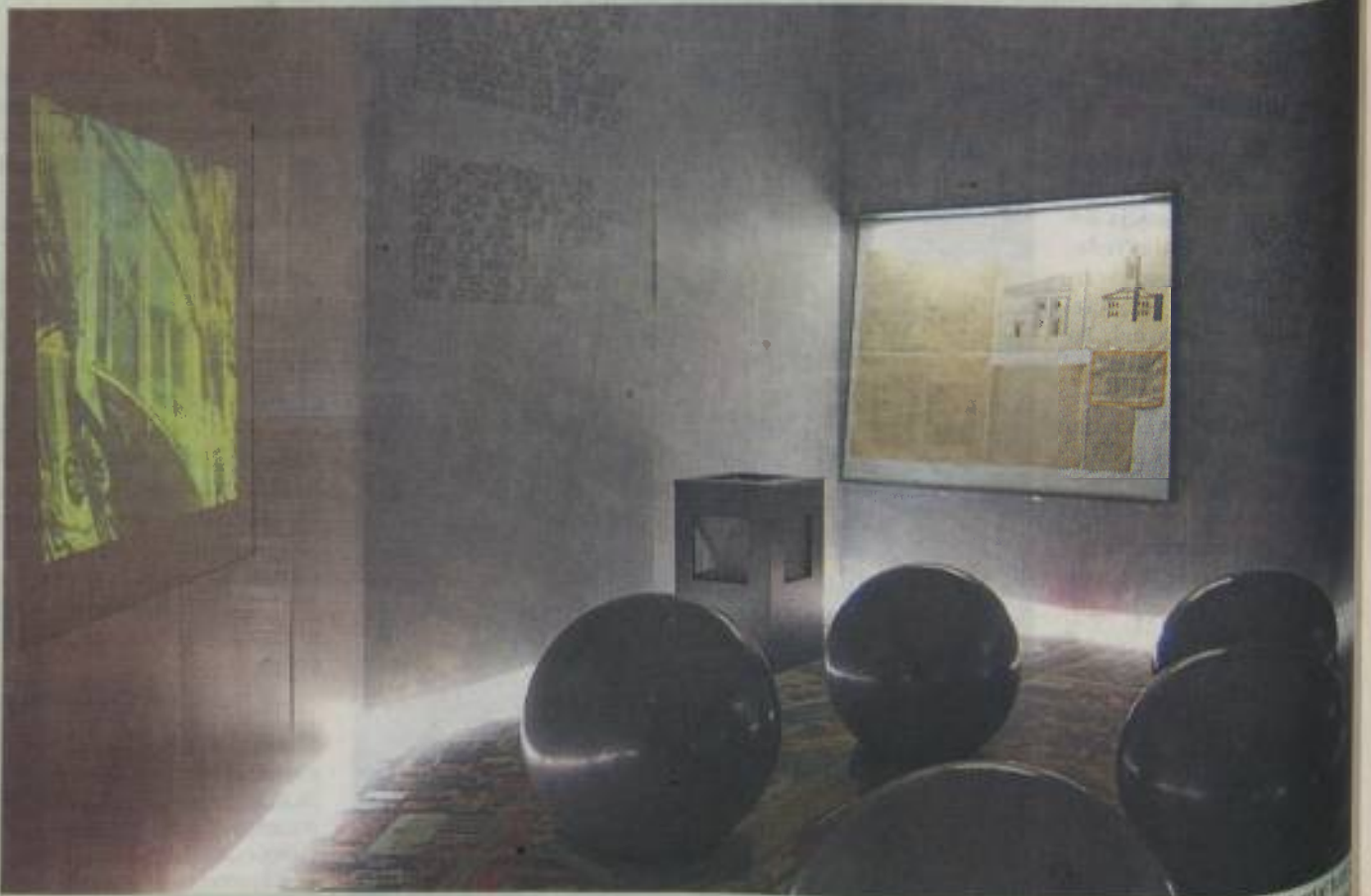
Reka Mura, ki teče po sredini mesta, je dobila svoj otok. Temu arhitekturnemu projektu se pravi »Die Insel in der Mura« in je zelo priljubljen med domačini in turisti, čeprav na njem razen lepih razgledov ni še ničesar. Bodo pa zato marca odprli kano in takrat bo najbrž še večji obisk kot sedaj, ko na »otoku« še trajajo gradbena dela. Projektanta te »Plaze za nov mileni« kot je podnaslov strukture, sta Robert Punkenhof in Vito Acconci, ki sta s tem želela ustvariti tudi gledališče na prostem.

»Vojna je nekulturna. Zaustavite jo,« piše na velikem transparentu pod graškim gradom. S tem se je mesto odzvalo na nutne vojaško-politične razmere v svetu. In to seveda spretno vkomponiralo v kulturno ponudbo.

Mestna hiša oz. rotovž je najlepši zvečer, ko ga obsijejo različne barve, tako kot tudi druge zgradbe v mestu, saj je kulturnega projekta. Nasploh je Glavni trg (Hauptplatz) eden najlepših v Evropi in ga je Unesco leta 1999 razglašal za svetovno kulturno dediščino.

Razstava o Jožetu Plečniku in Ljubljani (1872-1957) bo odprta v Mestnem muzeju do 30. marca. Ni toliko velika kot raznovrstna, saj se je Plečnik ukvarjal s glasbo, filozofijo in človeškimi odnosi. Tistim, ki dobro poznajo slovensko prestolnico, se bo zdela razstava precej domača. Videozasloni pa v Gradcu prikazujejo samo stvar posameznikov, ampak celotne ponudbe. Poleg tega sta Ljubljana in Gradec izdala tudi posebno časopisno prilogo samo o tej razstavi.

Regijsko zavetišče za živali

Potepuški psi in/ali ognjemeti?

»Rešitev je samo v dobri volji ljudi ... zavetišče za zapuščene živali bomo v Pomurju dobili takrat, ko boste to vi hoteli,« je bil direkten mag. Ljubo Jakelj

V četrtek, 13. februarja, so se v Murski Soboti na povabilo vodje pomurskih veterinarskih inšpektorjev srečali predstavniki lokalnih skupnosti, veterinarskih organizacij, enote nacionalnega veterinarskega inštituta v Murski Soboti ter Društva za zaščito živali. Letošnja udeležba je bila boljše kot lanska, ko so se srečanja udeležili le trije župani.

Tokratnega srečanja se je udeležilo 14 predstavnikov pomurskih lokalnih skupnosti, slišali pa

smo tudi dokaj konkreten predlog za rešitev problema zapuščenih živali. Mag. Jakelj je najprej predstavil Zakon o zaščiti živali (UL, št. 98/99) in Pravilnik o pogojih za zavetišča za zapuščene živali (UL, št. 48/00). Najbolj sporen je vsekakor 27. člen zakona, ki določa, da morajo vse stroške, povezane z zapuščenimi živalmi (če ni znan lastnik), plačati lokalne skupnosti. In ker v Pomurju nimamo zavetišča za zapuščene živali niti nimajo občine sklenjenih pogodb z uradnimi zavetišči v Mariboru, Celju in Ljubljani,

ni, so stroški odstranitve, pridržanja, zdravljenja in morebitne evtanazije dokaj visoki. Najtežje je dokazati lastništvo oz. izvor teh psov – marsikdo odpelje nezaželeno mladičko ali »odvečnega« psa z avtomobilom iz urbanega središča in jih tam izpusti. Ta problem naj bi se vsaj delno rešil v prihodnje, saj bodo morale občine sprejeti odloke o reji psov in voditi register hišnih živali, vsi najdeni in novi psi pa bodo v prihodnje čipirani – z injekcijsko iglo jim bodo pod kožo na vratu vsadili poseben čip, ob pomoči

katerega bodo lahko vedno in povsod ugotovili, čigav je in od kod je. Toda neprijavljeni in potepuški psi bodo kljub temu obstajali tudi v prihodnje, zato je nujno razmišljati o gradnji skupnega regijskega zavetišča. Samo še eno leto bo takšno gradnjo finančno podpirala tudi država (50 %), zato je čimprej dogovor občin nujen.

Društvo za zaščito živali, ki vsa ta leta edino ljubiteljsko skrbi za vse zapuščene in mučene živali, ve, kako kruti in brezsrčni so lahko ljudje, ko morajo odločiti o takih zadevah. V minulih letih so imeli izbranih že enajst lokacij za gradnjo zavetišča, ki bi bilo v bližini Murske Sobotice najbolj primerno, pa so vse padle v vodo iz takšnih ali drugačnih razlogov, zato so se še kako razveselili, ko so slišali, da ima občina Gornji Petrovci že izbrano primerno lokacijo, načrte pa bodo lahko uredili, če bodo pogodbo o sodelovanju podpisale vse pomurske (prekmurske) občine. Prleška stran je menda že enotna.

Skorajda neprimerno je bilo razglabljanje predstavnice Mestne občine M. Sobotice, češ da bodo raje pisali pritožbe kot plačali dva milijona stroškov, ki so se nabrali zaradi tega problema. Pripomba predstavnice Društva za zaščito živali, zakaj jih tudi pri desetminutnem ognjemetu, ki stane do šest milijonov tolarjev, ne skrbi proračunski denar občanov, je bila povsem na mestu.

Bernarda B. Peček

Zgodilo se je ...

V času od 10. do 16. februarja so se zgodile na območju Slovenije 104 hujše prometne nesreče, v katerih se je poškodovalo 132 oseb, dve pa sta umrli. V letošnjem letu (do 16. februarja) so slovenske ceste terjale 22 žrtev, lani v enakem obdobju pa 31.

Od 12. do 17. februarja je bilo v Pomurju 42 prometnih nesreč, v katerih sta se dve osebi hudo poškodovali, tri pa lažje, v vseh pa je nastala materialna škoda, zlasti v nesreči na progi med Ižakovci in Dokležovjem (sedem milijonov), o kateri posebej poročamo.

Druga huda nesreča se je zgodila v torek, 17. februarja, ob 16.30 na lokalni cesti v Šalamencih. Voznik osebnega avtomobila se je peljal po lokalni cesti Puconci–Bodonci. Ko se je pripeljal v Šalamence, je začel voziti mimo cisterne, ki je zaradi dobave kurilnega olja stala ob desnem robu vozišča. Pri vožnji mimo je voznik osebnega avta kljub zaviranju trčil s prednjim delom vozila v pešca, ki se je hudo poškodoval in ga je reševalno vozilo odpeljalo v soboško bolnico.

Med 10. in 17. februarjem so pomurski policisti posredovali 24-krat zaradi kršitev javnega reda in miru, od tega 13-krat v javnih prostorih oziroma mestih in 11-krat v zasebnih prostorih. Odvedli so vinjeno kršiteljico, ki se v soboto, ob prihodu policije, ni mogla pomiriti. V prostor za pridržanja pa je moral, prav tako v soboto, avtomobilist, ki so ga vinjenega odkrili v prometu. Nasveta, naj gre proč od volana, ni upošteval, zato so ga odpeljali.

Iz informacij, ki nam jih je posredoval OKC PU Murska Sobotica, povzemamo, da so policisti 13. februarja opravili ogled delovne nesreče na območju Gornje Radgone. V neki vasi je ženska padla z lestve na betonska tla in se poškodovala.

Tatvin in vlomov pa tudi nikoli ne zmanjka, čeprav določene tiče odkrijejo, nemalokrat pa jih tudi priprejo; a kaj, ko se pojavijo novi ali pa so »stari« bolj dejavni. Med 13. in 17. februarjem je tudi bilo kar nekaj takih dejanj, denimo poskusa vloma v počitniško hišico v Andrejcih in v osebni avto v Murski Soboti, pa tudi že izvršena dejanja tatvin: mobilnega telefona, treh motornih žag iz stanovanjske hiše, orodja iz neke trgovine, vodovodnega števca, vlomi v delovne stroje in še in še.

V začetku tedna (ponedeljek) sta bila na območju Pomurja dva manjša požara. Okrog osme ure je v Domajincih ogenj zajel motorni del osebnega avta BMW s tujo registracijo. Posredovali so cankovski gasilci, a je kljub temu škoda za milijon tolarjev.

Kmalu po devetnajsti uri pa je bil manjši preplah v trgovini Klasck v Črešnjevcih, kjer je prišlo do električnega kratkega stika na sesalcu, zato je ta zagorel in zgorel. Ogenj so gasilci črešnjevski in gornjeradgonski gasilci.

Š. S.

Dokležovje: huda nesreča na tirih

Ze majhna neprevidnost oziroma nezbranost je vzrok za neupoštevanje prometnih predpisov (zavestno tega verjetno nihče ne počne?) in že lahko zgodi prometna nesreča, nemalokrat tudi s tragičnimi posledicami.

Zakaj je 36-letni S. D. iz Murske Sobotice, voznik dostavnega avtomobila Peugeot Boxer, v petek, 14. februarja, ob 12.40 zapeljal na železniško progo med Ižakovci in Dokležovjem? Je morda pregledal prometne znake, ki opozarjajo na »križanje« ceste in železnice? Jih je videl pa tudi bližnji vlak, a je mislil, da bo on (voznik) hitrejši? Kdo bi vedel?

Vlakovodja potniškega vlaka, ki je med Budimpešto in Ljubljano, je z zvočnimi signali opozoril na približevanje vlaka s štirimi potniškimi vagoni, žal pa je voznik dostavnega kombiniranega vozila, ki je pripeljal iz ižakovske smeri, medtem že zapeljal na prehod. Motorna lokomotiva je vozilo zadela v desni bok in »kombi« potiskala pred seboj 273 metrov. Med drsenjem so od avta odpadali posamezni deli. Voznik je hudo poškodovan in reševalno vozilo ga je odpeljalo v bolnico. Na kraj dogodka so se hitro pripeljali tudi gasilci PGD Murska Sobotica, ki so z železniških tirov odstranili razbitine avtomobila. Seveda bi

zdej lahko še pripisali, da se nesreča ne bi zgodila, če bi bile zapornice. Navajali bi lahko, koliko milijonov stane ureditev avtomatskih zapornic. Lahko bi navajali, da imamo v Sloveniji »preveč« prehodov cest čez železniške tire ... O vsem tem smo že večkrat pisali. Pa vendarle: se bo premaknilo šele tedaj, ko bo več žrtev?

Foto: Š. Sobočan

Spremembe zakona o kazenskem postopku

»Okruženi« dokazi bolj izjema kot pravilo

Od novele do skrajšanja sodnih postopkov

Kot kaže, se obeta nekaj pomembnih sprememb tudi v zakonu o kazenskem postopku. Novela zakona, ki naj bi jo poslanci obravnavali že aprila, predlaga namreč vrsto smiselnih sprememb za skrajšanje sodnih postopkov ter izločanje sodnikov.

Med spremembami, ki jih predlaga pravosodno ministrstvo, je gotovo tista, ki na podlagi odločbe ustavnega sodišča, izdane 21. marca lani, terja od zakonodajalca izjasnitev glede izločanja sodnikov iz sodnih postopkov. Vemo, da so se ravno zaradi te odločbe v javnosti pojavila deljena mnenja. Dejstvo je, da je spričo tako imenovanih okuženih dokazov »padlo« več kazenskih zadev, med njimi tudi razvpiti primer Makoter s soboškega okrožnega sodišča. To je navsezadnje privedlo do obnove sodnega procesa.

Zaradi odprave neskladnosti zakona o kazenskem postopku z Ustavo Republike Slovenije, ki je bila ugotovljena z odločbo ustavnega sodišča, je treba nujno spremeniti ustrezne določbe zakona in jih dopolniti tako, da bo na učinkovit način preprečeno, da bi se sodnik ali predsednik

senata seznanil z obvestili, pridobljenimi v predkazenskem postopku. Po novem naj bi predsednik senata izločil, če se je pri odločanju o kateremkoli vprašanju seznanil z dokazom, ki bi moral biti izločen, razen če vsebina dokaza ni takšnega značaja, da bi lahko vplivala na njegovo odločitev.

Prav tako naj bi bil spremenjen postopek izločanja tako imenovanih okuženih dokazov. Le-te bodo morali iz sodnih spisov izločiti že tožilci. Gre npr. za določene uradne zaznamke policije, še preden bo zadeva prišla v preiskavo. Kot zadnji pa jih bodo lahko izločali tudi preiskovalni sodniki.

Zaradi pospešitve postopkov bodo imeli več pristojnosti tudi tožilci in policisti. Državni tožilec bo smel ob vložitvi obtožbenega predloga sodišču predlagati izdajo kaznovalnega naloga, s katerim bo obdolžencu izreklo predlagano kazensko sankcijo ali uk-

rep brez opravljene glavne obravnave (denarna kazen, prepoved vožnje motornega kolesa, sodni opomin itd.). Če se bo sodnik s tem strinjal, bo izdal kaznovalni nalog, kar pomeni, da sojenja ne bo. Če pa se obdolženi ne bo strinjal, bo uveden sodni postopek. Tožilci bodo lahko vložili neposredno obtožnico zoper osumljenega tudi brez soglasja preiskovalnega sodnika za kazniva dejanja, za katera je zagrožena kazen do osmih let zapor, ne več samo do petih, kot velja sedaj.

Tudi policija bo dobila dodatne pristojnosti. Vsakogar, ki ga sumi kaznivega dejanja, bo morala poučiti o njegovih pravicah, mu torej dati popoln pravni pouk. Obeta se zanimiva novost, po kateri se osumljenca z njegovim privoljenjem lahko posname zvočno in slikovno. Kot prepovedani (okuženi) dokumenti v sodnem spisu pa bodo še vedno policijski zaznamki o operativnih razgovorih policije z osumljenimi, ki so bili opravljeni, še preden se je sumilo, da bo za nekoga uveden predkazenski postopek.

Milen Jerše

40

V soboto, 22. 2. 2003, ob 18.00 v osnovni šoli v Gornji Radgoni

ZAIGRAJMO IN ZAPOJMO PO DOMAČE

Nagrade za obiskovalce!

NAJ RADIO 2000

VODITELJ **Geza, kl se rad zeza**

Alfi Niplč, Drago Jošar, Zlatko Dobrič, Brina, Ptujskih 5, Nova Legija, Karizma, Anita, Blanka, Gospodinja Trežika, D'Kwaschen Retashy, Metulj, Antonija, Fantje izpod Vurberka, Anton aus Tirol

Preprodaja vstopnic v Mercatorjevi Marjanci in LTO Gornja Radgona!

Pokrovitelji: Radgonske gorice, ARCONT, LTO, Rodos, KEOR Bratonci, Kamnoseštvo Bunderla Grad, Nova Ljubljanska banka, Občina Gornja Radgona, Milnopek.

Po naših znanih poteh

Kam je vse veselje šlo ...

Predpusni čas, čas vragolij, norčij in čas priložnosti za večji zaslužek se za nekatere začne takoj po novoletnih praznikih. To je čas, ko se hodi plesat, zabavat, ko se družijo prijatelji in sodelavci, sosedje ... Ja, povsod drugod je tako, le pri nas ne. Če pobrsate po satelitskih televizijskih programih, se lahko prepričate, kaj vse uganjajo po svetu, pa nasi gre za nemške, avstrijske, angleške, italijanske ali, olala, karnevalske zabave v Latinski Ameriki.

Pri nas se kaj takega ne počne, ne, mi smo preresni in prepametni, da bi se ukvarjali s tem. Nas zanimajo samo politika, sestanki, organiziranje takšnih in drugačnih društev, pisanje poročil, zapisnikov, pridobivanje dovoljenj ... Kam smo prispeli? Več imamo društev, več imamo zakonov in predpisov, bolj smo dolgočasni in nedružabni. Uniformirani in nedružabni.

Nekoč so bili tudi naši gostilničarji veseli, če je bil pust šele marca - to je pomenilo, da lahko imajo tri konce tedna ali več predpusne plesne, ki so privlačevali mlade od blizu in daleč. Kdor je kaj veljal (ali si hotel najti partnerja) je moral biti na takem plesu! Ali ste te dni zasledili, da imajo v kakšni gostilni predpusni ples, morebiti maškarado, in temu prilagojeno pustno ponudbo jedi in pijač. V nekaterih krajih niti pravih gostiln nimajo več. Nekatere so se prav zadnje mesece zaradi strogih predpisov prekatégorizirale v bifeje. Tiste, ki so še ostale, se morajo večino časa ukvarjati z birokracijo, namesto da bi se posvetile gostom. Ples? Ko pa so estradni umetniki tako dragi. Odkar gasilska in druga društva več ne morejo biti glavni organizatorji veselja, tudi ni posebne vneme pri pripravi takšnih in drugačnih prireditev - zakaj bi se trudili, če pa ni zaslужka. Nihče ne pomisli, da zaslužek ni vedno najpomembnejši, saj je osnovni cilj društev (vsaj tako si predstavljam) druženje ljudi. Nekateri bi z veseljem prišli v vaško dvorano, če bi kdo kaj organiziral, pa čeprav bi si hrano in pijačo prinesel vsak sam (ponekod tako delajo in so zelo zadovoljni). Morebiti pa bo kakšen vaški predsednik ali župan vendarle prenehal svoje občane!

Bernarda B. Peček

Razgledovanje z goričkih vrhov

Po sledi »prilike«

Stanjevci-Zenavlje-Šulinci

Če ste gobar, vnet kolesar ali ljubitelj lepih gozdov, se ne boste spraševali, kje so te vasi. Tu okrog so najlepši tereni za gobarjenje, najlepši razgledi z vrhov hribov in hiše so že od pamtiveka postavljene po slemenih.

Mnogim se bo zdela nenavadna tudi povezava teh treh vasi - predstaviti vam želimo povsem novo pot (vsaj za večino), vendar pa je vsem tem krajem skupno tudi to, da v njih živijo pravi Goričanci, ljudje, ki so odkriti, šaljivi, družabni in zgovorni. Ti ljudje ne kukajo skrivaj izza okenskih zaves, kdo se vozi po cesti. Ne, Goričanci pridejo na dvorišče, do ceste in z veseljem pokramljajo z vami. Tu in tam se vam celo zazdi, da vedno nekdo ob ograji čaka nekoga, da ga pot zanese tam mimo.

Do Stanjevce boste prišli po cesti od M. Sobote do Hodoša. Vas je pravzaprav razdeljena na levi in desni del, mi smo zavili pred ovinkom in pred gostilno levo. Tu imate občutek, da se od tistega davnega leta 1934, ko je tam na drugi strani hriba pristala »lebdéca prilika«, ni nič spremenilo. Na tem klancu je kar nekaj hiš, ki so kakor iz nekega prejšnjega življenja. Morebiti zato, ker do pred nekaj leti tukaj ni bilo asfaltirane ceste? Nekatere hiše so prodane in čakajo na rušenje, druge obnavljajo, tretje spet so

Nekoliko drugačen pogled - skozi odprtino spominskega znamenja v Zenavljah, ki so ga postavili 1997. leta v spomin na veliki dogodek 1934. leta.

Pot skozi Stanjevce, kjer je čedalje več praznih hiš.

ostale prazne pred meseci. Iz Stanjevce je doma tudi avtor zgodbe Nebo nad Zenavljami Milan Vincetič, ki opisuje prav to - verjetno edini pomembnejši dogodek v zgodovini teh vasi. Ta knjižica bo prav primerno čtivo, preden se odpravite na izlet. Ko boste prispeli na vrh, do križišča, zavijete desno. Peljali se boste po eni najlepših panoramskih cest, vsi ljubitelji narave bodo prav gotovo želeli po njej iti peš. Vzemite si čas. Ta košček pokrajine si to zasluži. Preden boste prispeli v Gornje Petrovce, nekje med dvema pokopališčema, zavijte levo v gozd in globel. Tu so že Šulinci, vendar le en zaselek. Pot je dokaj strma, toda naj vam ne bo žal: pred vami bo celotna dolina potoka Merak. Ko boste prispeli do ceste, ki pelje po dolini, zavijete levo. Čez čas boste prišli do balona oziroma do spominskega znamenja, ki je bilo postavljeno 1997. leta v čast dogodku v letu 1934. In to je bil drugi najpomembnejši dogodek v zgodovini vasi Zenavlje: postavitve tega znamenja. Avtor je Mirko Bratuša, akademski kipar, ki je danes med najbolj cenjenimi in iskanimi in ki je znan tudi po tem, da poskrbi za celovito predstavitev kipa - torej tudi za ureditev okolice. To boste opazili tudi sami. Vincetič je zapisal, da se je orožniški narednik Fuss spraševal, le kako je lahko

ta stratosferni balon iz Belgije zaneslo prav na Zenavlje ... goričko vas, nad katero bi se še Bog zabil. Nekje nad Zenavljami, ki premorejo le ... v madžarskem slogu zidano osemletko ... niti tega ni več. Imajo pa veliki balon z odprtimi ki jih krasijo različne rastline, ki ima v svoji tranjosti še en manjši stratosferni balon. Ko pogledali naokrog, vam bo v oči padla hiša na sprotne hribu v vasi Zenavlje. Izstopa zaradi svoje lepe lege in barve fasade. Ko se boste pripeljali na cesti desno na vrh, si boste lahko to »opasano«

pobliže ogledali. V Šulince boste prispeli, če zavijete desno po sti navzdol - le kdo si je izmislil toliko ovinkov tako strmi poti. Za Goričko je to zelo strnjeno selje! Šulinci imajo velike, nove hiše - kmetske nedeljo, 2. marca, bo tam tradicionalno borovo stüvanje - nismo namreč po naključju izbrali poti za tokratno predstavitev. Da boste znali preiti njihovo pustovanje!

In če vas bo zamikalo potovanje ali raziskovanje naprej, lahko spodaj pri Meraku zavijete levo, ti Nerađnovcem, lahko poiščete Mrzel studene Lenarčičev mlin ... toda to je že neka druga ... Bernarda B. Peček

Voršič zamenjal Ritonjo

Turistično društvo Sv. Jurij iz občine Sv. Jurij ob Ščavnici (najbolj znana je ponudba Stare gore; pisarna Štibilc bo začela poslovati v začetku aprila, tel.: 568 16 04) je po januarskem občnem zboru dobilo novega predsednika Borisa Voršiča. Dosedanji predsednik Marjan Ritonja je (iz zdravstvenih razlogov) vesel zamenjave, sicer pa je že do sedaj veliko prispeval k turistični dejavnosti - šestnajst let je aktiven v društvu, predsedniško funkcijo pa je opravljal šest let.

Porabsko borovo gostüvanje

Slovenska zveza v Porabju na Madžarskem bo 2. marca, torej na fašensko nedeljo, organizirala Porabsko borovo gostüvanje v Varaša (Monoštri). Začelo se bo že ob 8.30 v Slovenski vasi, ko bodo podrli bor »za špot«, nato ga bodo vlekli proti Varaši, v popoldanskem času pa bo »zdavanje« pred restavracijo Tromejnik in nato velik ples in licitacije pri Slovenskem domu.

Štefan Jaklin novi predsednik Strka

Zaradi novih obveznosti dosedanjega predsednika Društva za šport, turizem, razvoj in kulturo Slovenije ŠTRK Velika Polana Damijana Jaklina (s februarjem je začel opravljati poklicno funkcijo glavnega tajnika Turistične zveze Slovenije) so na sobotnem občnem zboru za novega predsednika izvolili Štefana Jaklina iz Velike Polane.

TD Vrtanek G. Petrovci

Med najbolj aktivnimi in »izkoriščenimi« člani petrovskega turističnega društva so prav gotovo ljudski pevci in godci. Od 14. do 16. februarja so s

puconsko občino gostovali na srečanju zdomcev na tromeji med Avstrijo, Italijo in Švico. S svojim igranjem na harmoniko, grablje, vile, boben in »eber« (suho bučo, ki jo uporabljajo vinogradniki) so nadušili Evropejce. Sicer pa bodo imeli v G. Petrovcih večjo prireditev ob marčevskih praznikih 9. marca v petrovski vaški dvorani, nam je povedala Marija Došen.

Motovilci: Velko in dašnje gostüvanje

1. marca ob 11. uri se bo v Motovilcih vse začelo pred gasilskim domom; najprej bodo šli po mladoženca, nato pa še na breg k stari hiši s črno kuhinjo po snejo. Nato bo šel sprevoz nazaj v vas na gostüvanje in zdavanje okrog 14.30 pred gasilskim domom (tu bo civilna in nato še cerkvena poroka). Naprej bo veselo gostüvanje z vsemi plesi, ki so bili včasih popularni. Ko bodo sneji sneli krono, bo v dvorani ples v maskah. Maske bodo tudi nagrajene.

Bili so in ostajajo veliki ljudje

Turistična zveza Slovenije bo organizirala tudi letos skupaj z Ribiško zvezo Slovenije in Lovsko zvezo Slovenije tradicionalno spomladansko čiščenje okolja - takoj, ko bodo to omogočale vremenske razmere, bo treba pospraviti nezaželene ostanke. Sicer pa je že vse nared za začetek novega 17. festivala mladih Turizmu pomaga lastna glava - letos s temo Bili so in ostajajo veliki ljudje.

Kraji so zgoščene zgodbe o ljudeh, če jih človek zna prebrati (Miloš Mikeln v oddaji Portret, nedelja, 16. februar, TV Slovenija)

Bernarda B. Peček

Najstarejše hladilnice, narejene kar na njivi, so takšne »repnice«. V teh vaseh jih še najдете.

Valentinov pohod

Planinsko društvo Lendava je organiziralo v nedeljo, 16. februarja, tradicionalni 6. Valentinov pohod ob meji.

Več kot štirideset pohodnikov se je podalo po poti čez Kobiljanski potok pred Mostjem in nato tik ob meji z Madžarsko do kraja Žitkovci. Tam so se ogreli s toplim čajem, v Žitkovskih goricač pa so se vsi povzpeli na nekdanji vojaški stolp. Pohod so končali pri lovskem domu na Kobilju. Lendavskim pohodnikom so se pridružili tudi gostje iz Hrvaške.

F. Bo.

PUSTOVANJA

Sporočite nam, kje, kdaj in kako boste organizirali pustovanja. Podpiramo vaše miselne in podjetne - vendar ne čakajte predolgo!

Vestnik - redakcija,
tel. št.: 02 533 10 19
bbp@p-inf.si

Venera, agencija za trženje
tel. št.: 02 533 10 15
venera@p-inf.si

HC: 02 531 19 60

Maratonski plavalec Martin Strel

»Junija bom preplaval Muro«

Po Donavi in Misisipiju še 444,4 kilometra Mure

Zadnji velik uspeh je maratonski plavalec Martin Strel uresničil lani med 4. julijem in 7. septembrom, ko je v projektu Iz oči v oči (Eye to eye), kot so poimenovali njegovo plavanje, uspel premagati 3.797 kilometrov dolgo reko Misisipi. O tem in načrtu, da se 11. junija letos loti tudi 444,4 kilometra reke Mure od njenega izvira pa do izliva, je spregovoril poslušalcem v Domu kulture na Razkrižju.

O njegovemu poletnemu izživu, torej reki Muri, je Strel povedal: »444,4 kilometra dolge reke Mure bom lotil v sredo, 11. junija, in bom vsak dan preplaval nekaj več kot 100 kilometrov, tako da predvidim, da jo bom od izvira do izliva preplaval v štirih dneh. Z reko Muro imam značilnostmi sem se že dobro seznanil in njen del že pred leti preplaval. Mura je sicer lepa reka, prijetna za plavanje, vendar zna biti tudi precej nevarna, ne prepoznavna. Plaval bom skozi tri države, torej Avstrijo, Slovenijo in Italijo, in bomo zato tudi k sočasni poskušali vključiti občane ob vsem njenem toku.

Martin Strel: »Za take uspehe je potrebno veliko vztrajnosti in sistematičnega dela pa tudi dobro poznavanje značilnosti reke.«

Vem, da je reka zelo mrzla, vendar pa se je precej izboljšala njena čistota, še posebej v avstrijskem delu. Vabim vse, ki živijo ob reki Muri, da pri tem projektu sodelujejo, saj bo to tudi pomembno za promocijo reke in pokrajin ob Muri.

Misisipi mu je uspelo, kljub mnogo težavam na poti, preplaval je v 68 dneh in se je tako že drugič (prvič je bilo, ko je preplaval Donavo) vpisal v Guinnessovo knjigo

rekordov. Za take podvige je gotovo potrebno veliko fizične in duhovne moči ter volje pa tudi vztrajno in sistematično delo.

Martin Strel je od leta 1978 poklicni maratonski plavalec. Po izobrazbi je sicer glasbenik, kitarist, ki se je nekaj časa preživljal tudi z igranjem in poučevanjem kitare. Čeprav se je rodil leta 1954 v Novem mestu, leta očitno kaj dosti ne vplivajo na njegovo fizično pripravljenost in moč. Tako je med

drugim leta 1992 preplaval Krko, dolgo 105 kilometrov v osmih urah, naslednje leto Kolpo v dolžini 62 kilometrov. Sledila so leta uspehov na rekah pa tudi v morju, denimo tista, ko je leta 1997 kot prvi človek preplaval morje med Afriko in Evropo v dolžini 78 kilometrov v 29 urah, 36 minutah in 37 sekundah.

»Zamisel, da bi preplaval celotno dolžino Donave, sem uresničil v 58 dneh leta 2000 in tako postavil svetovni rekord v dolžinskem plavanju. Lani pa sem premagal še reko, o kateri smo kot otroci brali iz knjig Marka Twaina o Tomu Sawyeru in Huckelberryju Finnu - Misisipi. Organizacija obeh projektov je zahtevala mnogo postopkov in opravil na mednarodni ravni pa tudi priprav, proučitev rečnih tokov, plovnega režima, varnostnih in tehničnih predpisov pa tudi zelo zahtevno organizacijo, veliko dogovarjanja. Misisipi teče kar skozi deset ameriških držav od Minnesote do Louisiane, torej dejansko čez vse Združene države Amerike od severa do juga,« pravi Strel.

Pri tem je šlo za mednarodni projekt pa tudi ekipo, ki je Strela spremljala, so sestavljali tako Slovenci kot Američani, med njimi kar nekaj takih, ki reko zelo dobro poznajo. Dobro poznavanje reke pa je osnovni pogoj, da se takega podviga sploh lotiš. Strel dodaja: »Za ta podvig sem v Ameriki dobil veliko nagrad, priznanj, mnogo znanih osebnosti mi je čestitalo. Take uspehe v Ameriki in mnogih drugih državah veliko bolj cenijo kot v Sloveniji. Pri nas pa ne smeš izstopati iz povprečja. Prav zato tudi na mojih predavanjih Slovence učim, da se je v svetu treba obnašati samozavestno, ne pa se vedno skrivati neke v ozadiju. Zato je tudi Amerika najbogatejša država na svetu. Pri nas pa smo premalo sproščeni in preveč zaprti. V tujini ni dovolj, da dosežeš neke športne uspehe, ampak se moraš znati z ljudmi dogovarjati in sodelovati. V tujini me nihče ne sprašuje o politiki, ampak Misisipiju, vinu, plavanju...«

Tomo Koleč, foto: N. J.

Šahovski kotiček

Olimpijcu odvzel skalp

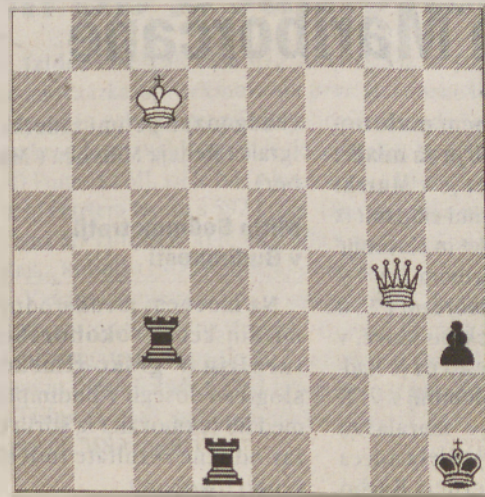
28-letni Tomislav Gruškovnjak iz Gornje Bistrice, ki je lani pridobil laskavi naslov mojstra FIDE, je po izobrazbi inženir kmetijstva in dipl. univ. ekonomist, zaposlen pa je na Carinskem uradu Murska Sobota kot carinski inšpektor na izpostavi v Murski Soboti. Šah je začel igrati že pri štirih letih po zaslugi matere in strica. Uspehe je dosegal že v pionirski konkurenci, saj je bil leta 1989 tretji na republiškem prvenstvu. Že leto prej je iz ŠD Lendava prestopil v ŠD Radenska - Pomgrad. Med študijem v Mariboru je bil v letih 1996 in 1999 univerzitetni šahovski prvak. Leta 2000 je zasedel prvo mesto na prvenstvu ŠD Radenska - Pomgrad, lani pa je postal pomurski prvak v pospešenem šahu. Je stalni član prve ekipe, ki nastopa v državni super ligi. Prav tako igra za kluba na Hrvaškem in Madžarskem. Medtem ko je v mlajših letih igral predvsem taktično, pa mu je z večanjem šahovskega znanja postala bližja pozicijska igra. To je dokazal tudi v partiji s članom A-reprezentance Slovenije Aljošo Grosarjem.

Ureja: Milan Jerše

A. Grosar (2474) - T. Gruškovnjak (2299)
Državna liga, Bled 2002, 22. 11.

1.e4 d5!? (Že prva poteza je presenečenje za nasprotnika. Na 1.e4 igram vedno 1...c5, vendar sem se, da bi se izognil pripravam nasprotnika, ki je dober teoretik, raje odločil za skandinavsko otvoritev. Prav tako je pomemben psihološki dejavnik odigrane poteze, ki takoj na začetku vrže nasprotnika iz vnaprej načrtovanega toka dogajanja.) 2.exd5 Dxd5 3.Sf3 (Po nekajminutnem premisleku se je nasprotnik odločil, da se izogne glavni varianti.) 3...Sf6 4.d4 Lg4 (Črni začenja z igro na točko d4.) 5.Le2 e6 6.h3 (6.Sc3 Lb4 in črni nima posebnih težav.) 6...Lh5 7.0-0 Le7 8.Le3 0-0 9.e4! (S tempom prežene damo in hkrati gradi močan center, kar mu zagotavlja prostorsko prednost.) 9...Da5 10.Sc3 c6 11.a3 Dc7 12.Dd2 (12.g4 Lg6 13.Se5 predstavlja zanimivo možnost za belega.) 12...Lxf3 (Črni menja lovca za skakača, ki nadzira polji e5 in d4. Tako mu tudi ni treba več paziti na potezo g4.) 13.Lxf3 Td8 14.Tfd1 Sbd7 15.Tac1! Se5 16.Le2 (Posledica nasprotnikove nenatančnosti je slabitev kontrole nad poljem d5, prav tako je črni uspel s tempom pripeljati skakača na g6, od koder kontrolira točko f4.) 16...Sg6 17.Dc2 Ld6! (Pomembno je opozoriti, da sta na šahovnici dve strateško izredno pomembni točki d5 in d4. Črni načrtno pokriva točko d5, kar kombinira tudi s poskusom zamenjave belih figur, ki branijo točko d4. Pri tem igra pomembno vlogo dejstvo, da je črni že prevzel kontrolo nad poljem f4, prek katerega lahko izmenja strateško pomembne nasprotnikove figure.) 18.Se4?! (Beli bi moral igrati 18.d5, nakar pride do pozicij, ki so nekeje v mejah ravnotežja. Npr. Lh2+ 19. Kh1 Lf4 20.dxc6, ali 20.dxe6 fxe6 21.Se4 Lxe3 22.fxe3 De5 23.Sxf6+ gxf6 24.Db3 b6 25.Lf3 Se7=), bodisi 20...Dxc6 (20...bxc6) 21.Lf3 Dxc4 22.Lxb7 Txd1+ 23.Dxd1 Lxe3 24.fxe3 Tb8 25.Lf3 a5 26.b4 (26. Dd6 Txb2 27. Dd8+ Sf8 28. Dxa5 h6 29. a4 Sd7 30. Da8+ Kh7 31. a5? Dc5+) 18...Sxc4 19.Dxe4 Lf4 20.b4?! (Na videz agresivno, a le slabi pozicijo. Ta kmet je na b2 koristnejši, saj bi lahko beli z b3 branil kmeta na c4, potem ko bo črni igral b5.) 20...Td7 21.Td2 Tad8 22.Tcd1 Lxe3 23.Dxe3 (23.fxe3) 23...Se7!? (Skakač krepi nadzor nad poljem d5 in preti Sf5.) 24.Ld3 a6! 25.Le4 b5! (Strategija črnega začne dajati sadove. Prevzeta je oblast nad poljem d5 in s tem se bo kmet na d4 začel čutiti kot slab.) 26.d5 (Beli je končno odigral d5, vendar v zanj neugodnih okoliščinah) 26...cxd5 27.cxd5 exd5 28.Tc2?? (Beli ni zadovoljen s prehodom v neugodno končnico (s šansami na remi) in poskusom z nekimi komplikacijami, vendar greši že v prvi potezi.) 28...dxe4! (Poleg veliko strategije še malo taktike...) 29.Txc7 Txd1+ 30.Kh2 Sd5 31.Dc5 Sxc7 (Ostalo je le še stvar realizacije prednosti, ki je postala po nekaj mojih nenatančnostih kar zahtevna stvar.) 32.Dxc7 T1d6! 33.De7 Td3 34.h4 h6 (34...h5) 35.h5 Tf8 36.Dxe4 Txa3 37.f4 Tc3 38.f5 Tc4 39.De7 Tc6 40.Kh3 Tf6 41.Dd7 Tb8 42.g4 Tbb6 43.De8+ Kh7 44.De4 Tbc6 45.De7 Tc4 46.Kg3 Tc3+?! (46...Tfc6 47.Dxf7 (47.Dd7 f6 48.De8 Tc8 49.De6 Td8 50.g5 hxc5 51.Df7 Td3+ 52.Kf2 Tc2+ 53.Ke1 Te3+ 54.Kd1 Th2 55.h6 Txb6) 47...Txb4 48.Kh4 a5 dobiva brez večjih težav.) 47.Kf4 Tc1 48.Kf3 Tg1 49.Kf4 Tc6 50.Dxf7 Tc4+ 51.Ke5 Tgxc4 52.Db7 Txb4 53.f6 Tbe4+ 54.Kd5 Tef4 55.fxcg7 Txc7 56.Dxa6 Tf5+ 57.Ke6 Txb5 58.Da8 Thg5 59.De4+ T5g6+ 60.Kd5 Kh8 61.De8+ Tg8 62.De5+ Kh7 63.De7+ T8g7 64.De4 h5 65.Kc5 Kh6 66.Df4+ Tg5+ 67.Kb4 Kg6 68.De4+ Tf5 69.De8+ Tgf7 (Izkazalo se je, da je to prava postavitev črnih figur. Okoli kralja sem postavil nekakšen oklep, ki ga ščiti pred šahi nasprotnikove dame. Celotna formacija se počasi premika naprej.) 70.De6+ Kg5 71.De3+ Tf4+ 72.Kxb5 h4 73.Kc6 T7f6+ 74.Kd7 Kg4 75.Dg1+ Kh5 76.Dg2 Tf3 77.Dg8 h3 78.De8+ Kh4 79.De4+ Kg3 80.De1+ Kg2 81.De2+ Kh1 82.De1+ Tf1 83.De4+ T6f3 84.Dg4 T d 1 + ! ? 85.Kc7?? (Po 85.Kc6 Tdd3 je iskanje dobitka v poziciji idealno za Fritza. Slabo za belega je npr. 86.De4 h2 87.De1+ (87.Dg4 Tf2) 8 7 . . . K g 2 88.De2+ Kg1) 85...Tc3+ in beli se vda. 0-1.

Jože Gabor

Bili smo na pomurskem rokometnem derbiju

Radgončani napolnili mrežo Razkrižja

Pravzaprav od derbija ni bilo ne duha ne sluha, saj so bili rokometaši Arconta iz G. Radgonce premočan nasprotnik za ekipo Razkrižja. Radgončani so že v začetku tekme z lahko to prebijali neorganizirano obrambo gostov in hitro povedli s 4:0 in s 5:1. V drugi polovici prvega polčasa je bilo že

13:4 za Arcont, prvih trideset minut pa se je končalo z vodstvom Radgončanov z 18:5.

V drugem delu so se Razkrižjani nekoliko otresli pritiska, Radgončani pa malce popustili, tako da so Razkrižjani predvsem po zaslugi Roberta Ovsenjaka, ki je bil z osmimi zadetki najboljši strelec, razliko že med tekmo in tudi na

koncu zmanjšali na deset golov. Končni izid je bil tako 31 : 21 za Arcont, pri katerem je z atraktivnimi potezami navduševal Tomaž Merica, ki je zadel sedemkrat.

To je bilo srečanje prvega kroga spomladanskega dela 2. rokometne lige - vzhodna skupina, v bistvu pa se je tudi na parketu pokazala razlika, ki je bila očitna na lestvici, saj so bili Radgončani po končanem jesenskem delu na drugem, Razkrižjani pa šele na predzadnjem mestu. V prvem krogu jesenskega dela je bila razlika med tema dvema ekipama še neopazna, saj je Razkrižje takrat doma izgubilo le s 24 : 27. »Doma« je le pogojno rečeno, saj Razkrižjani svoje domače tekme igrajo v Ljutomeru, medtem ko pa Radgončani trenirajo in igrajo svoje tekme v športni dvorani v Apačah, kjer se je sedaj zbralo lepo število gledalcev. Vendar je bilo razvidno, da le-ti prihajajo iz več krajev Pomurja, saj večino igralcev poznajo že po nastopih v dresu Pomurke Bakovec, Kroga in Poleta, klubov, ki jih žal več ni med nami. Se lahko še kdaj zgodi čudež?

Karate

Štiri prva mesta za Radenčane

V okviru prvega kroga tekmovanja v hrvaško-slovenski karate ligi, na katerem je sodelovalo kar 411 tekmovalcev iz 31 klubov iz obeh držav, so se odlično odrezali tudi mladi tekmovalci in tekmovalke iz Karate kluba Radenci. Mladi Radenčani in Radenčanke so se tokrat še posebej izkazali v ekipnih tekmovanjih, kjer so med drugim zasedli tudi štiri prva mesta.

Rezultati tekmovalcev in tekmovalk KK Radenci: prvo mesto so zasedli: dečki kate ekipno v postavi Marko Zemljič, Tomi Močnik in Žiga Mir; deklince kate ekipno v postavi Ines Satler, Ana Frangež in Martina Gomzi; mlajši kadeti kate ekipno v postavi Tomi Močnik, Marko Zemljič in Aleš Mir ter mlajše kadetinke kate ekipno v postavi Martina Gomzi, Ana Frangež in Ines Satler. Drugi mesti sta zasedli ekipi dečkov v katah in mlajši kadeti v borbah, tretji pa so bili v katah dečki in mlajši dečki ter dečki v borbah.

O. B.

Košarka

Nejc Juteršnik – najboljši igralec

V polfinalni skupini 37. pionirskega festivala v košarki, ki je igrala tekme v Murski Soboti, je zmagala Osnovna šola Litija, ki se je uvrstila na finalni turnir četverice. Drugo mesto je zasedla prva osemletka iz Murske Sobotice, ki je najprej premagala ekipo OŠ Janka Padežnika iz Maribora s 53 : 49, nato pa v odločilni tekmi klonila proti Litijčanom z 42 : 65. S tem so Sobočani na petem mestu v Sloveniji. Domačina Nejc Juteršnik, ki je bil prvi strelec s 64 koši, so razglasili za najboljšega igralca turnirja.

K. G.

Državno prvenstvo v dvoranskem hokeju

Lipovski Lek premočan zmagovalec

V športni dvorani tretje osemletke v Murski Soboti je potekal konec tedna zadnji del letošnjega državnega prvenstva v dvoranskem hokeju. V članski A-skupini je prepričljivo slavilo moštvo Leka iz Lipovca, ki si je že nekaj kol prej zagotovilo prvo mesto. Končni vrstni red: 1. Lek Lipovci, 21 točk (45 : 14), 2. UHK Svoboda, 15 (45 : 20), in 3. DŠR Murska Sobota 0 točk (8 : 64). Še zadnji izidi: DŠR M. Sobota – Lek 0 : 8, UHK Svoboda – DŠR M. Sobota 12 : 0 in Lek – UHK Svoboda 4 : 5.

V B-skupini je zmagal Triglav 1 z 19 točkami pred Moravskimi Toplicami, 10, in Triglavom 2, brez točke. Še zadnji izidi: Triglav 1 – M. Toplice 3 : 2.

Pri članicah so zmagovalke hokejistke prve ekipe Triglava s 15 točkami in razliko v golih 39 : 0 pred Moravskimi Toplicami 9 (11 : 11) in drugo ekipo Triglava, ki je vse tekme izgubila (0 : 39).

V konkurenci mladincev je o prvem mestu odločal šele zadnji krog. Največ uspeha so imeli mladi hokejisti Triglava I z 18 točkami pred Moravskimi Toplicami, 17, in Lekom Lipovci, 16. Še izidi: Lek Lipovci – DŠR M. Sobota 5 : 1, DŠR M. Sobota – Triglav 1 0 : 5, M. Toplice – Triglav

2 6 : 1, Triglav 2 – DŠR M. Sobota 3 : 2, Triglav 1 – Lek Lipovci 2 : 1.

Milan Jerše

Zmagovalno moštvo lipovskega Leka. Foto: M. J.

Podobno je bilo pri dečkih. Prvo mesto je zasedla prva ekipa Triglava z 21 točkami (41 : 3) pred Lekom Lipovci, 21 (35 : 5), in drugo ekipo Triglava, 5 točk. Še zadnji izidi: Lek Lipovci – Triglav 2 2 : 0, Triglav 2 – M. Toplice 3 : 1, Triglav 1 – DŠR M. Sobota 8 : 0, DŠR M. Sobota – Triglav 2 4 : 2, M. Toplice – Lek Lipovci 0 : 9, Lek Lipovci – DŠR M. Sobota 3 : 0, Triglav 2 – Triglav 1 0 : 6, Triglav 1 – Lek Lipovci 4

Ekipa leta 2002:

1. Judo klub Lendava
2. Badmintonski klub Mladost Lendava
3. Klub borilnih veščin Judo Lendava

Perspektivni športnik leta:

1. Zoran Golubovič (Tenis klub Winner)
2. David Solarič (ŠD Dokonca)
3. Andrej Brda (KBV Judo Lendava)

Perspektivna športnica leta:

1. Sendi Lešnjak (KBV Judo Lendava)
2. Doris Solarič (ŠD Dokonca)
3. Tadeja Donko (ŠD Dokonca)

Perspektivna ekipa leta:

1. Judo klub Lendava - starejši dečki
2. Klub borilnih veščin Judo Lendava
3. Športno društvo Dokonca

Športni strokovni delavec leta: Ivan Breznik (Judo klub Lendava)

Rekreativec leta: Josip Šardi (kolesarjenje)

T. K.,
foto: N. J.

Košarka

Radenska obdržala četrto mesto

V 17. krogu 1. B lige je ekipa Radenska Creativa zabeležila pomembno zmago.

V gosteh so namreč premagali GD Hrastnik z 89 : 77. Strelci: Milčič 7, A. Novak 9, Adamovič 19, Bratkovič 9, Ravnikar 14, Dominiko 23, Majc 6 in T. Novak 2.

Še naprej vodi Unika Postojna TTI s 33 točkami, Radenska Creativ pa je na četrtem mestu z 29 točkami. V naslednjem kolu igrajo doma z Unifon Olimpijo ml. Tekma bo šele v torek, 25. februarja.

M. J.

Strelstvo

Vodijo tišinski pionirji

V Turnišču je potekal 6. niir regijske pionirske lige streljanju. Zmagala je sicer ekipa Kolomana Flisarija s 515 krogi (510) in Jankom Jurkovičem (496). V skupnem sešvku so mladi strelci s Tišobdržali vodstvo s 3.026 detki v polno in imajo 67 točk. Druga je ekipa Janka Jurkoviča z 2.982 krogi in 64 točkami, tretja pa je OŠ III Pomurka z 2.931 krogi in 58 točkami. Naslednji turnir bo 8. marca v Črenšovcih.

Namizni tenis

Sobočani uspešni

V 14. krogu v prvi državni članski namiznoteniški ligi so od Pomurcev nastopili le igralci Moravskih Toplic Sobotice, ker je M. Olimpija svojo tekmo s Pucončani zaradi nastopa njihovega igralca Tomšeta v mladinski reprezentanci Slovenije preložila. Tudi Sobočani so na gostovanju v Preserju nastopili brez mladega Ropoše. Zmagala je ekipa Sobočanov prioborila Karkovič in Koščak, ki sta zmagala v vseh srečanjih, saj je Kocuvan ostal brez zmage.

Preserje – Moravske Toplice Sobotica 3:6 (Rogelj – Koščak 0:3, Petrovič – Kocuvan 3:2, Nišavič – Karkovič 1:3, Petrovič – Koščak 3:2, Rogelj – Karkovič 0:3, Nišavič – Kocuvan 3:0, Petrovič – Nišavič : Karkovič 0:3, Petrovič – Karkovič 1:3 in Nišavič – Koščak 0:3).

V tretji ligi so Lendavčani z najvišjim možnim izidom premagali drugouvrščeno Ilirijo in tako že zasedli prvo mesto. Ljutomerčani so nepričakovano prepričljivo izgubili z istim nasprotnikom, s čimer so zapravili vse možnosti za drugo mesto.

Ilirija – LM-KO Lendava 0 : 6 (Ignjatovič 2, Kastelic 2, Zajtl 2), Vegrad 2 – Kapital Broker Ljutomer 0 : 6 (Solar 2, Puhan 2, Tranjko 2), Vegrad 2 – LM-KO Lendava 1 : 6 (Ignjatovič 2, Kastelic 2, Rošič 1, Ignjatovič – Rošič); Ilirija – Kapital Broker Ljutomer 6 : 2 (Solar, Puhan).

Ropoša odličen tretji

Na petem odprtem mednarodnem mladinskem in kadetskem prvenstvu Srbije in Črne gore, ki je bilo v Vranju, sta v slovenski mladinski reprezentanci igrala tudi najboljši slovenski mladinec Bojan Roudi in najboljši slovenski kadet Tomaž Roudi. Slovenska mladinska reprezentanca je zasedla zelo dobro četrto mesto, Ropoša pa je bil najboljši igralec. Kadeti so se uvrstili med najboljših 16 ekip.

V posamični konkurenci je dosegel izreden uspeh Ropoša, ki je zasedel tretje mesto, kar je njegova daleč najboljša uvrstitev na mednarodnih prvenstvih v mladinski konkurenci. Soliden je bil tudi Roudi pri kadetih, saj se je uvrstil med najboljših šestnajst.

Uspešni tudi kadeti

Na drugem odprtem državnem turnirju za mlajše kadete, ki je bil na Ptuj, je nastopilo 80 igralcev iz 21 slovenskih klubov, med njimi tudi številni Pomurci. Izkazala sta se Dominik Škrah (Kemna) in Dominik Maček (MTS), ki sta zasedla drugo oz. tretje mesto. Maček (Žogica) se je uvrstil med osmerico, Jan Žibrat (MTS) pa med šestnajsterico.

Namizni teniš slepih in slabovidnih

V organizaciji Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murske Sobotice so bile 3. kvalifikacije za državno prvenstvo v namiznem tenisu. Na tem tekmovanju je v konkurenci članov Ilirije Boštjan grinčič s šestimi točkami zasedel 2. mesto, Štefan Maučec pa je dosegel peto točkama peto. V konkurenci članic je bila Silva Mlinarič s šestimi točkami na četrtem mestu.

Vsi trije omenjeni so se uvrstili na državno prvenstvo, ki bo v Ljubljani 29. marca v Murski Soboti, za člane pa 12. aprila v Ljubljani.

Judo

Pomurci na stopničkah

V Samoboru je bil 12. mednarodni turnir za mlade judiste, ki je udeležilo 594 tekmovalcev iz različnih držav. Med njimi so bili tudi Pomurci, ki so potrdili, da imajo v Lendavi in M. Soboti odlične tekmovalce. Med njimi sta bila najuspešnejša Dominik Dominko (Lendava), ki je zmagal med starejšimi dečki do 42 kilogramov, in Zrim (JK M. Sobota), zmagovalac pri mlajših dečkih do 50 kilogramov. Druga mesta so zasedli predstavniki KBV Lendava Vukobrat (do 32 kilogramov), Radojčić (do 66 kilogramov), K. Rudaš (do 32 kilogramov) in Skledar (do 36 kilogramov), ki so bili drugi tudi v konkurenci. Od preostalih Lendavčanov sta bila pri mlajših dečkih tretja Denis Adamič (do 25 kilogramov) in Lovro Kočila (do 32 kilogramov), tretji pa sta bili tudi Tadeja Hozjan pri mlajših dečkih do 48 kilogramov in Urška Dogar pri starejših deklkah do 44 kilogramov. Od Sobočanov sta bila tretja K. Kerec pri mlajših deklkah do 44 kilogramov in Apšner pri starejših dečkih do 46 kilogramov.

Športna zveza Lendava

Benkova in Horvat športnika leta

V hotelu Elizabeta v Lendavi je bila razglasitev najboljših športnikov in ekip za leto 2002. Naziv športnika leta in zlato plaketo je dobil Miha Horvat, član badmintonskega kluba Mladost. Horvat se je lansko leto najbolj posvečal igri dvojic in skupaj s klubskim kolegom Pešehonovim zmagal na državnem prvenstvu ter zasedel še tri prva mesta na turnirjih za slovensko jakostno lestvico. Na mednarodnem prvenstvu Slovenije je bil v dvojicah tretji, na evropskem prvenstvu v Malmöju pa uvrščen od 17. do 32. mesta. Za slovensko jakostno lestvico je odigral tudi nekaj posamičnih tekem in bil enkrat drugi in enkrat tretji.

Drugo mesto v kategoriji »športnik leta« je prav tako zasedel član Badmintonskega kluba Mladost, in sicer Denis Pešehonov, tretje mesto pa je pripadlo Tadeju Časarju, članu Judo kluba Lendava. Športnica leta 2002 in prejemnica zlate plakete je postala judoistka Lea Benko (Judo klub Lendava). Benkova je državna prvakinja pri kadetinkah in je zasedla dve tretji mesti kot mlajša članica in mladinka, na državnem prvenstvu članic pa je zasedla peto mesto. S pokalnih tekmovanj ima pet drugih mest in dve tretji mesti, na tekmovanju za pokal Lendave in v madžarskem

Sombotelu pa je stala na zmagovalni stopnički. Drugo mesto pri športnicah je zasedla Doris Žunič

(Klub borilnih veščin - Judo Lendava), tretje pa Tadeja Rojko (Judo klub Lendava).

Mednarodni šport

Ora za Mariborčane

Na mednarodnem malonogometnem turnirju za mlajše kadete do 14 let je v Murski Soboti med devetimi ekipami iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije zmagala ekipa Maribora.

V finalu so Mariborčani z 1 : 0 premagali prvo ekipo Mure, v tekmi za tretje mesto pa je Radgona premagala Aluminij s 3 : 1. Posebna žirija je izbrala za najboljšega vratarja Aleša Ajleca (Mura), strelca Jerneja Karbo

(Radgona) s petimi zadetki in igralca Rencja Miheliča (Maribor).

Mitja Sedmak tretji v Budimpešti

Na močnem mednarodnem mladinskem rokoborskem turnirju v grško-rimskem slogu so dosegli v Budimpešti med 86 tekmovalci iz štirih držav odlične rezultate tudi slovenski rokoborci.

V kategoriji do 96 kg je Mitja Sedmak zmagal, Jure Kuhar je bil v kategoriji do 84 kg peti, Andrej Slavič (vsi RK Murska Sobota) je bil v kategoriji do 66 kg deveti in Boštjan Holc iz Maribora v kategoriji do 74 kg 14.

Rokoborci Murske Sobotice: Mitja Sedmak, Simon Novak (pred kratkim sta iz Ljutomer prestopila v Mursko Sobotico), Andrej Slavič, Jure Kuhar in Dean Šernek pa so v nedeljo iz Budimpešte odpotovali na enotedenske priprave v Zrenjanin.

M. J.

Soboške delavske športne igre

Prehodni pokal Območni obrtni zbornici

Ob koncu delavskih športnih iger 2002 je pripravila športna zveza Murska Sobota v hotelu Diana slovesno razglasitev rezultatov ter podelitev priznanj, poka-loy in kolajn najboljšim ekipam in posameznikom. Navzoče je najprej pozdravil predsednik soboške SZ Stanko Kerčmar, ki je poudaril velik pomen ohranjanja fizičnih in duševnih moči zaposlenih delavcev in upokoencev. Njihovo rekreativno in športno udejstvovanje, ki dobiva v podjetjih in ustanovah vedno večji pomen, pa je vsestransko koristno za slehernega posameznika. Tudi predsednik odbora za šport in rekreacijo Željko Kranjc je izrazil zadovoljstvo nad dosežki.

V letu 2002 se je delavskih športnih iger v soboški občini udeležilo okrog 450 športnikov v 10 ženskih in 22 moških ekipah, ki so se pomerile v devetih športnih panogah. V skupnem seštetju je zmagala Območna obrtna zbornica (krajše OOO) s 178 točkami, ki je ponovila uspeh iz

Velik prehodni pokal je prejel iz rok Stanka Kerčmarja (levo) vodja športne ekipe Območne obrtne zbornice Slavko Kocuvan. Foto: J. Z.

leta 2001, za kar je prejela velik prehodni pokal. Drugo mesto je pripadlo Muri (142), tretje pa ŠD Policija (111). In kdo so najboljši v posameznih panogah? Pri kegljanju sta slavili moška in ženska ekipa Mure, drugo mesto med moškimi je zasedla OOO (pri ženskah NLB Divizija Pomu-

rje), tretje pa ŠD Policija (pri ženskah OOO). Med posameznicami je zmagala Sonja Sapač (Živila), pri moških pa Zlatko Tancek (Telekom).

V malem nogometu je zmagalo SGP Pomgrad pred Bliskom - Montažo in Galusom Mura. Najboljše igralko namiznega te-

nisa imajo v OOO, sledita pa Carinarnica in Komunala. V odbojki je prva ženska ekipa OOO pred Muro in Domom starejših občanov Rakičan, pri moških pa ŠD Policija pred NLB Divizija Pomurje in Muro. Tudi pri košarki je prva Območna obrtna zbornica, drugo je bilo ŠD Policija, tretja pa Mura. V streljanju z zračno puško je med ženskami slavilo ŠD Policija pred OOO in Muro (med posameznicami Milena Toth iz Mure), pri moških pa OOO in njen član Milan Kreft pred ŠD Policija in Društvom upokoencev. Slednji so bili najboljši pri šahu, sledili pa sta ekipi OOO in Carinarnice. Športni ribolov je bil v domeni Bliska Montaže in Štefana Černjaviča, druga je bila OOO, tretja pa Mura. In še pikado: 1. Mura, 2. Medobčinsko društvo invalidov in 3. Komunala (pri ženskah) ter Območna obrtna zbornica, Zdravišče Moravske Toplice in Komunala (pri moških).

Milan Jerše

Šport od tod in tam

Nogomet – Na 3. mednarodnem turnirju za dečke, stare 11 let, ki ga je pripravila v Ljutomerski športni dvorani nogometna šola dr. Branka Elsnerja Makoter Segrap Ljutomer, je nastopilo osem slovenskih ter hrvaška in madžarska ekipa. Najboljši so bili igralci Dinama iz Zagreba, ki so v tekmi za 1. mesto premagali domačo vrsto Makoter Segrap z 2 : 0. Peti je bil Veržej, šesta pa Mura. Najboljši vratar turnirja je bil Andrej Fajfar (Makoter Segrap). (N. Š.)

Nogomet – Novi trener tretjeligaša Veržejja je Bogdan Črnko, nekdanji igralec Mure in Beltince, nazadnje pa je treniral ekipo Radencec. Na trenerskem mestu je zamenjal Roberta Belca. (N. Š.)

Namizni tenis – Medobčinska Ljutomerska III. liga – razigravanje za 1. mesto: Lukavci - Branoslavci II 6 : 2, Cven IV - Kamenščak II 6 : 2. Vodijo Branoslavci II, 6 točk, Cven IV, 5, Lukavci, 3; za 5. mesto: Bunčani - TEN 1 : 6. Vodita TEN in ŠKG s 4. točkami. Ženske 5. kolo: Cven II - Bombice 3 : 6. Vodijo Bombice 10, 2. Cven 18 točk. (N. Š.)

Strelstvo – V regijski ligi v streljanju s serijsko zračno puško so se pomerili v 10. kolu. Vodi ekipa SD Strelec Andrejci (10.829) s 30 točkami pred SD Bakovci (9.774) s 25 točkami in SD Gančani (9.771) s 25 točkami. Med posamezniki je prvi Jože Terplan s 3.669 pred Marjanom Gorzo, 3.595, in Jožetom Gergoričem, 3.578 (vsi SD Strelec). E. Solar

Strelstvo – V regijski pionirski ligi je bil na sporedu 6. turnir. Skupno vodi ekipa SD Kolomana Flisarja Tišina s 67 točkami pred SD Janka Jurkoviča, 64, in OŠ III - Pomurka MI, 58 točk. Med posamezniki je na prvem mestu Samo Zelko (SD Kolomana Flisarja) s 1.059 pred Markom Šijancem (SD Janka Jurkoviča), 1.039, in Moniko Lebar (OŠ III - Pomurka MI) 1.028 krogov.

Šah – Pomurskega osnovnošolskega prvenstva na tretji osemletki v Murski Soboti se je udeležilo 18 ekip. Pri starejših fantih je zmagala DOŠ Lendava pred OŠ Beltinci in OŠ Ljutomer, pri mlajših fantih pa OŠ III pred OŠ I (obe Murska Sobota) in OŠ Tišina. V konkurenci starejših deklic je zmagovala OŠ Tišina, pri mlajših deklicah pa OŠ III M. Sobota pred OŠ Negova in OŠ Ljutomer. Vse zmagovalne ekipe so se uvrstile na državno prvenstvo, ki bo od 7. do 9. marca v Novem mestu. M. J.

Nogomet – Na igrišču z umetno travo v Moravskih Toplicah je drugoligaš iz Križevca premagal tretjeligaša Tromejnika s 6 : 1 (2 : 0). Za Križevce je trikrat zadel Grkinič, po enkrat pa Horvat, Kutoš in Bencik, za Tromejnik pa Šalamon. F. B.

Nogomet – Jesenski prvaki 3. SNL vzhod Beltinci so odigrali dve pripravljalni tekmi. S tretjeligašem Bakovci so v gosteh igrali 0 : 0 in puconsko Kemo premagali z 2 : 1. Za Beltince sta po enkrat zadel Zver in Balažic, za Kemo pa Zelko. F. B.

Košarka – V 14. krogu tekmovanja v 3. državni ligi vzhod so igralci KK Lindau Lendava na domačem igrišču izgubili s KK Koroška Prevalje s 63 : 76. F. B.

Kegljanje – V 14. kolu 2. slovenske lige vzhod so kegljači Nafta premagali KK Žalec Rogaska s 7 : 1. Zmagali so: Matko, Peric, L. Horvat, J. Horvat in Žalik.

Kegljanje – V sedmem krogu tekmovanja v prvi mariborski ligi je v pomurskem derbiju lendavska Nafta 2 premagala Radensko 3 s 7 : 1. Za Nafto so zmagali L. Horvat, Kopinja, Magyar, Šimon in Mihajlovič, edino zmago za Radence pa je dosegel Pohovnikar. F. B.

Badminton – Denis Pešehonov kot zmagovalac in sedmouvrščeni Iztok Utroša (BK Mladost Lendava) sta se uvrstila na B-turnir v Ljubljani, potem ko sta uspešno nastopila na C-turnirju v Brežicah. F. B.

Badminton – Lendavčani so bili gostitelji ekipnega državnega prvenstva osnovnih šol. Nastopilo je 37 tekmovalcev iz sedmih šol. Prepričljivo so zmagali učenci Dvojezične osnovne šole Lendava pred Medvodami in Kungoto. Za Lendavčane so nastopili: Nika Koncut, Iva Lukač, Sonja Kičič, Iztok Utroša, Rok Činč in Denis Žalik. F. B.

Strelstvo – V 6. kolu državne lige v streljanju z zračno pištolo, ki je bilo v Leskovcu, so se z drugim mestom izkazali člani ŠSK Coal iz Petišovca. V drugi državni ligi pa je SD Kolomana Flisarja s Tišine zasedlo deveto mesto. F. B.

Strelstvo – Na športnih igrah lendavske občine je sodelovalo 30 strelcev in 8 ekip. Zmagali so strelci Policije Lendava pred ekipo mladih in Komunalo, med posamezniki pa policist Bojan Donko pred Janezom Košo in Stanislavom Zverom (oba iz ekipe mladih). F. B.

Šah – Na februarjskem mesečnem hitropoteznem turnirju SD Radenska - Pomgrad je sodelovalo rekordno število 23 šahistov. Zmagal je Miha Gomboc z 18,5 točke pred D. Harijem in T. Gruškovnjakom, po 18, B. Kovačem, 17,5, A. Lazarjem, 16,5, Radosavljevičem in J. Vučkom, po 13,5, M. Kovačem in J. Gruškovnjakom, po 13 točk. M. J.

Prva liga v streljanju s puško

Velik uspeh Hreščaka in SD J. Jurkoviča

Izidor Hreščak, član SD J. Jurkoviča iz Sv. Jurija ob Ščavnici, se je znova izkazal v tekmovanju prve slovenske lige. S 596 krogi je zmagal in celo premagal olimpijca Rajmonda Debevca, ki je zadel en krog manj. Velik uspeh je dosegla tudi Maja Dular, ki nastopa za SD Pomurka MI, saj je bila v konkurenci 36 strelk in strelcev na visokem četrtem mestu s 592 krogi. Omeniti velja tudi Robija Markojo, člana SD Turnišče, ki je bil s 589 krogi osmi, in desetouvrščenega Rajka Robnika (SD Ljutomer) s 588 krogi.

V ekipni konkurenci pa je zmagalo SD J. Jurkovič s 1.773 krogi. Zanj nastopajo Izidor Hreščak, Gorazd Kocbek in Thomas Lampl. Četrto mesto je pripadlo SD Pomurka MI (Maja Dular, Tomaž Kerčmar in Bojan Babič) s 1761 krogi, peto je bilo SD Kolomana Flisarja s Tišine (1.758), sedmo je SD Turnišče (1.749), osmo pa SD Ljutomer (1.746 krogov).

Milan Jerše

Odbojka – 1. SOL (ženske)

Pričakovani poraz

ZAV. MB LJUTOMER – HIT NOVA GORICA 0 : 3 (24 : 26, 15 : 25, 24 : 26)

V 14. kolu 1. SOL za ženske so v Ljutomerski športni dvorani gostovali trenutno prvouvrščene igralko Hita Nove Gorice. Po pripravljalni tekmi so zmagale gostje, Ljutomerčanke pa so napravile lepo priklonost, da bi bile uspešne v prvem ali tretjem nizu. Zmanjkalo je izdržljivosti, sreča pa je bila na strani Novogoričank.

ZMB LJUTOMER: Kodila, Tretinjak, Praprotnik, Vrbančič, Vrbanjak, Oletič, Pirher, Drevenšek, Jureš, Morec.

Ljutomerčanke, ki v naslednjem kolu gostujejo v Novem mestu, so na 6. mestu s 21 točkami.

(N. Š.)

Kema ostaja druga

V 16. krogu 3. DOL-vzhod so odbojkarice puconske Keme v pomurskem derbiju v Radencih premagale Sonimex Radenci s 3 : 1 (13, 7-22, 13). Tako ostajajo Pucončanke še naprej na drugem mestu s 34 točkami, Radence pa so devete (predzadnje) s 3 točkami.

M. J

Smučanje

Pomursko prvenstvo v veleslalomu

Pomursko prvenstvo v veleslalomu je na podlagi razpisa ministrstva za šport organiziral Smučarski klub Murska Sobota in je veljalo kot kvalifikacijska tekma za državno prvenstvo v veleslalomu za nekategorizirane tekmovalce in tekmovalke osnovnih šol Pomurja. Prijavljenih je bilo 107 tekmovalcev in tekmovalk, od

tega 15 srednješolcev.

Prva mesta so zasedli: dečki 1990 in mlajši: Miha Holsedl (OŠ Sv. Jurij) dečki '88 in '89: Nejc Juteršnik (OŠ I M. Sobota) deklice 1990 in mlajše: Andreja Holsedl (OŠ Sv. Jurij) deklice '88 in '89: Tadeja Tanacek (OŠ I M. Sobota)

dijaki: Dejan Banfi (SPTS) dijakinje: Sara Beloglavac (Gimnazija M. Sobota)

Skupno je med osnovnimi šolami prvo mesto zasedla OŠ I iz Murske Sobotice pred OŠ Radenci in OŠ Gornja Radgona, pri srednjih šolah pa sta v vodstvu Gimnazija M. Sobota in SPTS.

T. K.

Smučarski skoki na Pertoči

Zmagovalec je Boštjan Matjašič

Športno društvo Mladost iz Pertoče je pripravilo po uspešni organizaciji smuka v januarju še tekmo v smučarskih skokih. Pred blizu 600 gledalci je nastopilo 24 tekmovalcev, na tekmo pa so prišli tudi športniki iz desnega brega Mure. Zmagal je Boštjan Matjašič iz Juršincev, ki je dvakrat skočil

po 25 metrov in pol, njegov osebnostni rekord s tekme v Hudem Kotu na Koroškem pa je kar 35 metrov. Drugo mesto je zasedel pomurski rekorder Kristijan Slamar iz Gornjih Slaveč, ki je pristal pri 25,5 in 25 metrih, tretji pa je bil Danijel Strahan iz Gornji Slaveč z dvema skokoma, dolgima po 25 metrov.

Organizatorji so posebej nagradili tri najmlajše skakalce: 10-letnega Uroša Potočnika (Dolnji Slaveč), ki je skočil 14 metrov, 13-letnega Danijela Ficka (Grad) z 20 metrov dolgim skokom in 14-letnega Tomaža Šerugo (Pečarovci), ki je pristal pri 19 metrih.

Milan Jerše, foto: N. J.

Dvoranska atletika

Jureševa državna prvakinja

V Celju je bilo državno prvenstvo v dvorani za mlajše mladince in mladinke.

Med pomurskimi atletinjami se je najbolje odrezala Tina Jureš, ki je med mlajšimi mladinkami postala državna prvakinja v teku na 60 metrov s časom 8,02.

Pri mlajših mladincih je bil Robi Kreft tretji v skoku v daljavo s 619 centimetri, medtem ko je Gregor Kranjc v teku na 60 metrov s časom 7,39 zasedel 5. mesto.

A. B.

Nuša, ti si moje srce in duša,
kadar tebe ni, je v mojem srcu
suša.
Vate sem zaljubljen,
hočem biti tvoj ljubljeni.
Tako te ljubim,
da ves dan vate buljim.
Nor sem nate,
saj zaljubljen sem vate.
Rožico utrgam in jo spravim
zate.
Jaz sem ljubljen tvoj,
ti si srček moj.

Tomaž Koltai, 4. r.,
OŠ Fokovci

Ko zjutraj se zbudim,
po tebi hrepenim.
Vsak dan te rabim,
ko te tako ljubim.
Ko vidim tvoj nasmeš,
imam na ustih smeh.
Srečen sem v srcu
in te imam v malem prstu.
Ko te kaj boli,
mojo dušo žalosti.
Nikomur te ne dam,
ko te vsak dan imam.

Mario NEMEC, 4. r.,
OŠ Fokovci

Marija Sarjaš, 4. a.,
OŠ France Prešern,
Črenšovci

Pripraviš si velik papir. V
meš nekaj vsevednih besed
jih zmešaš. Odpreš vrata dom
šljije. Vzameš si čas za veselje
posuješ jih s ščepcem veselja
nagajivosti. Odpreš srce, da
sede kar tečejo; če se po na
ljuču zatakne, dodaš ljubezen
ski spomin in prave rime so to
Povežeš jih le še v verze in pa
sem je končana. Prebereš jo
sam, a če je dobra, morda jo
komu daš.

Sanja Rous, 5. c, OŠ Beltin

V okviru kulturnega tedna
smo povabili v vrtec slikarja
Antona Černija iz Odranec.
Svojo pedagoško govorico in
umetniško roko nas je znal
ko pritegniti, organizirati in
ljučiti v svet umetnosti, da
na koncu postali že vsi »pravi
slikarji«.

Snežni vlak

Sani smo povezali v vlak, na njih
sedel je prav vsak, namesto lokomotive
pa so ga vlekli učiteljica in dva učenca.
Učenci 1. razreda/9, Dvojezična OŠ Dobrovnik

Nasilje v družini

Ko sem prišla iz šole in opravi-
vila kosilo, je zazvonil je tele-
fon. Dvignila sem slušalko in
rekla: »Prosim!« Bila je moja so-
šolka. Vsa prestrašena mi je
začela govoriti: »Prijateljica,
prosim, pomagaj mi. Ko sem
prišla iz šole, mi je oči začel
groziti, da me bo pretepel, saj
mamo prepričujem, naj se loči
od njega. Tudi njo pretepa. Pre-

pričeval me je, da je dober mož
in dober oči. Rekla sem mu,
da mu ne verjamem. Prijel me
je za vrat in mi govoril, naj mu
verjamem. Skoraj me je zada-
vil. Šegla sem po telefonu in
hotela poklicati policijo. Ko je
to opazil, me je spustil in začel
pretepati. Po nekaj sekundah
sem bila polna modric. Iz nosa

in ustnic mi je tekla kri. Čeprav
me je videl, kakšna sem, ni
prenehal. Na srečo je pravi čas
iz službe prišla mama. Ko je vi-
dela, kaj počne z mano, je ne-
mudoma poklicala policijo.
Končno so ga zaprli, saj je pre-
tepal že svojo prejšnjo ženo in
otroke. Mama je zahtevala loči-
tev.«

Ko je prijateljica končala, ji
nisem znala kaj reči; ostala
sem brez besed. Nisem mogla
verjeti. Njen oči se mi je zdel
vedno tako prijazen. Na koncu
sem ji le rekla nekaj besed in jo
povabila k sebi na pogovor, saj
sem ji jaz, tako kot ona meni,
popolnoma zaupala.

Sandra Gjerek, 7. a,
OŠ I Murska Sobota

Lep dan z dedki in babicami

Otroci in vzgojiteljice vrtca pri Gradu so pred kratkim po-
vabili na obisk dedke in babice. Še prej so poslikali lončene
krožnike, jih skrbno zavili in pripravili kot darila. Napoveda
nega dne noben otrok ni ostal brez dedka ali babice. Zape-
so jim pesem, zaplesali in se skupaj igrali.

In kot se za takšne priložnosti spodobi, so se tudi vsi skupaj
paj fotografirali.

Potovanje z domišljijo

Nekega jutra, ko sem vstala, sem opazila pri postelji
metlo. Bila je zelene barve, držalo pa je bilo rdeče. Ugotovi-
la sem, da jo je pustila pri meni (očitno) zelo zmedena čar-
ovnica Širabilibunda Divjiparkelje.

Priložila je bel listek, na katerem je pisalo: Odpotuj z do-
mišljijo! Le kaj naj bi to pomenilo? Premišljevala sem in
končno se mi je posvetilo. Če je geslo Odpotuj z domišljijo,
si zamisli neko državo, mesto, planet ... sedi na metlo in
odpotuj. In res. Stisnila sem metlo, povedala, kam naj me
ponese, in že sem potovala. Bilo je zelo lepo. Kje vse sem
bila, pa naj ostane skrivnost.

Sara Brunec, 3. raz., OŠ Bogojina

Kaj je kultura?

Meni kultura pomeni, da se kulturno vedem, pozdravljam, po-
magam starejšim ljudem, ne odmetavam papirčkov mimo koša,
varujem naravo, se pridno učim, ubogam in spoštujem starše ter
druge ljudi. Spoštovanje izkazujem z vikanjem, na avtobusu odsto-
pim sedež starejšim ljudem, jim pomagam pri vsakdanjih opravilih
... Večkrat obiščem stare starše ter jim prinašam veselje in radost
v njihova srca, da pozabijo na starost in bolezen. Spominjam se
tudi naših prednikov, prižigam jim sveče in prinašam rože na gro-
bove.

Niko Kardoš, 4. raz., OŠ Bogojina

Petek – najlepši dan v tednu

Prideš iz šole, odložiš torbo in greš naprej

Petek je dan, ko se začnemo počasi »odklapljati«. To se čuti tudi že pri pouku, kar bi lahko potrdili učenci, še bolj pa njihovi učitelji. Sicer pa, kako ne bi, pred njimi je ves konec tedna in kmalu bo večer in najbolj si čas za zabavo. Kdo sploh ostane v petek zvečer in ob koncu tedna doma? Razen če si bolan ali »piflar« ali ob kakšnih izrednih priložnostih. Pomislite, cela dva dneva sta pred nami, in to bo dovolj, da vse nadoknadimo pri učenju in obveznostih za šolo, da se spočijemo in pomagamo svojim staršem pri domačih opravilih. No, te obveznosti za šolo velikokrat odpadejo, če pa je treba doma pomagati, pa se moramo v tem času najbolj »guliti« fiziko ali slovenščino. Naše mlade sogovornike smo povprašali, kako se v petek pripravljajo na konec tedna?

Peter Zver, Turnišče:
Pozna se, da v petek tudi v šoli ni več tako resno. Mislim pa, da to kaj posebno ne vpliva na pouk in »špricanje«. Profesorji preveč ne upoštevajo, da je petek. Mi pa se začnemo že dopoldan pogovarjati, kako bomo preživeli petek

in kam bomo šli. Ponavadi gremo v disko ali pa se s kolegi dogovorimo, kje se bomo dobili in ali bomo kje imeli kakšen žur. Žuramo pa oba dneva. Petki so običajno namenjeni za žur, enako tudi sobota, zgodi pa se, da žuramo tudi v nedeljo. Res pa se je treba tudi učiti in si vzeti še kakšno uro za učenje. Ampak po pravici povedano za učenje vedno zmanjka časa.

Dejan Kolarič, Banovci:
V petek zvečer gremo, kamor pač pride ali »kam padne, padne«. Na to se pripravljamo že ves dan in se dlje časa družimo s sošolci. Včasih prideš malo pozneje iz šole, odložiš torbo, se naješ in greš naprej »malo ven«, kot pravimo. Če te sploh ni domov, pa potem pridejo po tebe (smeh). Res je, da v petek

mislimo samo na žur. Pa tudi v soboto. In nihče ne premišluje o učenju in tem, kaj bi bilo treba doma narediti. Samo žur in žur.

Nedelja je bolj zgubljen dan, tako da se začnemo učiti ponavadi v ponedeljek jutraj.

Res pa je, da lahko žuraš, dokler je v šoli vse v redu. Če pa so slabe ocene, pa je treba žur prestaviti.

Damir Lukač, Dokležovje:

Ah, kaj posebej se v petek ne pripravljamo. Ampak nam dijakom ob petkih ni več tako za šolo in nam po prvih urah

začne popuščati koncentracija. Včasih to učitelji tudi upoštevajo, kakšen dan je in kakšen profesor je. Velikokrat je odvisno od profesorja. Zgodi pa se, da tudi pišemo in sprašujemo ob petkih. Drugače pa je konec tedna namenjen žuru in za to si vzamemo kar dva večera, v petek in soboto. Nedelje pa so zato, da se naspimo in lahko potem spet gremo v ponedeljek v šolo. Starši glede žurov ne težijo, dokler imamo v šoli dobre ocene in nimamo neupravičenih ur, nimajo zakaj.

Jerneja Smodiš, Gederovci, in Ksenija Bogonar, Dobrovniki:

Petek je bolj takšen dan, da se pripravljamo na zabavo, kot se posvečamo učenju. No, ampak učitelji prav nič ne upoštevajo, da je petek. Vse je enako kot prejšnje dni v tednu. Samo dijaki ob petkih že malo manj poslušajo. Dobro bi bilo, da bi nam v petek dali bolj lahek in krajši urnik. Že v šoli se s sošolci pogovarjamo in dogovarjamo, kam bomo šli. Takoj po pouku kam gremo, okoli tretje, četrte ure se potem vrnemo domov, potem pa gre-

mo zvečer zopet ven. Ponavadi v Mursko Soboto. Konec tedna je bolj namenjen za zabavo, če pa v ponedeljek kaj pišemo, potem pa se je treba tudi učiti. Ampak v petek se nič ne učimo, v soboto prav tako ne, morda v nedeljo popoldan.

**A. Nana Rltuper Rodež
Jure Zauneker**

Vaša čustva

Tebil

Ne pogrešam tvojega glasu,
ker ga slišim.
Ne pogrešam tvojega dotika,
ker ga čutim.
Ne pogrešam tvojega pogleda,
ker ga vidim,
ampak pogrešam tebe,
ker te ljubim.

Janja

Sonce po dežju

Pravijo, da po dežju vedno posije sonce,
zato upam, da bo tudi pri meni tako,
da končno doživela bom ta trenutek,
ko povedal mi boš, kaj čutiš ti.
Ljubezen ni sramota, ni žalost,
je pa bolečina, če eden ljubi sam.
Ljubezen je najlepša, če počiva v srcih dveh.
Če beseda ljubezen težko ti gre z jezika,
pridi do mene in lepo me poglej,
reci, da vseč sem ti in se nasmej.
Takrat bo zame posijalo sonce in pregnalo deževne dni.
Srečo in sonce dal mi boš ti.

Malena

Pesem srca

Med strunami rojeva se melodija,
ki kot sladkoben napoj se razširja,
v zraku njen zvok lebdi
in kot med se na dušo lepi,
da te očara in zaslepi.
Vzdrhtele so strune ubrano
in zapele pesem staro,
ki solze zvabila mi je v oči,
ki spomnila me je na tiste noči,
ko igral si mi na kitaro ti
in pesem poklonil mi,
pesem hrepenenja otožnosti,
pesem, v kateri dekle trpi
skozi dolge, sive dni,
joče in kakor tudi jaz želim,
da vrne se ljubezen njenih dni.

Sonja

Dragi Vlado!

Pa sem mislila, da sem te pozabila. Dolgo je že tega, kar so se najina pota razšla. Vsak je šel po svoje, brez večjih travm. Lahko bi rekla prijateljsko.

V tem času sem si našla novo partnerja, s katerim se zelo dobro razumeva.

No, vsaj mislim tako. Res da sem se kdaj pa kdaj spomnila nate in sedanjega primerjala s tabo.

Tako iz nostalgije, veš, mi-dva sva bila dolgo skupaj in veliko sva doživela.

Lepega, tudi kakšno neprijetnost.

Ves čas, odkar te nisem srečala, sem bila prepričana, da je to le prijeten spomin na čas, ki je zavedno minil. Dokler te nisem srečala.

Presenetil si me s svojo lepoto, prijaznostjo in ne veš, kako si me spravil v dobro voljo. Pa saj ni bilo nič posebnega. Pozabila pa sem, da ves čas pogrešam tvoj nasmehek, tvoj smisel za humor in razigranost.

Kako sem si želela, da bi najino srečanje trajalo še dolgo! Še dolgo po najinem srečanju razmišljam o tebi. Tako topel in prijeten spomin je to? Predramil si me, da sem spoznala, kaj vse sem pogrešala v sedanji zvezi, za katero sem bila prepričana, da je idealna. Pa ni.

Ni takega žara, kot je bil med nama. Zdaj vem, da te pogrešam in si te zelo želim. Morda le za trenutek ... Da boš spet samo moj.

Tvoja Marjetica

Slovenski odbor za Unicef o položaju otrok v Iraku

Iraški otroci danes in ne šele jutri

Vsaka vojna oziroma nasilno reševanje konfliktov prizadene veliko ljudi, ki so s tem neposredno ali posredno povezani. Nekaterim »na vrhu«, ki z njo manipulirajo, pa je, kot kaže, v zadovoljstvo. Najbolj ranljivi, to so otroci, pa najbolj trpijo. Zaradi lastnih interesov odraslih pa sta njihovo obcutenje in njihov strah spregledana. Prav zato so izvršilni odbor in ambasadorji Slovenskega odbora za Unicef podprli prizadevanja Unicefa in OZN pri iskanju rešitev iraške krize po mirni poti. Vsa dejanja OZN, vključno z resolucijami Varnostnega sveta, delom inšpektorjev UNMOVIC in dosedanjim humanitarno pomočjo v Iraku se izvajajo v duhu miru in skrbi za ljudi v Iraku in širši regiji. Ob izdaji slovenskega odbora za Unicef izdal posebno izjavo za javnost.

V sporočilu so zapisali, da Unicef v Iraku že od začetka osemdesetih skrbi za ustrezen položaj otrok. »Po prvi zalivski vojni, ko so se življenjske razmere izredno poslabšale, pa je Unicef osrednja humanitarna organizacija v državi pri zagotavljanju pitne vode, ustreznih sistemov sanitarni ter izobraževanju otrok. Skupaj z

drugimi humanitarnimi organizacijami in posebnimi agencijami OZN je vključen tudi v razdeljevanje hrane v okviru programa Nafta za hrano, od katerega je odvisno preživetje 60 odstotkov prebivalstva. Poseben program, ki ga Unicef izvaja v Iraku, je skrb za prehrano in zdrav razvoj najmlajših otrok. Z obnavljanjem zdravstvenih domov, izobraževanjem zdravstvenih delavcev in pomočjo pri cepljenju otrok je Unicef tudi nepogrešljiv pri zagotavljanju osnovnega zdravstvenega varstva otrok.

Ta ključna vloga Unicefa pri humanitarni pomoči v Iraku je razumljiva, saj je v državi med 25 milijoni prebivalcev kar polovica otrok. Že sedaj so ti otroci hudo ogroženi in izpostavljeni pomanjkanju ter strahu pred jutrišnjim dnem, zato Slovenski odbor za Unicef poziva vse, ki imajo vpliv na reševanje političnih razmer v Iraku, da sprejmejo odločitve, ki bodo za-

gotovile iraškim otrokom zdravo in varno odrasčanje. Z modrimi odločitvami in pomočjo vseh nas je to mogoče doseči.

S kako mogočnimi besedami voditelji vedno govorijo o otrocih in kako malo pomislijo na njih tedaj, ko gre za res, ko gre za strah, nasilje, tudi lakoto, pri vsem tem pa so kršene njihove osnovne pravice! Te pa niso kršene samo v času vojne, velikokrat jih kršijo tudi v mirnem obdobju, in to v okoljih, kjer naj bi se otroci

počutili najbolj varne in najbolj ljubljene. Tudi v nekaterih družinah otroci trpijo prav tako nasilje in strah kot v kakšni vojni. Otrokom je res treba zelo malo, da se jim strah nažene v kosti in da v njihovih zvedavih očeh zazna žalost. Premalo se zavedamo, da otroci potrebujejo tako zelo zelo malo, da se jih razveseli in osreči.

A. N. R. R

Cene (SIT) na tržnicah

Sadje in zelenjava	Murska Sobota	Gornja Radgona	Ljutomer	Maribor
Jabolka	100-140	120	100	150
Hruške	350	400	400	420
Pomaranče	250	250	200	280
Limone	280	350	250	295
Banane	100-250	100	240	249
Solata kristalka	1.300	-	700	790
Solata puterica	850	990	700	890
Solata endivija	450	470	380	390
Krompir	50	75	60	85
Rdeče zelje	150	170	120	200
Zeleno zelje	120	150	100	120
Kislo zelje	250	220	250	290
Korenček	300	350	200	390
Čebula	150	130	100	250
Fižol (zrnje)	-	500	500	450
Hren	500	650	500	640
Mango	-	900	900	890
Petersilij	500	1.000	900	950
Cvetača	650	650	500	550
Česen	350	350	400	450
Mandarine	300	-	300	350
Jajca	22	25	24	26
Kitajsko zelje	300	400	300	370

Franci Klemenčič in Milan Jerše

Pomurske lekarne razkrivajo zdravilne skrivnosti

Izdelki zoper suho kožo

Za vlaženje kože so najprimernejši izdelki na osnovi emulzij, ki se hitro vpijejo v kožo, ne dajo mastnega videza in naredijo kožo gladko, mehko in voljno. Dišave in umetna barvila lahko na suhi koži izzovejo alergične reakcije. V lekarnah so na voljo naslednji izdelki:

Galexova linija negovalnih izdelkov za suho kožo obsega hidratantno kremo, mastno kremo, vitaminsko kremo in hidraderm. Hidratantna krema je namenjena dnevni negi suhe kože. Obogatena je z mandljevimi in avokadovimi oljem. Kožnim celicam da vlago, potrebno za ohranjanje gladke in napete kože. Mastna krema je namenjena večerni negi suhe kože. Vsebuje hranilne snovi in vitamine, potrebne za obnovo kože. Vitamin-

ska krema z avokadovim oljem in naravnimi vitamini je primerna za dnevno in nočno nego suhe in občutljive kože. Vlažilna krema in losjon hidraderm vsebujeta naravni vlažilni faktor – sečnino, ki pripomore k dovajanju in zadrževanju vode v koži. Naravna olja in vitamin E kožo mehčajo in skupaj s filtrom UV zaščitijo pred zunanjimi vplivi.

Izdelki eucerin so namenjeni negi občutljive kože. Med izdelke za čiščenje spadajo trdo milo, losjon za umivanje in kremno olje za prhanje. Ne vsebujejo alkalnih mil, imajo koži ustrezen pH in maščobe, ki oskrbijo kožo z njej lastnimi lipidi. Za vsakodnevno nego kože skrbita krema in losjon z vitaminom E, lanolinskimi alkoholi in dekspantenolom. Dekspantenol se v kožnih celicah spremeni v vitamin B₇ in pomembno vpliva na obnovo kože.

Izdelki bepanthen vsebujejo dekspantenol, ki pospeši proces obnavljanja kože, celjenja ran in blažitev vnetij. Za suho kožo je primerno mazilo, ko se stanje izboljša, je primernejša krema, za velike površine pa losjon. Pripravki linola vsebujejo linolno in 9,11-oktadekadienjsko kislino, ki delujeta protivnetno in ugodno zvečata sposobnost vezave vode v vrhnjici. Betakaroten in vitamin E ščitita kožo pred prostimi radikali in fotostaranjem. Za nego suhe kože je zlasti primerna krema linola fett N, ko pa se stanje izboljša, zadostuje krema linola. Za umivanje in dodatno nego je na voljo kopel linola fett N.

Kolekcija za nego obraza suhe kože vichy ponuja kremo nutritologie s sfingolipidom, ki pomaga koži nadomestiti primanjkljaj lastnih lipidov. Za suho kožo svetujemo nutritologie 1, za zelo suho kožo pa nutritologie 2. Slednja poleg rastlinskih olj, termalne vode in glicerola vsebuje še čebelji vosk in maslo karite. Za suho kožo telesa sta primerna losjona lipidose. Lipidose 1 je vlažilno mleko

za telo. Vsebuje sečnino in amonijev laktat, ki sta navzoča v koži kot naravna vlažilna faktorja in pripomoreta dovesti in zadržati vodo v koži. Lipidose 2 je hranilni kremni losjon za telo, saj vsebuje glicerol ter mineralna in rastlinska olja, oboje pa prispeva k hranilnemu učinku. V kolekciji so tudi pripravki za čiščenje suhe in občutljive kože na obrazu, in sicer čistilno mleko in tonik purerthe thermal.

Pri reševanju težav s prizadetimi kapilarami svetujemo linijo fade out. Primerna je tudi za starejše ljudi s suho kožo, pri njih še dodatno ublaži rdečico obraza in omili preobčutljivost za zunanje dražljaje. Krema za obraz in noge vsebujeta vitamina A in E ter skupaj z dodanimi filtri UV zavre fotostarjanje. Vitamini B pospešijo obnovo kože, k čemer se dodatno pripomorejo arnika, aloja vera in rastlinska olja. Za nego suhe ali zelo suhe in občutljive kože, ki ne prenese konzervansov, dišav ali posameznih sestavin, svetujemo uporabo magistralno izdelanih pripravkov. Za suho kožo so primerni mazilo z lanolinskimi alkoholi z vodo, hladilno mazilo in unguentum emolliens, za zelo suho kožo pa mazilo z lanolinskimi alkoholi in eucerol. Vse izdelke za nego ostarele suhe kože smemo uporabljati 2- do 3-krat dnevno. Nanašamo jih v tankem sloju na prizadete predel in rahlo vtremo.

Maja Štraki, mag. farm.

Informiranje in svetovanje za izobraževanje odraslih

Svetovalno središče Murska Sobota je informacijsko in svetovalno središče, v katerem odraslim brezplačno ponujamo informacije in svetujemo.

Aktualno

Izšči je razpis za vpis v visokošolske strokovne in univerzitetne programe za študijsko leto 2003/04. Rok oddaje prijave je 8. marec 2003.

Opozorilo

Roki za oddajo prijave za vpis veljajo tako za mladinske kot za odrasle, ki se želijo vključiti v izredni študij, saj študijska mesta omejena tudi za izredni študij.

Svetovalno središče Murska Sobota, Slomškova 33 (nasproti avtobusne postaje), vsak delovni dan od 8.00 do 16.00, ob nedeljah od 14.00 do 18.00, telefon: 02 536 15 76, elektronska pošta: svetovalno.sredisce@lu-murskasobota.si

Zeliščna olja proti bolečinam

Mešanica olja poprove in evkaliptusa blaži bolečine v sklepih in hrbtu. Znano je, da olje poprove mete, ki ga vsebuje na boleče mesto, prek vegetativnih živcev aktivira receptorje za zaznavanje mraza in ima blažilni učinek. Evkaliptusovo olje pospešuje prekrvitev in kombinacija obeh pa zavira prenos bolečine prek živčnega sistema.

Energetski strokovnjak svetuje

Zaščita kletnih prostorov (1. del)

Če želimo kletne prostore uporabiti še za bivanje, moramo izvesti primerno toplotno izolacijo. Vlažni prostori so neprimerni za bivanje, škodljivi zdravju in uničujejo opremo. Vzroki so lahko zelo različni, problemi z navlaževanjem zgradbe pa bodo veliko manjši, če pri gradnji upoštevamo naslednje:

- streha in žlebovi morajo segati čez zunanje robove hiše.
- odtoki morajo biti pravilno dimenzionirani,
- balkoni in terase morajo imeti predviden ustrezen način odvajanja vode.
- pomembni sta pravilna izbira in sestava materialov za obodne konstrukcije (zidove),
- toplotna izolacija naj bo zadostna.

Pogost vzrok navlaževanja so lahko tudi vodovodne napeljave, centralno ogrevanje in kanalizacija. Tako kot meteorna voda od zgoraj je talna voda od spodaj še pogostejši vzrok vlage v objektu. Ne smemo dovoliti, da razni izvajalci odpravijo posledice vlage v zidu samo z zamenjavo ometa ali opleska, ne da bi pred tem poskušali odstraniti vzroke navlaževanja. Da se na notranjih površinah obodnih sten ne pojavi površinska kondenzacija, moramo pravilno izvesti toplotno izolacijo. Kondenzacija zračne vlage na površini – rosenje – se najpogosteje pojavi tam, kjer je del stavbe ogrevan, del pa ne. Da to preprečimo, moramo izolirati tudi steno med ogrevanim in neogrevanim delom objekta. Neogrevani del lahko izoliramo tudi delno

ali ostane neizoliran, če prostor uporabljamo za garažo ali vetrolov. Seveda pa moramo poskrbeti za pravilno zračenje neogrevanega prostora. Podlaga za polaganje hidroizolacijskih trakov mora biti trdna, gladka in čista. Na tako podlago najprej nanesemo hladni bitumenski premaz. Bitumenski trak lahko začnemo variti na podlago, ko je prednamaz povsem suh. Če pa polagamo hidroizolacijo v dveh ali treh slojih, naj bo zamik trakov za polovico širine traku, to je približno 50 centimetrov.

Miran FUJS, dipl. inž. energetski svetovalec RS
Za informacije se obrnite na bližnje svetovalno pisarno
telefon: 031/311159
email: miran.fujis@email.si

OVEN

ONA: Partner postaja nestrpen, saj si od vas obeta vse mogoče koristi. Poskrbite zanj in poskrbeli boste tudi zase. Šele proti koncu tedna pa boste dosegli tisto pravo razpoloženje, ki vam bo zagotovilo dokončen uspeh!

ON: S treznim razmislekom vam bo uspelo veliko več, kot si mislite. In nikar se ne podcenjujte, ampak bodite realni! Tudi vi niste ravno od muh in ste sposobni izpeljati še tako zahtevne načrte.

BIK

ONA: Nikar se ne zapletajte v nekaj, kar ima lahko neprijetne posledice. Poglejte okoli sebe in kaj hitro boste opazili veliko ugodnejše prilike, ki samo čakajo, da jih izkoristite. Predvsem pa brez kakršne koli panike!

ON: Pri vsakdanjih opravilih boste naleteli na prijetno neznanko, ki vam bo izredno popestrila sicer dolgočasen teden. V pogovoru boste spoznali, da so vajini življenjski interesi nadvse podobni, kar bo na vas naredilo izjemen vtis.

DVOJČEK

ONA: Ne ustvarjajte si iluzij, da vas partner kakorkoli omejuje, ampak se raje o tem odkrito pogovorite. Rešitev je prav enostavna in na neki način tudi prijetna. Ne omahujte, ampak razrešite nesporazume.

ON: S prijatelji se boste odločili za nekaj povsem nenavadnega. Glejte le, da vam kdaj kasneje ne bo žal. Problemi se lahko pripetijo, če pride celotna zadeva na napačna ušesa.

RAK

ONA: Posredovali boste pri prepiru vaših prijateljev in jih s tem na neki način obvarovali pred poslovnimi potlapitvami, ki se jim približujejo. Pri tem pa boste deležni njihove hvaležnosti, kar se bo poznalo pri financah.

ON: Poiskal vas bo prijatelj in vam predlagal povsem konkreten poslovni načrt, ki vam sicer na začetku ne bo povsem všeč, vendar se boste po temeljitem pogovoru vendarle odločili za sodelovanje. Ste na začetku nečesa velikega!

LEV

ONA: Partner vas sicer ljubi, toda vaše muhasto obnašanje lahko kljub temu pokoplje tisto, kar sta tako dolgo skupaj gradila. Nikar se ne igrate s svojo srečo in pokažite mu, da ga imate tudi vi radi.

ON: Videli boste marsikaj zanimivega, doživeli marsikaj vznemirljivega, nazadnje pa si boste vendarle zaželeli, da bi bilo spet vse po starem. Vprašanje pa je, ali bo za to tudi vaša partnerka?

DEVICA

ONA: Nikar se ne obirajte, temveč izkoristite tisto, kar se vam ponuja. Prijeten prijatelj vam lahko postane tudi kaj več, treba bo le premagati začetno sramežljivost in pot vam bo odprta. Pazite se škodoželjnih žev, ki jih ne manjka.

ON: Presenetljiv razplet dogodkov vas bo spravil v izredno dobro voljo, pri tem pa boste pozabili, da se lahko vse kaj hitro spremeni. S partnerko boste sklenili neke vrste sporazum, ki vam bo prinesel nekaj več varnosti.

TEHTNICA

ONA: Le zakaj tako hitite, ko pa je lahko življenje lepo in prijetno. Pomislite malo na romantiko in na osebo, ki si še dalj časa prizadeva, da bi vzbudila vašo pozornost. Ne bodite slepi!

ON: Le zakaj bi si belili glavo z neresničnimi govoricami, ki se širijo o vas? Vse skupaj se bo končalo še prej, kot si mislite, celoten razplet pa bo ravno po vaši volji. Poskušajte skleniti neke vrste kompromis.

ŠKORPIJON

ONA: Končno boste rešeni skrbi, ki vam že toliko časa ne dajo miru. Tako se boste tudi vi lahko predali mirnejšemu življenju in uživanju, pa tudi vaš partner že komaj čaka na pozitivne spremembe.

ON: Izogibajte se prepiru s partnerko, saj lahko v jezi izgovorite marsikatero besedo, ki jo boste kasneje zelo obžalovali. Dobili boste priložnost, da začnete popolnoma na novo, a vas bo preteklost preveč privlačila.

STRELEC

ONA: Obetajo se vam večja denarna sredstva, ki bodo prišla na povsem nepričakovan način. To naj vas nikar ne vrže s tira, saj ste tudi vi sposobni investiranja v prav priprave posle. Potrebno je le malo poguma.

ON: Nekomu boste dobesedno padli v objem, kar pa vam bo na neki način celo všeč. Položaj bo resda skrajno komičen, vendar se obeta tudi kaj resnejšega. Vse bo odvisno le od tega, koliko boste za stvar vi sami.

KOZOROG

ONA: Prizadevanja na ljubezenskem področju se vam bodo začela počasi obrestovati, zato nikar ne izgubite poguma in potrpljenja, ampak vztrajajte na trenutnem poti. Za denarne zadeve bo čas tudi kdaj kasneje.

ON: Najbolje bo, da se odkrito pogovorite s partnerko, namesto da ovinkarite in skušate zadevo zavleči. Tudi partnerka ima pravico, da ve, kakšna je situacija. Pojavili se bodo problemi, ki pa jih boste lahko rešili.

VODNAR

ONA: Zagrizeno se boste lotili novega dela, s katerim ste nekoč že dosegli zavidljive rezultate. Vprašanje pa je, ali je sedaj tudi pravi trenutek ... V primeru napake pač odločitve se vam bo vse skupaj še kako umejevalo.

ON: Ponudila se vam bo sijajna priložnost, ki vam lahko precej polepša življenje, zato je nikar ne izpuščajte iz rok. To velja predvsem za vaše ljubezensko življenje, ki potrebuje malo več razgibanosti.

RIBI

ONA: Za uspeh ni dovolj samo truda in delo, temveč tudi malce iznajdljivosti. Dobili boste dragocen nasvet, ki vam bo pomagal pri vašem delu, ki ga uporabite in videli boste, da ste tudi vi sposobni podvigov, o katerih ste nekoč samo sanjali.

ON: V vaše življenje bo vstopila oseba, ki jo ste do zdaj časa skrivaj opazujete. Zgodilo se bo povsem nepričakovano, vendar nikar ne omahujete, ampak izkoristite priložnost, ki se vam bo ponudila. Končno boste našli kot dober.

Besede mode

Refleksija mehkobe

Sonce v laseh odseva majhno toplino zime, ki kaj kmalu odhaja. Med Evenki obstaja mit, ki pravi, da se bo izgubljeno sonce dobilo nazaj, če se bo ujelo v vrečo iz spletnih človeških las. Čeprav nam veliko mitov o laseh bližju, dostikrat verjamemo v neko moč las, kar pa gotovo izhaja iz prastarih časov.

Lasje so se zdeli ljudem zelo pomembni, saj jih simbolika veže na vse kulture. Verovanja so bila zelo različna, njih bogatost pa je pustila pečat na umetninah in

marsikaterih zgledih tudi v modi. Način nošenja, zapenjanja in striženja las še danes pomeni poleg individualnega tudi družbeni odnos. Pri Keltih so dolgi lasje označevali plemstvo, kratki pa služabnike. Pomembno vlogo je imela tudi barva las; ki so jo označevali kot plavo ali rjavo. Redkost plave mogoče še danes zaznamuje množična zaželenost te barve, ki jo danes ponujajo kot skandinavsko blond, holivudsko blond in podobno.

Dvajseta leta so zaznamovala glamurozen in moker videz pričeške. V šestdesetih so deškost izražali dolgi ravni lasje, ki so pristajali filmskim zvezdam in vsem drugim ženskam, ki so hotele biti videti kot zvezde. Osemdeseta so poudarjala salonski videz urejenih voluminoznih pričesk, devetdeseta pa so dosegla popolno nasprotje.

Danes ne gre le za pričesko, temveč za nov tok misli. Eden najbolj priljubljenih stilistov je tako imenovani Guido, ki deluje v Londonu. Zaslovel je z novo vsebino, ki naj bi se porajala v naših glavah: »Pričeska naj bo v javnosti taka kot bi jo nosili doma.« Poudarja, da gre za *antisalonski* stil vedno znova oblikovanih pričesk. Osebn videz pričeske je zasnovan z natančnim striženjem, slojenim barvanjem in novimi idejami, ki se porajajo v

Jeza in debelost

Več maščobe imamo na trupu, bolj jezni in sovražni naj bi bili, pravijo raziskovalci z univerze v Helsinkih. Sicer pa ne vedo, kaj se pojavi prej: odvečni kilogrami ali razdražljivost. Domnevajo pa, da slednje. Prav tako domnevajo, da je debelost povezana z visoko stopnjo kortizola – stresnega hormona, ki vpliva na naše razpoloženje, prehranske navade in delovanje možganov.

nas vsak dan in z vsakim novim razpoloženjem, ne glede na vrsto, kakovost in barvo las. Vse parametre je seveda treba upoštevati. Pričeska današnjega vsakdana je zadostna, če omogoča klasičen, ekstravaganten, enostaven, romantičen in poslojni videz. Univerzalnost naj bi bila povsem normalna. In če nam ni všeč, se lahko odločimo takoj za drugo možnost. Reklame za barvanje las so tako ali tako preplavile ves medijski prostor. Zdi se, da enostavnost ni najbolj preprosta. Če razmišljamo o laseh kot o okvirju slike, vemo, da je le-ta še kako pomemben; vsebini daje ali odvzema ...

Tatjana Kalamar M.

Svetovni prim. mag. Dr. Slavica Belovc, dr. med., in Gordana Toth, univ. dipl. inž. živil. tehn.

Kumina in janež

Preden nadaljujemo z našim sprehodom skozi kraljestvo začimb, še nekaj nasvetov. Nikakor ne pozabimo na rok trajanja posameznih začimb. Zelišča in začimbe je treba shranjevati na temnem in hladnem. Tako ni zmanjšan rok uporabnosti. Najbolje se ohranijo v dobro zaprti stekleni posodi. Zapomnimo si, da začimbe najbolje ohranijo okus in aromo, če jih hranimo v kosu. Priporočava, da jih zmeljete tik pred uporabo oziroma da hranite le majhne zaloge mletih začimb. Tokrat nekaj več o kumini in janežu. Kdo ne pozna *kumine*? Ima prijeten, nekoliko slahek, aromatičen osvežujoč vonj ter nekoliko oster in pekoč okus. Vsebuje eterična olja. Naj omeniva le glavno sestavino eteričnega olja – karvon. Kumina vsebuje še nekaj olja, beljakovin, vlaknin in ogljikovih hidratov. Kot začimbo uporabljamo dozorela in posušena semena. Lahko uporabimo tudi mleto semena, predv-

sem otroci ne marajo zrn kumine v jedeh. Kumina je v kuhinji nepogrešljiva pri pripravi težko prebavljivih jedi. Uporabljamo jo za krompirjeve jedi, juhe, omake, sveže zelje, rdečo peso, skuto, lahko jo dodamo v slana peciva. V mesni in pekarski industriji je nepogrešljiva. Lajša prebavo in odpravlja napihnjenost. Tudi *janež* vsebuje eterična olja. Semena imajo aromatičen in osvežilen vonj ter sladkast okus. Uporabljamo jih kot dodatek za peciva, janežev kruh, lahko tudi kompot, mladi grah in korenček. Ne pozabimo na janežev čaj. Preprečuje napenjanje in vetrove.

Musaka

80 dag zelja, 40 dag krompirja, 60 dag skute (pusta skuta – do 10 % maščobe), 8 dag čebule, 1 jajce in 1 beljak, česen, kumina, majaron, poper, olje, preliv: 2 jogurta, lahka (1,4 % maščobe), 1 jajce.

Krompir skuhamo in narežemo na kolobarje. Zelje narežemo in skuhamo. Dodamo sesekljano čebulo, česen in začimbe. Skuti dodamo jajce in sol.

V namazan pekač damo krompir, nanj zelje, skuto in še enkrat zelje. Prelijemo s prelivom in pečemo okrog 40 minut.

Po osebi približno: 370 kalorij, 16 g maščob, ++ vlaknin.

Opomba: če vzamemo polnomastno skuto in jogurt, pride 540 kalorij in 39 g maščob na osebo!

Moje rože

Zamija (Zamioculcas zamiifolia)

Lončnica Zamija je modni hit zadnjih let. Njena okrasna vrednost so predvsem pernato razporejeni svetleči in ustnati listi. Zamija tudi cveti, vendar skoraj neopazno. Cvet je le 10 cm velik in bele barve. V primerjavi z rastlino res neopazen.

Uspeva tako na svetlem kot tudi v temnejšem prostoru. Imamo jo v stanovanju kot samostojno rastlino ali v koritih. Primerna je tudi kot posodovka in jo lahko imamo poleti zunaj. Je počasi rastoča lončnica. Ko jo kupimo in prinesemo domov, jo moramo pognojiti z gnojilom za zelne rastline, poleti pogosteje, pozimi pa bolj poredko, saj rastlina takrat počiva. Zamija ima rada, da

se koreninska gruda med dvema zalivanjema posuši. Ustreza ji temperatura, ki je nad 15 °C. Kot večina lončnic tudi Zamija potrebuje za uspešno rast pravi prostor, določeno količino vode in nekaj nadaljnje oskrbe. Zalivamo le z mehko postano vodo.

Zamija spada med manj zahtevne rastline. Zaradi suhega zraka v naših stanovanjih in nizke zračne vlage so naše lončnice podvržene raznim boleznim in škodljivcem, kjer imajo idealne razmere. Zato je treba rastline pregledovati in »imeti na očeh« ter pravočasno ukrepati. Prvi znak, da rastlina trpi zaradi prenizke zračne vlage, so rumeni listi, ki odpadajo.

Rastlinam moramo zagotoviti ugodne rastne razmere: primerno temperaturo, svetlobo, zadostno količino vode in zračno vlažnost ter varstvo pred boleznimi in škodljivci in lončnice bodo naš ponos.

Olga Varga

Varujte se prehlada

Zdaj ko so dnevi še vedno zelo kratki in mrz, kar vztraja, se morate resnično potruditi za krepitev organizma. Bodite čim bolj disciplinirani in vztrajajte pri navadah in običajih, za katere veste, da so koristni. Pojejte čim več obrokov svežega sadja in zelenjave. Popijte dovolj tekočine, čaja in vsaj kozarec sveže stisnjenega sadnega ali zelenjavnega soka, izogibajte pa se gaziranih pijač. Gibajte se na svežem zraku in se ukvarjajte s športnimi dejavnostmi. Za zdravo telo je pomemben počitek, zato odhajajte v posteljo vsak večer ob istem času.

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Meritve dimnih plinov

V našo pisarno smo prejeli naslednje vprašanje: zakaj je treba opraviti meritve dimnih plinov, ko pa jo je že opravil serviser gorilnika oz. peči in je vse v redu?

Kaj o tem pravi Zakon o dimnikarski službi (Ur. list 16/74)? Meritve sajavosti dimnih plinov in drugih emisij dimnih plinov (O₂, CO₂, CO, NO_x toplotna izguba z dimnimi plini) kurilnih naprav na trdno, plinasto in tekoče gorivo v kotlovnica se opravijo 1-krat letno. To velja tudi za kotlovnice v stanovanjskih zgradbah. Meritve mora opraviti pooblaščen dimnikarska organizacija, serviser pa ob rednem letnem vzdrževanju opravi predhodno meritve, ki mu je osnova za pravilno nastavitve gorilnika z energetskega in ekološkega vidika. Na kurilnih napravah na trdno gorivo se meritve opravljajo le na napravah z aktivno toplotno močjo nad 50 kW in to 1-krat letno. Na manjših napravah se izvajajo meritve le po naročilu uporabnika ali na zahtevo inšpekcijskih služb. V primeru, da je bilo odklonjeno čiščenje ali strokovni pregled dimovodnih, kurilnih in prezračevalnih naprav, lahko inšpektor poda prijavo sodniku za prekrške.

Uradne ure v pisarni v M. Soboti: telefonsko in osebno svetovanje v ponedeljek in sredo od 10. do 12. in 15. do 17. ure, v torek in petek osebno svetovanje po predhodnem naročilu. Tel.: (02) 534 93 90, faks: (02) 534 93 91, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota. **Uradne ure v pisarni v Ljutomeru:** četrtek – telefonsko in osebno svetovanje od 10. do 14. ure, Vrazova 1 (občina), Ljutomer, tel.: (02) 584 90 63, faks: (02) 581 16 10. Andrej Čimer, vodja pisarne

Z našega štedilnika

Branko ČASAR, kuharski mojster v hotelu Diana

Paradižnikova juha z bananami

1000 g paradižnika, 200 g čebule, 1000 g banan, 5 cl olja, 100 cl jušne osnove, 10 cl sladke smetane, sol, beli poper
Paradižnik operemo in narežemo na kocke. Damo v kozico in podlijemo z decilitrom vode. Pokrijemo in počasi dušimo, da se razpusti. Nato pretlačimo. Čebulo narežemo na kocke, jo na olju posteklenimo in dodamo tri četrtine na kolobarje narezanih banan. Vse skupaj malo prepražimo in zalijemo z jušno osnovo. Dobro prevremo in pretlačimo. Paradižnikov in bananin sok zdru-

žimo ter ponovno pristavimo, da zavre. Dodamo sladko smetano in po potrebi še začimimo. Preden ponudimo, dodamo na maslu opečene kockice banan, ki so kot jušni vložek.

Nadevane piščančje prsi s svinjino in smetanovo omako s skuto

600 g piščančjih prsi brez kosti in kože, 3 cl olja, 120 g čebule, 100 g piščančjih jeter, 160 g mletega svinjskega mesa, 100 g kuhanega riža, 3 cl olja, 5 g rdeče paprike, sol, poper, za omako: 15 cl smetane, 15 cl mleka, 5 g česna, 200 g nemastne skute, sol, kumina.

Piščančje prsi pod hladno vodo splaknemo in s krpo osušimo. Vodoravno na prsi naredimo z ostrim ozkim nožem odprtino (žep). Čebulo narežemo na drobne kocke in prepražimo na olju. Piščančja jetra drobno sesekljamo. Mleto meso damo v skledo, dodamo riž, sesekljana jetra, prepraženo čebulo in začimimo. Nadev dobro premešamo in z njim napolnimo odprtino v prsih. Na koncu zašpilimo z zobotrebci, zunanost pa poso-

limo in popoprmo. Nadevane prsi premažemo z oljem in rdečo papriko. Položimo v pekač in v segreti pečici pečemo 30 minut pri 180 °C. Pečenim prsim odstranimo zobotrebece, poljubno narežemo in ponudimo z omako.

Priprava omake: smetano in mleko pristavimo. Dodamo sesekljan česen in skuto ter začimimo. Vse skupaj dobro prevremo in pretlačimo.

Cvetačni polpeti

400 g cvetače, 200 g krompirja, 120 g drobtin, 2 jajci, sol, poper, maslo za pečenje

Cvetačo razdelimo na cvetove, v slani vodi skuhamo in odcedimo. Krompir olupimo, narežemo na krljice, v slani vodi skuhamo in odcedimo. Kuhano cvetačo in krompir pretlačimo, dodamo jajci, drobtine, začimimo in vse skupaj dobro premešamo.

Pustimo počivati 20 minut, nato delovno površino potresemo z drobtinami, na njih damo cvetačno maso, ki jo razvaljamo centimeter in pol na debelo. Z modelčkom izrežemo majhne polpete (pogačke) in na maslu v ponvi zlato rumeno opečemo. Vročje ponudimo kot prilogo.

Prejeli smo ...

Še enkrat: »Prepotentnost?«

V 6. številki Vestnika na str. 26 je bil objavljen »popravek« mojeg komentara z naslovom »Prepotentnost?«, ki ga je napisal Jožef Nerad, svetnik Občine Črenšovci. Veseli me, da je tako, saj se lahko na ta način sklicujem na njegove zapisane trditve, medtem ko sem pri poslušanju njegovih ustnih razprav kakšno besedo tudi drugače razumel in zapisal v Vestniku, kot jo je povedal. Tako je bilo tudi v primeru njegovega mnenja, da bi se morala koalicija v občinskem svetu formalizirati, in ne (samo) formirati. Prav, opravičujem se za to »napako«, če tako želi svetnik Nerad. Še enkrat pa si upam ponoviti mnenje, da ni šlo ravno za velik spodrsilaj, saj se mora koalicija tudi formirati, če naj se potem še formalizira. V odgovoru omenjate, da so vsa podtikanja na vaš račun neresnična. Ne vem, katera »podtikanja« imate v mislih, saj sem v poročilu zapisal, v skrajšani obliki, samo tisto, kar ste povedali kot svetnik na seji. Tako ste tudi omenjali, da je ob koncu leta na ministrstvih problem, kako denar zapraviti, ker da ga je preveč, zato je treba biti v tistem trenutku pripravljen in to izkoristiti. Se spomnite, kaj vam je na to dejal eden od svetnikov? Da če je res tako, če ta denar vohate v Ljubljani, kjer delate, ga pripeljite v občino Črenšovci! Omenjate tudi, da je moje razmišljanje »pravilnica«, češ da sem zapisal, da ni levih ne desnih, da ni koalicije ne opozicije. To seveda ne drži. Zapisal sem le mnenje, da »če bi bile volitve po večinskem sistemu, tako kot v manjših občinah, bi gotovo izbirali ljudi, ne pa strank. Sploh pa se ne bi ozirali, ali so kandidati usmerjeni »levo« ali »desno« ali »sredinsko«, ker pri nas strankarski sistem še ni zaživel v pravem smislu, ampak bi gledali, kakšen je kdo kot človek. Res pa je, da brez določenih povezav ne gre.

Jože Graj

Kakšna je občinska uprava v Črenšovcih

V članku *Kakšna je občinska uprava v Črenšovcih*, ki naj bi bil nekakšen povzetek 3. seje občinskega sveta v Črenšovcih, g. Graj v slabšalnem tonu navaja, da je bila polemika napeta in polemična predvsem po moji zaslugi.

»Rezultat« te polemike je, da smo občinski svetniki na predlog župana z večino glasov sprejeli občinski proračun za leto 2003, ki namenja 25,5 milijona tolarjev več sredstev za porabo, od tega 18,5 % več za plače, 25 % več za potne stroške in 24,3 % več za komunalno. Številni transferji iz občinskega proračuna so bili potrjeni brez ustreznih kriterijev, humanitarne dejavnosti (Karitas) niso dobile podpore, pri investicijah pa so od vseh vasi na najslabšem Črenšovci, čeprav »imamo« največ svetnikov in svojega župana.

Jože Nerad

Črna kronika Pomurja 2002

Umori predvsem med sorodstvom

Lani pet dokončanih posilstev

»Statistična poročila o delu policije se od drugih statistik razlikujejo v tem, da se za vsako številko, odstotkom, indeksom ... razkriva usoda človeka, njegova nesreča, stiska, izguba ... bodisi na osebnem ali materialnem področju, in to je po mojem mnenju dovolj utemeljen razlog, da s policijsko statistiko ne poskušamo manipulirati,« je na tiskovni konferenci o delu delavcev Policijske uprave Murska Sobota (PUMS) v letu 2002 menil direktor Aleksander Jevšek. Na predstavitvi so sodelovali še: načelnik Urada kriminalistične policije Drago Ribaš, načelnik Urada uniformirane policije Branko Vukan in predstavnik za odnose z javnostmi Zoran Kosi.

Na območju PUMS so lani obravnavali 3.744 kaznivih dejanj, kar je za 1,6-odstotka več kot predlani, ko jih je bilo 3.701. Ovadili so 2.566 osumljencev. Opravljenih je

bilo 759 ogledov kaznivega dejanja in na podlagi odredbe okrožnega sodišča 157 hišnih preiskav. S kaznivimi dejanji splošne kriminalitete so nastale določene posledice: 9 mrtvih, 36 hudo in 144 lažje poškodovanih ter materialna škoda 364 milijonov tolarjev. Pretresljiva so zlasti kazniva dejanja 12 umorov, od katerih jih je bilo 5 dejansko izvršenih, pri 7 pa je ostalo pri poskusu. Leto prej (2001) je bilo prav tako 5 umorov, poskusov umorov pa 6. Za lansko leto so ugotovili, da so bila skoraj vsa ta kazniva dejanja storjena na škodo sorodnikov. Umori torej predvsem v sorodstvu! Storilci so uporabili: orožje, nož in leseni kol.

Kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost je bilo v letu 2002 nekoliko manj kot leto prej, pa vendarle skrbi število: 8 poskusov in 5 dejansko izvršenih posilstev (leto prej 8). V lanskem letu je bilo na območju PUMS 29 samomorov, kar je za 42 odstotkov manj

kot v 2001. letu, ko je bilo samomorov celo 50. Policisti so ugotovili, da se je največ (21) ljudi obesilo, potem (3) ustrelilo, zastrupilo (3), prerezalo žile (1) in skočilo v globino (1). Večina samomorilcev (24) je bila moških, 5 pa je bilo žensk. Povprečna starost samomorilcev je bila med 44 in 54 leti. Mnogi se torej niso čakali abrahama oziroma so kmalu po njem odšli na drugi svet.

Raznih vlovov je bilo leta 2002 za dobrih 5 odstotkov manj kot predlani: 249. Ropov je bilo 13 (dva manj kot leto prej). Večina ropov je bila storjena na ulicah in ta dejanja so raziskana, niso pa še prišli na sled storilcu, ki je oropal turistično agencijo v Murski Soboti, bencinski servis v Radencih, pa tudi ne roparju casinoja v Moravskih Toplicah. Profesionalci?

Policisti in kriminalisti so lani identificirali kriminalne združbe, katerih člani so prinašali in prodajali heroin in ecstasy na območ-

ju PUMS. Zoper osumljence so podali neverjetnih 166 kazenskih ovadb. Sodnikom za prekrške pa so (zaradi prekrškov po Zakonu o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami) podali 110 priporočil za kaznovanje. Lani je na območju Pomurja ena oseba umrla zaradi zaužitja prevelike količine prepovedanih drog – heroina. Tragično je končal tudi mladec, ki se je zastrupil zaradi uživanja stline *kristavec* in domnevno zaradi omame padel v rečico in se utopil. Policisti in kriminalisti so večkrat zasegli prepovedano konopljo. Dve akciji sta bili posebno uspešni, saj so vsakokrat našli 40 kilogramov konoplje. Nekrat so odkrili nasade, ne pa gozdičev. Očitno je Pomurje pomembno gojišče te prepovedane droge, odjemalci pa so tudi v drugih krajih Slovenije.

Neprijetna zadeva pa so tudi kazniva dejanja *proizvodnje in prometa z orožjem ali razstrelivami snovmi*. Zoper storilce so podali 27 kazenskih ovadb, od tega 4 zoper organizirane kriminalne združbe. Med zaseženim je zlasti velika reč raketomizolija, ki je predstavljal (v rokah kriminalcev) veliko grožnjo za varnost ljudi. Raznih vlovov je bilo lani 249. Leta 2001 jih je bilo 263, leta 2000 pa kar 400. Seveda lahko nizali, pa bodi dovolj ostro pri neprijetnih rečeh, ki pa se žal dogajajo med nami. Policijski direktor je na tiskovni konferenci pohvalil svoje sodelavce, ki delajo na področju preiskav kaznivih dejanj: lani je bila raziskanost leto prej 69-odstotna.

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA

s pogoji za zasedbo

Prosta delovna mesta na območju Murske Sobot					
Stopnja izobrazbe					
III	III-IV	V	VI	VII-VIII	skupaj
5	16	4	2	5	32

POMOŽNI GOSTINSKI DELAVEC

DELAVKA ZA STREŽBO; določen čas 3 mes.; do 19.03.03; MACUN SLAVKO, S. P., BAR MACUN, STROČJA VAS 20, LJUTOMER

DELAVEC BREZ POKLICIA

POMOŽNI DELAVEC V KAMNOSESTVU - OBDELAVANJE NARAVNEGA KAMINA - DELO NA TERENU; določen čas 6 mes.; 1 I. delovnih izkušenj; jezik: slovenski jezik - govorno in pisno; vozniški izpit kategorije: B; do 20.02.03; FIJAVEC MARJAN, S. P., KEB - KAMNOSESTVO ERJAVEC, RIBIŠKA POT 1/A, BELTINCI

POMOŽNI DELAVEC

POMOŽNI DELAVEC ZA RAZNA POMOŽNA VRTNARSKA DELA IN POMOČ DRUŽINI NA DOMU, SOCIALNI SERVIS; nedoločen čas; drugi pogoji: SPREJEMA PISNE VLOGE; DODATNO IZOBRAŽEVANJE NA ZAHTEVO DELA V FIRMI; do 25. 02. 03; VEREŠ AMALIJA, S. P., NARAVA - ZDRAVJE, BAKOVCI, RIBIŠKA 2, MURSKA SOBOTA

KLEPAR - KROVEC

KLEPAR - KROVEC; določen čas 12 mes.; 2 I. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: B; drugi pogoji: DRUGI POKLIC: VODOVODNI INŠTALAT.

motorna vozila

KARAMBOLIRANO VOZILO kupim. Tel.: 040 256 963. m15185

ROVER 414 SI, letnik 12/96, registriran do 12/03, 115.000 km, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 041 795 209. m15425

RENAULT TWINGO, letnik 1999, model 2000, 34.000 km, druga lastnica, kot nov, prodajo. Tel.: 041 685 180.

KUPIM kamp prikolico. Tel.: 031 685 180. m15439

posesti

VINOGRAD V LENDAVI prodajo ali menjajo za manjši vinograd v Medžmurju. Tel.: 00385 40 849 327, zjutraj do 8. ali zvečer po 20. uri. m15408

ZELO POCENI PRODAJNO NOVO ENOSOBNO, DVOSOBNO IN TRISOBNO stanovanje v Ljutomeru. Tel.: 229 65 70 ali 041 646 570

PRODAJAMO PARCELO, 5000 m², v Čardi pri Pucovcih tik ob glavni cesti proti Hođu, blizu prihodnjega termalnega zdr-

MONTER KLIMA NAPRAV IN PREZREČ. SISTEMOV; TERENSKO DELO; do 04.03.03; IZOKLEP ZEMLIČ IN DRUGI, D. N. O. GRABŠINCI 16, VIDEM OB ŠČAVNICI

PLESKAR

PLESKAR - VZDRŽEVALNA DELA; določen čas 3 mes.; 2 I. delovnih izkušenj; do 21.02.03; LM-KO, D. O. O., LENDAVSKE GORICE 1, LENDAVA - LENDVA

ZIDAR ZA ZIDANJE

IN OMETAVANJE

ZIDAR - VZDRŽEVALNA DELA; določen čas 3 mes.; 2 I. delovnih izkušenj; do 21.02.03; LM-KO, D. O. O., LENDAVSKE GORICE 1, LENDAVA - LENDVA

AVTOLIČAR

DELAVEC SPECIALIST - POLIESTER; določen čas 6 mes.; 1 I. delovnih izkušenj; drugi pogoji: DRUGI POKLIC: KV SLIKOPLESKAR; do 21. 02. 03; IM-GRAD, INDUSTRIJA MONTAŽNIH GRADBENIH MATERIALOV, D. D., ORMOŠKA 46, LJUTOMER; št. del. mest: 2

STROJNIK GRADBENE

MEHANIZACIJE

STROJNIK TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE; določen čas 12 mes.; 1 I. delovnih izkušenj; jezik: slovenski jezik - govorno in pisno; vozniški izpit kategorije: B; do 01.03.03; WEINDORFER BRANKO, S. P., RIHTAROVCI 7, RADENCI

villišča, z dovoljenjem za gostinski objekt. Tel.: 229 65 70 ali 041 646 570.

POCENI PRODAJNO DVA STARA OPUŠČENA HLEVA ZA GOVEDO, velikosti 1000 m², ki stojita na parceli, veliki 4000 m², pri Gornji Radgoni, primerna za poslovno dejavnost. Tel.: 229 65 70 ali 041 646 570. M-15459

ENOSOBNO OPREMLJENO STANOVANJE v Ljubljani Šentvid dam v najem (prekmurskim študentom(kam)). Tel.: 532 13 73. m15446

živali

NESNICE, mlade, hisex, rjave, grahaste in črne, pred nesnostjo, opravljena vsa celjenja, prodaja FARMA PRI MOSTU - vzrejališče vseh vrst nesnic. Naročila: gostilna Horvat, Nemčavci, tel.: 528 11 90, Franc Movrin, Petanjci, tel.: 546 15 05, gostilna Železen Beznovci, tel.: 549 10 25, gostilna Rajsar, Grad, tel.: 553 11 48, gostilna Čeh, Nedelica, tel.: 573 51 53, Miholič, Marof 26, Stročja vas, tel.: 582 11 77. m15418

PUJSKE PRODAJNO. Tropovci, Križna 13, tel.: 546 12 09. m15435

VOZNIK AVTOMEHANIKA

VOZNIK V MEDNARODNEM CESTNEM PROMETU KAT. C; nedoločen čas; vozniški izpit kategorije: C; drugi pogoji: NEMŠKI JEZIK (PAVŠALNO); poskusno delo 3 mesece; do 22. 02. 03; RENT TOUR, D. O. O., Lukavci 69a, Krževci pri Ljutomeru

VOZNIK TOVARNIH VOZIL; določen čas 12 mes.; 1 I. delovnih izkušenj; jezik: slovenski jezik - govorno in pisno; vozniški izpit kategorije: B, C; do 01. 03. 03; WEINDORFER BRANKO, S. P., RIHTAROVCI 7, RADENCI

VOZNIK ZA DOMAČE IN MEDNARODNE PREVOZE; določen čas 12 mes.; jezik: nemški jezik - govorno; vozniški izpit kategorije: C, E; do 28. 02.03; KARLO VLADO - AVTOPREVOŽNIŠTVO, VIDEM 38, VIDEM OB ŠČAVNICI

VOZNIK - AVTOMEHANIKA; nedoločen čas; 1 I. delovnih izkušenj; jezik: srbski jezik - govorno in pisno, nemški jezik - govorno; vozniški izpit kategorije: C, E; drugi pogoji: ZAPOSLI SE LAHKO KANDIDAT Z DRUGIM POKLI CEM; PRIPRAVLJENOST BITI ODSOTEN ČEZ VIKEND, VESTNOST; do 09.03.03; JEREČIĆ TRANS & PARTNER, D. N. O., ODRANCI, PANONSKA 8, ČRENŠOVCI

VOZNIK V MEDNARODNEM PROMETU; določen čas 3 mes.; 1 I. delovnih izkušenj; jezik: nemški jezik - govorno; vozniški izpit kategorije: B, C, E; drugi pogoji: MOŽNOST ZAPOSLITVE ZA NEDOLOČEN ČAS; do 04.03.03; BREZNIK MIJA, S. P., DROBTINCI 25, APAČE

PRODAJALEC

PRODAJALKA V VELJENJU; nedoločen čas; 3 I. delovnih izkušenj; do 26.02.03; ŠTUHEC STANKO, S. P., KONFEKCIJA, GRABE PRI LJUTOMERU 14B, KRŽEVCI PRI LJUTOMERU

KUHAR NATAKAR

KUHAR - PICOPEK; določen čas 3 mes.; vozniški

kmetijska mehanizacija

OBRAČALNIK ZA SENO tip Pajek, širine 3,5 ali 4,5 m, kupim. Tel.: 543 16 14. m15399

CEPILEČ DRV NA SVEDER ALI HIDRAVLICEN ter vitel, 4 in 5 t, prodam. Tel.: 01 366 63 96. m15420

PLUGE 3 + 1, REGENTOV, PODRAHLAČ HEGEL, 10-zobni, 2,5 m širine, sejalnico za žito, 2,5 m, prodam. Tel.: 041 543 684. m15422

TRAKTOR DEUTZ DX 85 4 X 4; letnik 1982, prodam. Tel.: 031 377 882. m15424

TROSILNIK HLEVSKEGA GNOJA, samonakladalno sip, cisterno za gnojeko, pajek SIP, rotacijsko kosilnico SIP, trčni obračalnik in sejalnico za koruzo OLT prodam. Tel.: 041 597 086. m15432

TRAKTOR DEUTZ DX, 85 KM, 1987, 4 x 4, prodam. Tel.: 041 968 489. m15433

TRIBRAZDNI OBRAČALNI PLUG LANZBERG, visok klrens, 14-colni, in 4-redno pnevmatsko sejalnico z dognojvalcem, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Tel.:

izpit kategorije: B; do 04.03.03; KRABAT, D. O. O., HERCEGOVŠČAK 34, G.RADGONA

NATAKAR

NATAKAR/-ICA; določen čas 12 mes.; 3 mes. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: B; drugi pogoji: LAHKO KATERIKOLI DRUGI POKLIC, MOŽNOST PODALJŠANJA ZAPOSLITVE; KANDIDATI NAJ POKLIČEJO TEL.ŠT. 031 617 151; do 22.02.03; POZDEREC DRAGICA, S. P., PICOLO BAR, MELUNCI 137B, BELTINCI

PRIPRAVA IN STREŽBA PIAČ; nedoločen čas; drugi pogoji: LAHKO TUDI DELAVEC BREZ IZOBRAZBE; do 22.02.03; GJERGJEK SUZANA, S. P., NEGOVA 17, SPODNJI IVANUCI

NATAKAR/-ICA; nedoločen čas; 3 mes. delovnih izkušenj; jezik: nemški jezik - govorno; vozniški izpit kategorije: B; do 03.03.03; ŽNUDEK ŠTEFKA, S. P., PRODAJALNA PIZZERIA KOSTANJ, PTUJSKA CESTA 45, GORNA RADGONA

NATAKAR/-ICA ZA STEŽBO PIAČ V BARU (LAHKO TUDI PRIPRAVNIK); določen čas 3 mes.; drugi pogoji: DELOVNI ČAS: PETEK, SOBOTA, NEDELJA; MOŽNOST PODALJŠ. ZAP. OZ. ZA NEDOL. ČAS; ZAPOSLI SE LAHKO KANDIDAT Z DRUGIM ALI BREZ POKLICIA; MOŽNOST PODALJ. ZAPOSL. PO TEL. SE DOGOVOR. ZA RAZGOVOR, 041 605 005; do 27.02.03; BAGOLA ALEŠ, S. P., PETANCI 65A, TIŠINA

NATAKAR/-ICA; določen čas 3 mes.; UR/TEDEN: 25; drugi pogoji: DELOVNI ČAS: PETEK, SOBOTA, NEDELJA; MOŽNOST PODALJŠ. ZAP. OZ. ZA NEDOL. ČAS; ZAPOSLI SE LAHKO KANDIDAT Z DRUGIM ALI BREZ POKLICIA; do 19. 03. 03; BARANJA ANITA, S. P., KAVA BAR ANITA, ZENKOVCI 5, BODONCI

GRADBENI TEHNIK

GRADBENI TEHNIK; določen čas 3 mes.; 2 I. delovnih izkušenj; jezik: slovenski jezik - govorno in pisno; vozniški izpit kategorije: B; drugi pogoji: MOŽ-

041 293 074. m15438

KUPIJO CISTERNO ZA GNOJEVKO, Creina, pajka SIP, rotacijsko kosilnico SIP, trosilnik hlevskega gnoja in zgrabljajnik za seno. Tel.: 041 589 138. m15444

KUPIJO RUSKI TRAKTOR L2T ali Belov, 4 x 4, in kosilnico BCS, lahko tudi v okvari. Tel.: 041 800 038. m15448

TRAKTOR traktor, do 50 km, lahko z okvaro, kupim. Tel.: 041 311 665 m15449

TRAKTOR IMT 533, letnik 1975, v zelo dobrem stanju, prodam. Tel.: 031 416 412. m15450

KUPIJO KOSILNICO BCS TER TRAKTOR. Tel.: 041 555 515. m15451

SAMOHODNO KOSILNICO BCS (lahko v okvari) in visokotlačno balirko, brezhibno, kupim. Varaždin, tel.: 00385 41 744 328. m15454

kmetijski pridelki

BELO MEŠANO VINO (rizling, šipon, burgundec) prodam. Tel.: 571 16 69. m15458

NOST PODALJŠANJA ZAPOSLITVE; do 01.03.03; WEINDORFER BRANKO, S. P., RIHTAROVCI 7, RADENCI

EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK

POSLOVOJKA NA OMV ISTRABENZ G. RADGONA; nedoločen čas; 5 I. delovnih izkušenj; znanje programskih orodij: urejevalnik besedil - osnovno; vozniški izpit kategorije: B; drugi pogoji: znanje s področja avtomobilov, tehnike; zaposli se lahko tudi komercialist, druga izobr. V. stopnje s poslovojskim izpitom; do 27. 02. 03; BREDA, D. O. O., CESTA NA STADION 1A, GORNA RADGONA

POSLOVOJSKA IN TRGOVSKA DELA V TRGOVINI V LENDAVSKI UL.; nedoločen čas; drugi pogoji: DRUGI POKLIC: TRGOVSKE POSLOVOJKE, do 15.03.03; TAMARA - HORVAT & CO., K. D., PUŠČA 13, MURSKA SOBOTA

ZDRAVSTVENI TEHNIK

MEDICINSKA SESTRA; določen čas 6 mes.; do 21.02.03; ZDRAVSTVENI DOM LENDAVA, KUDRIČEVA ULICA 24, LENDAVA - LENDVA

INŽENIR STROJNIŠTVA

INŽENIR STROJNIŠTVA (KONSTRUKTER, TEHNOLOG, PROJEKTANT); nedoločen čas; 2 I. delovnih izkušenj; do 25.02.03; KUTSENITS INTERNATIONAL, D. O. O., MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 29, MURSKA SOBOTA

UNIVERZITETNI DIPLOMIRANI INŽENIR AGRONOMIJE

SAMOSTOJNI STROK. AGROKULTIVAR ZA KMETIJSTVO IN RAZVOJ PODEŽELJA; nedoločen čas; 1 I. delovnih izkušenj; jezik: slovenski jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij: urejevalnik besedil - zahtevno, delo z bazami podatkov - zahtevno; vozniški izpit kategorije: B; drugi pogoji: DRUGI POKLIC: DIPL. ING. AGRONOMIJE; USPOSOB LJE-

NOST ZA DEJANJA V UPRAVNEM POSTOPKU; POSKUSNO DELO 3 MESECE; do 25.02.03; OBČINA PUCOVCI, PUCOVCI 80, PUCOVCI

razno

MAŠKARADNE OTROŠKE KOSTUME ugodno prodam od 2.000 SIT dalje. Tel.: 01 423 17 61 in 031 626 226, vsak dan od 9. do 18. ure. Ana Remškar, Tržaška 45, Ljubljana. m15227

PRODAMO IN DOSTAVIMO REZAN LES, bruna in opaž. Tel.: 041 451 677, 041 459 090. Trgovinske storitve M&M, Marko Pahernik, s. p., Dravinjska c. 62, Poljčane. m15326

ENOSTANOVANJSKO HIŠO s poslovnimi prostori v Murski Soboti prodam. Tel.: 031 218 279. m15330

VEČJO KOLIČINO AKACIJEVIH KOLOV za vinograd prodam. GSM: 041 354 954. m15400

STAREJŠO SPALNICO, dobro ohranjeno, el. štedilnik Gorenje, malo rabljen, štedilnik na trda goriva, prodam. Tel.: 041 331 070. m15401

Preključujem veljavnost zaključnega spričevala osnovno šole Mala Nedelja, šol. l. 1986/1987, na ime Irena Majce, Drakovci 42, Mala Nedelja. m15411

EKONOMIST

STROKOVNI SODELAVEC NA FINANČNEM PROMETU; nedoločen čas; 5 I. delovnih izkušenj; jezik: slovenski jezik - govorno in pisno, jezik - govorno; znanje programskih orodij: bazami podatkov - osnovno, delo s - osnovno; vozniški izpit kategorije: B; drugi pogoji: POSKUSNO DELO 3 MESECE; do 25.02.03; VOJNI JAVNI SKLAD OBČINE LENDAVA, ULICA 5, LENDAVA - LENDVA

DIPLOMIRANI INŽENIR STROJNIŠTVA (VS)

INŽENIR STROJNIŠTVA ALI STROJNIŠTVA; nedoločen čas; drugi pogoji: AVTOCAD, STAROST DO 35 LET; do 21.02.03; VIPOPI, D. O. O., BUČEČOVCI 1A, KRŽEVCI PRI LJUTOMERU

Regionalna razvojna agencija - RRA Mura, d. o. o., Lendavska 5a, M. Sobota, in Zavod RS za zaposlovanje, Ljubljana, Glinška ulica 12, ter lokalne razvojne iniciative:
 Razvojni center M. Sobota, Trg zmage 4
 Razvojni javni sklad Lendava, Glavna ulica 9
 Razvojna agencija Sinergija Moravske Toplice, Kranjčeva 3
 Priška razvojna agencija Ljutomer, Stari trg 3
 Podjetniška razvojna agencija v ustanavljanju, Trg svobode 9 (OOZ G. Radgona), G. Radgona
 v sodelovanju z:
 Novo Ljubljansko banko, d. d., Podružnica Pomurje
 Raiffeisen Krekovo banko, d. d. Maribor, PE Murska Sobota
 SKB Banko, d. d., Ljubljana, PE Murska Sobota
 Probanko, d. d., Maribor, Ekspozitura Murska Sobota
 Banko Koper, d. d., PE Murska Sobota
 Poštno banko Slovenije, d. d., Predstavnništvo Murska Sobota
 Novo KBM, d. d., Podružnica Pomurje - LLT

RAZPISUJEJO

kreditiranje samozaposlovanja podjetnikov začetnikov in odpiranja novih delovnih mest v malem gospodarstvu

RAZPISNI POGOJI:

1. Predmet razpisa

Predmet razpisa je kreditiranje odpiranja 80 novih delovnih mest na območju Prekmurja in Prlekije (Pomurja).

2. Splošni pogoji

Na razpis se lahko prijavijo brezposelne osebe, prijavljene na Zavodu RS za zaposlovanje (ZRSZ), v skladu s programom pospeševanja samozaposlovanja oz. gospodarski subjekti z do 50 zaposlenimi, ki bodo zaposlili brezposelne osebe, prijavljene na ZRSZ, za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

3. Pogoji za dodeljevanje kreditov

Interesenti, ki izpolnjujejo splošne pogoje iz točke 2 tega razpisa, lahko zaprosijo za samozaposlitev in/ali zaposlitev brezposelne osebe, prijavljene na ZRSZ, kredit v višini 1.000.000,00 SIT (za eno delovno mesto) po letni obrestni meri TOM + 2 % z dobo vračanja 3,5 leta z možnim 6-mesečnim moratorijem.

4. Možne oblike zavarovanja kreditov

Kredit se zavaruje v skladu s pogoji banke kreditodajalke. Člani Garancijske sheme za Pomurje pri RRA Mura lahko dobijo poročilo v višini 50-80 % odobrenega zneska po veljavnih pogojih sheme.

5. Drugi pogoji

Razpis velja do porabe kvote za 80 novoodprtih delovnih mest. Prosilci bodo prejeli pisne odgovore najpozneje v 15 dneh od obravnave vloge na kreditnem odboru.

Vse dodatne informacije o tem razpisu in potrebno dokumentacijo dobijo interesenti pri:

- za območje Mestne občine Murska Sobota: MO Murska Sobota, Kardoševa 2, M. Sobota, g. Štefan Cigan, tel. 02 527 18 19; RRA Mura, Lendavska 5a, M. Sobota, g. Roman Wolf, ga. Vesna Vitez Gomboš, tel. 02 536-14-64;

- za območje občin Ljutomer, Verzej, Križevci pri Ljutomeru in Razkrižje: Priška razvojna agencija Ljutomer, Stari trg 3, Ljutomer, g. Goran Šoster, tel. 02 584 81 20;

- za območje občin Lendava, Črenšovci, Kobilje, Odranci, Turnišče, Dobrovnik, Velika Polana: Razvojni javni sklad Lendava, Glavna ulica 9, Lendava, g. Mihael Feher, tel. 02 578 93 60;

- za območje občin Beltinci, M. Toplice, Puconci, G. Petrovci, Hodoš, Šalovci, Kuzma, Cankova, Grad, Rogšovci: Razvojna agencija Sinergija, Kranjčeva 3, M. Toplice, ga. Renata Kočar, tel. 02 538 13 50;

- za območje občin G. Radgona, Radenci, Tišina, Sv. Jurij: Podjetniška razvojna agencija v ustanavljanju, Trg svobode 9 (OOZ G. Radgona), G. Radgona, tel. 02 564 80 90, ga. Barbara Štibilar.

*Je čas, ki da in vzame
 Je čas, ki celi rane,
 blaži bolečine
 In ohrani vse spomine*

ZAHVALA

Po dolgi boleznini nas je v 82. letu zapustila draga žena in sorodnica

Marija Hajdič

iz Stanjčec 88

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, posebno pa sosedoma Kovač in Kučan z družinami za vso pomoč.
 Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

*Žalujemo mož Jože,
 sestra Cila in drugo sorodstvo*

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17,
 TEL.: (02) 53 48 060, FAX: (02) 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
 Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.

Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
 Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.
 Vse iz granita in marmorja.
 Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949
 KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.
 Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustila predraga mama, tašča in babica

Erzsebet Tobi

Vrbišče 20, M. Sobota

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in sveče ter za bolnišnico, nam pa izrekli sožalje.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žalujemo vsi njeni najdražji

*Nekje v tebi bila je bolečina,
 a zamahnil si z roko,
 močnejši sem, zmagal bom,
 a ni bilo tako.
 Bil je zimski dan,
 ko zadnjikrat rekel si:
 »Vse vas rad imam!«
 Zdaj oblačno je nebo,
 ker vemo, da nazaj k nam te več ne bo.*

ZAHVALA

V 68. letu nas je nepričakovano zapustil dragi mož, oče, tast in opa

Štefan Forjanič

iz Dolnjih Slaveč 18

V tihi žalosti se z bolečino v srcu iskreno zahvaljujemo sorodnikom, botrini, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za cerkev ter nam izrekli sožalje.

Posebna hvala g. duhovnici Simoni za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, družini Sukič in pogrebništvu Banfi.

Globoko žalujemo:

*žena Frida, hčerki Roswitha in Brigita ter sinovi
 Branko, Robert in Janko z družinami*

*Prazen dom je in dvorišče,
 naše oko zaman te išče.
 Ni več tvojega smehljaja,
 utihnil je tvoj glas, bolečina
 in samota sta pri nas.
 Zato pot nas vodi tja, kjer
 sredi tišine spiš, a v naših
 srcih za vedno živiš.*

ZAHVALA

V 43. letu starosti nas je zapustil naš dragi brat, stric in sorodnik

Marjan Šeruga

iz Prosečke vasi 23

Z žalostjo v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so ga pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče in denar za mrliško vežico. Hvala duhovniku, pevcem in pogrebništvu Banfi. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

*V globoki žalosti vsi tvoji najdražji
 in drugo sorodstvo*

*To vem pa, da ti mi v srcu živiš,
 kjer jasno se v svitu nesmrtnem
 izmakne krasota naj stvarnice vsa,
 ti v duši ostaneš mi večno krasna.*

ZAHVALA

V 84. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in tašča

Karolina Slivnjek

roj. Horvat, iz Doline

V tihi žalosti se z bolečino v srcu iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, in vsem, ki ste jo pospremili k njenemu zadnjemu počitku.

Hvala za izrečena sožalja, darovane vence in cvetje, sveče in prispevke za mrliško vežico. Posebna hvala g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

*Žalujemo vsi,
 ki smo te imeli radi*

*Kogar imaš rad,
 nikoli ne umre,
 le daleč je ...*

V SPOMIN

Jutri bosta minili dve leti žalosti od takrat, ko nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, pradedek in brat

Štefan Lovenjak

iz Vldonec 55

Iskrena hvala vsem, ki se ga z lepo mislijo spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Njegovi najdražji

*Eno leto že naš dom je prazen,
 ker nehote smo šli narazen.
 Če bi le koga solza obudila,
 te ne bi, dragi Jože, črna zemlja krila.*

V SPOMIN

20. februarja mineva leto dni od takrat, ko nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in brat

Jožef Balek

iz Gornjih Petrovcev 61

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem grobu, poklonite cvetje ali prižgete svečo.

Tvoji najdražji

*Bolezen in trpljenje si prestal,
 v grobu boš zdaj mirno spal.
 Odšel si tja, kjer ni gorja,
 luč večna naj ti upanja da.*

ZAHVALA

V 70. letu nas je zapustil dragi

Alojz Filip

iz Beltinec, Panonska 81

Tiho in mirno je odšel, v srcih ostala je bolečina. Naše misli bodo vedno pri tebi.

Ob tej boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, nekdanjim sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje v najtežjih trenutkih.

Iskrena hvala vsem, ki ste ga obiskovali, pospremili k večnemu počitku, mu poklonili cvetje, sveče ter darovali za svete maše in dobre namene.

Zahvala duhovščini in domačemu župniku, pevcem za pesmi slovesa in dr. Eriki Zelko - Petrka za ves njen trud. Zahvala tudi pogrebništvu Jurič.

Žalujemo vsi njegovi

Kogar imaš rad, ne umrje - le daleč je.

Tvoji vnuki - Iva, Mojca, Blaž, Jernej, Boštjan

*Zaman je bil tvoj boj,
 zaman vsi dnevi hudega trpljenja,
 bolezen je bila močnejša od življenja.
 Bil je zimski dan, ko zadnjikrat rekel si:
 »Vse vas rad imam!«
 Ne jokajte ob mojem grobu,
 le tiho k njemu pristopite,
 spomnite se, kako trpel sem,
 in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V 54. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, sin, brat, tast in zct

Alojz Zadravec

iz Radovec 27

upravnik pošte pri Gradu v pokoju

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti, darovali cvetje, sveče in denarne prispevke za mrliško vežico, nam pa izrekli ustna in pisna sožalja. Hvala osebju dializnega oddelka bolnišnice v Rakičanu, posebnemu njegovemu šoferju g. Francu Starešiniču, sodelavcem Pošte Slovenije, gasilcem, lovcom, rogistom in vsem športnim organizacijam. Iskrena hvala župniku g. Štefanu Kuharju za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke, govornikom za ganljive besede slovesa in pogrebništvu Banfi.

Prav vsem iskrena hvala za vse.

Žalujemo z bolečino v srcu vsi tvoji najdražji

*Dragi dedi - zelo te bova pogrešala
 tvoja vnuka Filip in Anja*

*Težki so dnevi in težke noči,
ker te več ni.
Zdaj le spomini živijo
na tiste dni,
ko imeli smo te mi.*

V SPOMIN

23. februarja mineva leto dni od takrat,
ko te ni več med nami, draga

Vida Korpič

iz Nuskove 42

Hvala vsem, ki se je spominjate,
postanete ob njenem grobu
in ji prižigate sveče.

Pogrešamo te - tvoji najdražji!

*Življenje je kot knjiga,
za listom list,
za dnevom dan,
nihče ne ve,
kdaj bo končana zadnja stran.*

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 76. letu zapustil naš dragi mož, oče, dedi,
tast, boter in sorodnik

Ernest Kozar

iz Pečarovec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji
poti, darovali
cvetje in sveče ter nam izrekli sožalje.

Posebna hvala gospodu duhovniku za pogrebni obred, pevcem
za odpete žalostinke, odigrano Tišino in pogrebništvu Banfi.

Žalujemo vsi najdražji

*Ni večje bolečine
kot v dneh žalosti
nositi v srcu
srečnih dni spomine.
(Dante)*

ZAHVALA

V 77. letu je za vedno zastalo plemenito
srce naše drage žene, mame, babice,
prababice in sestre

Eme Frumen

iz Strukovec

Ob boleči izgubi izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu
pospremili ob slovesu, nam izrekli sožalje ter darovali cvetje,
sveče in za ureditev pokopališča.

Hvala gospodu duhovniku za pogrebni obred, pevkam za odpete
žalostinke ter govornici za izbrano in ganljivo besedo slovesa.

Hvala tudi godbi na pihala in pogrebništvu Banfi.

**Pogrešali jo bomo: mož Štefan, sin Darko z ženo
Alenko, hčerka Darinka z možem Jožetom, vnuki Aljoša
z Darjo, Mitja, Dejan, Tjaša, pravnukinja Nika, sestre
Sidonija, Irena, Glzela in drugo sorodstvo**

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je ...

*Vsa leta si delal, pošteno živel,
potem pa izmučen si tiho zaspal.
Srce je omagalo,
dih je zastal,
a spomin nate bo vedno ostal.
Le kdo pozabil bi njegovo srce,
ki neskončno nas ljubilo je
do poslednjega dne.*

ZAHVALA

V 79. letu nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče,
tast in dedek

Janez Černjavič

iz Gradišča 69

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi izrekamo zahvalo vsem
sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste ga v tako
velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali
cvetje, sveče in denarne prispevke, nam pa izrekli ustno in
pisno sožalje. Hvala osebju internega oddelka bolnišnice v
Rakičanu, g. duhovniku in pevcem za odpete žalostinke, pihalni
godbi iz Bakovec in govornici Darji Kos. Iskrena hvala društvu
upokojencev, društvu borcev, gasilec, Lovskemu društvu
Mlajinci in pogrebništvu Banfi.

Žalujemo vsi njegovi najdražji

*Tam hišica sameva,
vsa otožna, prazna,
tiha se nam zdi, ko tebe že
eno leto ni.
Ostali so le spomini in sledovi
tvojih pridnih rok,
zato pot nas vodi tja,
kjer rožice cvetijo in
sveče ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN

25. februarja bo minilo leto žalosti od takrat, ko nas je zapustila
draga žena, mama, stara mama in prababica

Marija Bunderla

iz Vidonec 60

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob
njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njeni najdražji

*Bolečine ne da se skriti,
solze ne zatajiti.
Zato pot nas vodi
v ta mirni kraj tišine,
tam srce se mlo zjoče,
saj verjeti ono noče,
'da te več med nami ni,
spomin na te pa še živi.*

V SPOMIN

22. februarja mineva žalostno leto od takrat, ko nas je za vedno
zapustil naš dragi mož, oče, očim, dedek, tast, brat, svak in stric

Viljem Nemec

iz Fikšinec 3

Spominjamo se dneva žalosti, ko te je množica ljudi spremljala k
tvojem večnemu počitku, dom brez tebe pa je ostal prazen in
pust. Sedaj pa dan za dnem prihajamo k tvojemu grobu, ti
prinašamo cvetje in prižigamo sveče. Hvala vsem, ki z lepo
mislijo postojite pri njegovem grobu, mu prinašate cvetje in
prižigate sveče.

Tvoji najdražji

*Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče,
nič več ni tvojega smehljaja,
le trud in delo
tvojih pridnih rok ostaja.*

ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je zapustil dragi
mož, oče, dedek, brat in stric

Jože Hari

iz Cvetkove ulice 63 v Rakičanu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem
in znancem, ki so nam stali ob strani in ponudili svojo pomoč.
Hvala za takojšnjo pomoč dr. Hauzerjevi, dr. Štivanu in osebju
internega oddelka v Rakičanu.

Zahvaljujemo se govornikom g. Kuzmiču in Karoliju in vsem
gasilskim enotam ter godbeniku za odigrano tišino.

Iskrena hvala društvu invalidov - gluhih in naglušnih iz Murske
Sobote, podjetju Geotim, Izolaciji Skledar in Pokrajinski knjižnici.

Zahvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke in vsem, ki ste darovali za svete maše, cvetje in sveče.

Hvala pogrebništvu Banfi iz Veščice.

V globoki žalosti tvoji najdražji

*Nekje v tebi bila je bolečina,
a zamahnil si z roko,
močnejši sem, zmogel bom,
a ni bilo tako.
Bil je zimski dan,
ko zadnjikrat rekel si:
'Vse vas rad imam.'*

ZAHVALA

V 86. letu nas je zapustil naš
dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek

Franc Holcman

iz Ženavej 22

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom in znancem, ki so ga v tako velikem
številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam pa v težkih
trenutkih stali ob strani.

Iskrena hvala vsem darovalcem cvetja in sveč ter vsem, ki so
darovali v dobrodelne namene.

Posebej se zahvaljujemo duhovniku g. Kerčmarju za izbrane
besede slovesa ter pevcem in godbeniku za odigrano Tišino.
Hvala govornici PGD Ženavlje in gasilec sektorja Ženavlje.
Iskrena hvala sosedu Dragu, društvu upokojencev in pogrebni-
štvu Hozjan.

Žalujemo vsi, ki smo te imeli radi

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih
pridnih rok ostaja.*

V SPOMIN

21. februarja so minila tri leta žalosti od
takrat, ko nas je zapustila draga žena,
mama, babica, tašča, sestra in sorodnica

Jolanka Grebenar

iz Čepinec

Naj sveče ti krasijo grob, naj rože ti cvetijo. Hvala vsem, ki jo imate
še zmeraj v mislih in prihajate na njen zadnji dom.

Žalujemo tvoji najdražji

Sporočamo,
da je umrl naš nekdanji sodelavec

Alojz Zadavec

upokojeni upravnik pošte
pri Gradu

Od vestnega sodelavca
smo se poslovili v četrtek, dne 13. 2. 2003,
na pokopališču v Radovcih.

**Delavci Pošte Slovenije,
d. o. o., PE Murska Sobota**

*Zaman je bil tvoj boj,
vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.
Ostali so sledovi tvojih pridnih rok,
zato pot nas vodi tja, kjer rožice
cvetijo
in sveče ti v spomin gorijo.*

ZAHVALA

V 51. letu nas je za vedno zapustil naš
dragi mož, oče, tast, dedek, brat in sorodnik

Štefan Škodnik

iz Vadarec

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili
na njegovi zadnji poti, darovali vence, sveče in v dobrodelne
namene, nam pa izrekli sožalje. Posebna hvala duhovniku za
pogrebni

obred, pevcem za odpete žalostinke, pogrebništvu Banfi,
sodelavcem firme Sterlich z Dunaja, govorniku Štefanu Baši,
Muri M. Sobota, TMO 2, 292. brigadi in SGP Pomgrad - ABI, d.
o. o., Lipovci.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujemo vsi, ki smo te imeli radi

**Dragi dedi - zelo te bova pogrešali
tvoji unukinji Dorina in Ajša**

*Ni večje bolečine
kot v dneh žalosti
nositi v srcu
srečnih dni spomine.
(Dante)*

ZAHVALA

V 72. letu nas je po kratki,
a hudi bolezni za vedno zapustil naš dragi

Alojz Cipot

iz Dijaške ul. 5 v Murski Soboti

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih
stali ob strani, izrekli pisno in ustno sožalje ter darovali vence,
cvetje in sveče ter v dobrodelne namene.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na
njegovi zadnji poti.

Hvala gospodu kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke, godbeniku za odigrano Tišino in pogrebništvu
Komunala Murska Sobota za pogrebne storitve.

Vsi, ki smo ga imeli radi

**Dragi didi,
pogrešam te - tvoj Marino!**

Spored na radiu Murski val

UKV, 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 21. 2.: 05.00 Vedro v dobro jutro, samo jutranja mora ... (vreme, ceste, vic, časopisi ...) - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž - 09.40 Kultura, šport - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci, kabaret Dušana Radiča, Džoužija, Berte in Marka - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Od petka do petka (Dejan Fujs) - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavljam vam - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romskih 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagraduje - 18.00 Alboom - 19.00 Mladi val (Maja, Viktorija, Timotej) - 20.00 Ugasni televizor, večno zelene in Bojan Peček - 24.00 SNOP

SOBOTA, 22. 2.: 05.00 Dobro jutro - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Biba buba baja, reportaža iz vrtca - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Pote-pajte se z nami - 11.00 Poročila - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Odlična tedna - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Pesem na naša srca - 19.00 Poročila - 19.10 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Zdravo, nosed, zdravo! Bojan Rajk tokrat iz Ljubljane - 24.00 SNOP (Simona Špindler)

NEDELJA, 23. 2.: 05.00 Vedro v dobro jutro - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o porabskih Slovencih (Silva Eory) - 08.00 Misel in čas, duhovna misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja: Jakob Presečnik, prome-

20.00 Fordjanek (Jože Činč)

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE, GLASBA NAŠEGA SRCA

1. Kurent - Štrk
2. Povej, zakaj - Ans. bratov Poljanšek
3. Ko poljubim te - Štajerskih 7
4. Ej moj frajer - Ans. Vilija Petrica
5. Meni pa se mudi - Ans. 7 raj

PREDLOGA:

Polka tane - Igor in Zlati zvoki
Rdec ferari - Golicnik

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

1. Pa je padal sneg - Metulj
2. Ge pogrešan tebe - D'Kwaschen Retashy
3. Pot do srca - Špiš
4. Balada o ... - Gnila jajca
5. Če na tleh - Halicanum

PREDLOGA:

Ciganska balada - Jože Kovač Uri
Se zadnjič mi poglej v oči - Ans. Štrk

Nagrado glasbene založbe **Mandarina** iz Ljubljane prejme **Suzana Vaupotič, Babinci 34a, 9240 Ljutomer.**

Izpolnjene kupone pošljite do ponedeljka, 24. februarja 2003, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 8 - glasujem za skladbo

GLASBA
NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE
ZABAVNE GLASBE:

Ime in priimek
ter naslov:

ni minister (Branko Žunec) - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eory) - 13.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) - 18.00 Na narodni farmi - 19.00 Poročila - 19.15 Evropa v enem tednu (oddaja BBC) - 20.00 Fordjanek (Jože Činč) - 24.00 SNOP (Bojan Rajk)

PONEDELJEK, 24. 2.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Irma in Boštjan) - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Sukič - 09.15 Ponedeljkova tema - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Oaj kak san zlufto (Bojan Peček) - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje, kontaktna oddaja z zdravniškimi nasveti - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR (pogovor in zabavna glasba) - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi (Vida Toš) - 20.00 Kak je inda fajn bilou (Milan Zrinski) - 24.00 SNOP

TOREK, 25. 2.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Vida in Bojan) - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Kratki stik (Branko Žunec) - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.30 3 x country - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, lestvica domače zabavne glasbe, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojence (Dejan Fujs, Anica Kološa, Bojan Rajk) - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Jukeboks, domača glasbena scena skozi naočnike Boštjana Rousa - 24.00 SNOP

SREDA, 26. 2.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Gabrijela in Duško) - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti (vprašanja, pritožbe poslušalcev, reagira Nataša Brulc Šiftar) - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Putra - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Biba buba baja, obiskujemo pomurske vrtce - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 19.45 Anekdota - 20.00 Mursko morski val, mediteranska glasba, nagradne igre, Simona Špindler - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 27. 2.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Nataša in Dejan) - 07.40 Zagrebško pismo Branka Šomna - 8.15 Kmetijski nasvet - 09.15 Kuharski nasvet Branka Česarja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Geza se zezal - 24.00 SNOP

Prispevki za nakup opreme za ginekološki oddelek in novo porodnišnico

Zdravstveni dom Lendava namesto cvetja za pokojnega Janeza Gala iz Čentibe - 15.000,00
Družina Kranjec, Martjanci 77, namesto cvetja za pokojno Cecilijo Tepuš, Vaneča 88 - 10.000,00
Družina Alauf namesto cvetja za Belo Bokana - 5.000,00
Družina Flegar namesto cvetja za Belo Bokana - 10.000,00
Stanko Vnuk, M. Sobota, namesto cvetja za pokojnega Konrada Zdravca - 10.000,00
Hranilno-kreditna služba M. Sobota namesto cvetja za Belo Bokana, Vaneča 29 - 10.000,00
Anica Farič, Veščica 5a, namesto venca za pokojnega Konrada Zdravca - 5.000,00
Štefan in Gizela Sraka iz M. Sobote, prostovoljni prispevek ob biserni poroki - 60.000,00
Delavke vrtca Velika Polana namesto cvetja na grob pokojni Mariji Žalik - 7.000,00
Družine Antelič, Benkič in Čontala namesto venca za pokojnega Konrada Zdravca - 15.000,00
Jože Kerec, Mačkovci 23, namesto cvetja za Viljema Bačiča - 10.000,00
Branko Hanzel, Križevci 44, namesto venca za pokojnega Matijo Jerebica - 10.000,00
Tondach, Slovenija, Boreci, namesto venca za pokojnega Matijo Jerebica - 20.000,00
Družina Hozjan, Štefana Kovača, Turnišče, namesto venca za pokojno Kristino Raščan - 5.000,00
Sodelavci in šoferji iz Borec namesto venca za pokojnega Matijo Jerebica - 25.000,00
Družini Dominko in Kljukovič iz Murske Sobote namesto venca za pokojnega Štefana Viteza - 10.000,00
Družina Janeza Škafarja, Bratonci, namesto venca za pokojno Alojzijo Sraka - 10.000,00
Lions klub Murska Sobota - donacija za aparat - 1.300.000,00
Cadis, d. o. o., donacija za ginekološko-porodni oddelek - 200.000,00
Avtoservis Franc Makoter, s. p. - donacija za ginekološko-porodni oddelek - 20.000,00
Avtomaterial, d. o. o., donacija za ginekološko-porodni oddelek - 20.000,00
Radgonske gorice, Gornja Radgona, donacija za ginekološko-porodni oddelek - 300.000,00
PGD Lukavci, prispevek za porodnišnico - 10.000,00

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 20. februarja: ob 18.00 ameriška komedija Melanie se poroči, ob 20.00 nemška psihološka drama Eksperiment (?)

Petek, 21. februarja: ob 18.00 Melanie se poroči, ob 20.00 Eksperiment (?)

Sobota, 22. februarja: ob 16.30 ameriška družinska komedija Snežni psi, ob 18.00 in 20.00 Melanie se poroči

Nedelja, 23. februarja: ob 16.30 Snežni psi, ob 18.00 in 20.00 Melanie se poroči

Sreda, 26. februarja: ob 18.00 in 20.00 ameriška akcijska komedija Tuxedo

Ljutomer

Sobota, 22. februarja: ob 19.30 francoska akcijska komedija Jajca na verigi

Nedelja, 23. februarja: ob 17.30 ameriška družinska komedija Božiček 2, ob 19.30 Jajca na verigi

Gornja Radgona

Petek, 21. februarja: ob 19.00 ameriški akcijski film Zmajev poljub, ob 21.00 ameriška kriminalka Rop

Nedelja, 23. februarja: ob 17.30 Zmajev poljub, ob 19.30 Rop

Koledar kulturnih prireditev

KONCERT

MURSKA SOBOTA

V petek, 21. februarja, organizira MIKK avtobusni prevoz na koncert skupine Soulfly v Gradec. Odhod iz Lendave, z avtobusne postaje, je ob 15.30, iz M. Sobote pa ob 16. uri izpred MIKK-a. Avtobusa peljeta skozi Radence in Gornjo Radgono.

V soboto, 22. februarja, ob 21. uri bo v MIKK-u koncert meseca z nastopom francoske garažne rock'n'roll skupine Dare Dare Devils. Predskupina bodo domači heavy rockerji Unlisted.

OTVORITEV

MARIBOR

V četrtek, 20. februarja, ob 18. uri bo v razstavišču Union (Prešernova 3) otvoritev predstavitevne razstave Komunikativne ilustracije študenta grafičnega oblikovanja Petra Orbana iz Lendave.

POTRNA/LAUFELD

V petek, 21. februarja, ob 19. uri bo v Pavlovi hiši otvoritev razstave fotografa in dizajnerja Žige Koričnika. Solo koncert bo imel Vasko Atanasovski, knjigo Sekstant pa bodo predstavili avtorji Norma Bale, Robert Titan - Felix in Štefan Kardoš.

DOGODEK

FILOVCI

V soboto, 22. februarja, ob 19. uri bo v kulturni dvorani vaškega doma prikaz družabnega zimskega večera na vasi. Prireja Kulturno-turistično društvo Filovci!

CVEN

V soboto, 22. februarja, ob 19. uri bo v združenem domu Veseli večer, ki ga prireja Kulturno društvo Miška Kranjca Velika Polana.

VERŽEJ

V petek, 21. februarja, bo v domu kulture Večer glasbe in humorja, ki ga prireja domače kulturno društvo Slavka Osterca.

GLEDALIŠČE

RAZKRIŽJE

V petek, 21. februarja, ob 19. uri bo v domu kulture predstava štirje letni časi avtorja Vinka Moderndorferja v režiji Milivoja Zemljiča in izvedbi Gledališko literarnega društva Ormož.

LITERATURA

LENDAVA

V petek, 21. februarja, ob 18.30 bo v knjižnici Večer sonetov Zvezdane Majhen. Pesnico in njeno zbirko Poema etra bo predstavila Maria Millas.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

V petek, 21. februarja, ob 17. uri bo v zaklonišču pri trgovini Park glasbena delavnica Govoreči bobni, ki jo vodi Miran Celec.

V torek, 25. februarja, ob 19. uri bo v MIKK-u glasbena delavnica za kitaro Prvi prijemi, ki jo vodi Tadej Ropoša.

V župnijskem domu bo med 21. in 23. februarjem ob 19. uri teološki tečaj z naslovom Nikodemovi večeri.

V sredo, 26. februarja, ob 14. uri se bo začela v Jakijevi dvorani Zavarovalnice Triglav izobraževalna delavnica Moč osebnega nastopa, ki jo vodi mednarodni svetovalec Branko Žunec.

FILM

MURSKA SOBOTA

V sredo, 26. februarja, ob 18. uri bo v MIKK-u filmska sredo.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna muzejska razstava. Do 28. februarja je odprta tudi arheološka razstava Odkopane kulture Prekmurja.

V Galeriji si lahko do konca februarja ogledate razstavo karikatur Antona Buzetija.

V klubu PAC je na ogled razstava del akademskega slikarja Zmaga Jeraja.

V izložbi podjetja Fering si lahko februarja in marca ogledate Intarzije Janeza Bošnjaka.

V Art caffeju so na ogled dela Sabine Šinko iz Lendave.

LJUBLJANA

V galeriji Hest 35 (Novi trg 6) je na ogled ciklus del z naslovom Zadnja večerja avtorja Igorja Banfija iz Murske Sobote.

V galeriji Latobia (Mestni trg 17) si lahko ogledate razstavo kiparja Silvija Arca Popoviča z naslovom Mala plastika, ki jo posreduje Galerija M. Sobota.

MORAVSKE TOPLICE

V galeriji hotela Ajda do 2. marca razstavlja Vlado Sagadin.

Delimo vstopnice za kino

Fant iz kluba Flamingo, Kansas in Drugstore kavboj so samo nekateri od filmov, kjer je igral Matt Dillon, našo nagrado pa prejme Tadeja Ratek, Partizanska 32, 9250 Gornja Radgona. Čestitamo! Naše naslednje nagradno vprašanje pa se glasi:

Je Matt Dillon igral tudi v filmu Nori na Mary? Da ali ne?

Kupon št. 8 - odgovore pošljite do torka, 25. februarja, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: delimo.vstopnice@email.si

VESTNIKOV KOLEDAR

20. februar, četrtek,	LEON
21. februar, petek,	IRENA
22. februar, sobota,	MARJETA
23. februar, nedelja,	MARTA
24. februar, ponedeljek,	MODEST
25. februar, torek,	MATUA
26. februar, sredo,	SERGEJ

21. februarja bo sonce vzhlo ob 6. uri in 56 minut, zašlo pa ob 17. uri in 36 minut. Dan bo tako dolg že skoraj 10 ur in tri četrt. 23. februarja ob 17. uri in 47 minut bo na nebu nastopil zadnji krajec.

Menjalniški tečaji za tolar
Banke Slovenije 19. februarja 2003

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	230,6849	231,3790	232,0731
Hrvaška	HRK	191	1	30,3453	30,4366	30,5279
Madž.	HUF	348	1	0,9390	0,9418	0,9446
Švica	CHF	756	1	156,8538	157,3258	157,7978
V. Brit.	GBP	826	1	343,6390	344,6730	345,7070
ZDA	USD	840	1	215,2915	215,9393	216,5871

VANĀK in VICI

Dva prijatelja

Srečata se stara prijatelja in eden reče: »Dobro, da je deževalo, sedaj bo vse v zemlji oživilo.« Drugi mu ves prestrašen odvrne: »Bog ne daj, ker bo moja stara prišla nazaj.«

Nagrado dobi: Marija Miljevič, Razvanjska 16, 2000 Maribor

Pri ginekologu

H ginekologu pride ženska srednjih let, ogromne postave. Čez čas jo prosijo: »Bi lahko, prosim, pustili en veter.«

»Za relaksacijo?« vpraša pacientka.

»Ne, za orientacijo!« odvrne zdravnik.

Povišanje plače

G. Penis želi povišanje plače zaradi naslednjih razlogov:

1. Fizično delam.
2. Delam v velikih globinah.
3. Delam »z glavo«.
4. Delam tudi ob koncu tedna.
5. Delam v zelo vlažnem prostoru.
6. Kadar delam ponoči ne dobim dodatka.
7. Delam v temnem prostoru.
8. Delam pri visoki temperaturi, kjer ni klime.
9. Pri delu sem izpostavljen infekcijskim boleznim.

Odgovor firme: Po natančni preučitvi administracija odklanja zahtevek o povišanju plače g. Penisu zaradi naslednjih razlogov:

1. Ne dela osem ur zaporedoma.
2. Že po kratkem aktivnem delu zaspi na delovnem mestu.
3. Ne ugodno zmeraj zahtevam nadrejenega.
4. Ni vedno zvest delodajalcu, včasih dela pri konkurenci.
5. Med enim in drugim delom veliko počiva.
6. Je brez iniciativ. Za začetek potrebuje stimulacijo.
7. Ob koncu delovnega dne ne počisti za sabo.
8. Ni mu pogodno dvojna izmena.
9. Včasih zapusti delovno mesto, preden je dokončal delo.
10. In za nameček ga je videti, da se na delovnem mestu sprehaja ven in noter z dvema sumljivima torbama.

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«. Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

V dvoje
je lepše

Danes z veseljem predstavljamo mladoporočni par z Goriškega in njun naraščaj.

Robert Šlemer, avtomehaničar, zaposlen v firmi S. O. S. Motors Veščica, in Simona Režonja, šivilja, iz Renkovec sta se spoznala v predpustnem času pred sedmimi leti v gostišču Emila v Murski Soboti, kamor je Robert hodil malicat, Simona pa je prišla s sodelavkami na pijačo. Štiri leta so minila, odkar je Simona zapustila markovske Renkovec in se preselila k fantu v goriške Kovačevce, kjer se je dekle hitro živelo v novo okolje. Živita skupaj z Robertovimi starši (oče Franc, mati Jolanka) in mlajšim bratom Martinom.

Pred tremi leti in pol se jima je rodila hčerka Tamara, sinček Dominik pa je star osem mesecev. Posredno je tudi on pripomogel, da sta se očka Robert in mamica Simona naposled poročila, kajti treba ga je bilo krstiti. Poročila sta se v grajski poročni dvorani pri Gradu na Goriškem, nato pa je bila še cerkvena poroka v graški katoliški cerkvi. Ženinov priča je bil birmanski boter Jožef Šlemer iz Doline, nevestina priča pa birmanska botra Marija Vinčec iz

Renkovec. Kmalu po obredu sta dala krstiti svojega sinka, ki pa mu je bil boter Robertov brat Martin.

Torej: v enem dnevu poroka in krst. Kar dva razloga, da so se povsili v gostišču Pri Eriki na Vaneči. Niso pa šli na veliko, ampak so povabili le ožje sorodstvo. Zbralo se jih je šestdeset, zabaval pa jih je duo Arizona.

Mladi par iz Kovačevca ima seveda velike načrte. Kratkoročni je, da bi Simona, ki je sicer ta čas na porodniškem dopustu, dobila redno zaposlitev. Potem bosta, seveda s pomočjo staršev, skušala uresničevati dolgoročni načrt: gradnjo hiše na domačem gruntu. Želita si seveda tudi, da bi bila zdrava otroka in onadva.

Š. S., foto: V. Juhnov

Ludvik Nemec dobitnik priznanja Blaža Kumerdeja

Odlično partnerstvo
in dosežki

Zaoral ledino, pregnal dvome

Zavod Republike Slovenije za šolstvo je prejšnji teden podelil priznanja, ki so jih poimenovali po Blažu Kumerdeju, ravnatelju ljubljanske normalke v dobi razsvetljenstva (ob koncu 18. in v začetku 19. stoletja), ki je imel izjemno vlogo za razvoj šol in šolskega sistema na Slovenskem. Prizadeval si je za dvig splošne izobrazbe in izprical tudi visoko narodno zavest. Bil je tudi prvi, ki se je v našem slovenskem prostoru zavedal pomena izobraževanja učiteljev.

Med štirimi letošnjimi nagradenci je tudi ravnatelj OŠ II Murska Sobota Ludvik Nemec, in sicer za odlično partnerstvo pri razvoju in uvajanju novosti v vz-

gojno-izobraževalno delo ter za dosežke pri uvajanju ter spremljanju programa devetletke.

Kot je bilo poudarjeno na podelitvi, Ludvik Nemec s prepoznavnim slogom pedagoškega vodenja, z znanjem, ki ga nenehno dopolnjuje, ter s poslušom za sodelovanje z okoljem predstavlja in pooseblja OŠ II M. Sobota. Šola je bila med dvainštiridesetimi slovenskimi šolami, ki so začele s poskusnim uvajanjem programa devetletke in edina v Pomurju, ki je hkrati uvajala poskus v prvem in zadnjem vzgojno-izobraževalnem obdobju. V letih priprav, ki jih je utemeljil na zaupanju staršev, se je ravnateljeva pozornost usmerila v zagotavljanje ustreznih razmer za pedagoško delo, s čimer mu je uspelo optimalno motivirati strokovne delavce za uvajanje sprememb, v nadaljevanju pa se je prevesila v vsebinsko prenovu šole.

Ludvik Nemec in strokovni delavci OŠ II Murska Sobota v mnogih nalogah in projektih tesno sodelujejo z Zavodom RS za šolstvo; so izvajalci hospitacijskih ur, vodje študijskih skupin, sodelavci v spremljavi poskusnega uvajanja devetletke in v razvojnih projektih. Ravnatelj je aktivni udeleženec delovnih srečanj in posvetov na državni ravni ter v regiji, kjer še posebej izstopa z dragocenimi prispevki v okviru mentorske mreže šol. Svoje izkušnje nesebično prenaša ravnateljem in pedagogom, s predstavitvami, ki so tudi prepoznavno kritične in samokritične, pa pomembno prispeva k temeljitejšemu poznavanju novega osnovnošolskega programa. Prav tako je nastopil v širši javnosti razglašal mnoge nepotrebne dvome in dosege, da ljudje bolje razumejo in sprejemajo novosti, ki se uvajajo v osnovno šolo.

J. G.

Naj še kdo reče, da pri nas k lenini nima cene. V Gradcu so se trije lisjaki odpravili na svojih toplih brigov, da bi jo v bližnjem svitu. Šli so v bližnjem lovsko kočino in potem napre iskati kak teloh za svoje lisice. Kljub poskusom, da bi si ogreli li kožuhe, jim to ni uspelo. Tako so se podali nazaj v civilizacijo in se greti za zapečki, da bi niso počasi prišli do svojih lisic popolnoma pregreti in omotični. Kako je bilo s telohi ni znano.

Pri Sv. Juriju je te dni hud. Občinska malha je tako reko kot cerkvena miš. Tako sedaj razmišljajo, kako jo napolniti. Nabirk je bilo že v preteklosti preveč. Morda bi jih lahko odrešil min na Stari Gori. Seveda neha vetra je dovolj, da bi lahko ko mlet. Tako bi lahko vsaj do občinske moke, če ne že kruha niso pustili.

Stanko Ivanušič - Razkošnik si močno želi, da bi ga dobili sosedje iz Lepe naše povabili skupaj z lendavskim županom gospodom magistrom Antonom Balažkom, na polagaj temeljnega kamna za most na reki Mun pri Motži. bi bilo nedvomno izjemno priznanje za njegova dobrodelna prizadevanja in utrujen zavrnjenega mejnega spoznanja.

Ker svet za odrešitev Art center ni našel rešitve, bo verjetno razpadel. Ali bo s tem razpadel tudi Art center, ki ni sposoben poravnati prve anketne posojila, še ni znano. Je pa mogoče, da bodo ob sporniško zaščitnem spomeniku temeljnega kamna dobili še zaščiteno kulturni objekt, ki izpolnjuje vse pogoje, da bi lahko postal specializiran vinograd v upravljanju zasebnega podjetnika razvoja Prosenjakovec z okolico.

Dimsi Rupsi si je vzel dobro bi bilo, da bi ob dvignjenih govejih glavah, ki naj bi pobegnile v Albanijo, to ston tudi Francek But. Premisljen mu bo po novoletnih napoved obremenjevanja kmetijske pridelave verjetno dobro del.

V Pomurju se žaluje za vsem izgubljenim, škode pa bi se lahko veselili. Ali ni uspeh, da postaja slamnata laška firma Radenska ključen jezikovni tehničari pri upravljanju ene dnega slovenskega tiskanskega medija. Ali ne pravijo, kdor ima medije, ima moč? Ali Pomurje s to novo laško finto ni dolga naenkrat veliko moč? Le upo rabljati jo je treba začeti!

Daniilo Kalamar, dvorjan groškega dvorca in župan občine Grad, je te dni zelo aktiven. Po plesu čarovnic, ki so pripeljale zimo, se sedaj pripravlja na ples voščenih lutk, ki naj bi odpeljale zimo.

RESEDA NI KONJ

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

številka:

poštna številka:

pošta:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

- a) po položnici - letno
- b) po položnici - polletno
- c) po položnici - trimesečno
- d) pri poštarju - vsake tri mesece
- e) prek trajnika - mesečno
- d) sam bom plačeval pri blagajni Vestnika

Prve štiri številke v letu 2003 vam podarimo!

Pozornost novemu naročniku: (obkroži)

majica

copati